

Uputstvo za korisnika – Nokia 6810

9311592

Izdanje 1

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROIZVODA

Mi, NOKIA CORPORATION izjavljujemo na svoju isključivu odgovornost da je proizvod RM-2 usklađen sa odredbama sledeće Direktive Saveta: 1999/5/EC.

Primerak Izjave o usklađenosti proizvoda možete naći na adresi

http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © 2004 Nokia. Sva prava zadržana.

Bez prethodne pismene dozvole društva Nokia zabranjena je reprodukcija, transfer, distribucija ili memorisanje nekog dela ili čitavih sadržaja u ovom dokumentu.

Nokia, Nokia Connecting People i Pop-Port su žigovi ili zaštićeni žigovi firme Nokia Corporation. Ostali nazivi proizvoda i firmi koji se pominju u ovom tekstu mogu biti žigovi ili robne marke njihovih vlasnika.

Nokia tune je audio žig kompanije Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2004. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Nokia vodi politiku kontinuiranog razvoja. Nokia zadržava pravo na izmene i poboljšanja bez prethodne najave ma kog od proizvoda koji su opisani u ovom dokumentu.

Ni u kom slučaju Nokia neće biti odgovorna za ma kakav gubitak podataka ili prihoda ili neku posebnu, slučajnu, posledičnu ili indirektnu štetu ma kako da je prouzrokovana.

Sadržaji ovog dokumenta su dati "kao što jesu". Osim ako to ne zahteva odgovarajući propis, ne daju se nikakve garancije, bilo izričite bilo one koje se podrazumevaju, uključujući, ali ne ograničavajući se na njih, i podrazumevajuće garancije komercijalne pogodnosti i pogodnosti za posebnu svrhu, u odnosu na tačnost, pouzdanost ili sadržaj ovog dokumenta. Nokia zadržava pravo na izmenu ovog dokumenta ili na njegovo povlačenje u svako doba bez prethodne najave.

Raspoloživost posebnih proizvoda može da varira u zavisnosti od područja. Molimo proverite to kod Vama najbližeg prodavca Nokia-e .

Bluetooth is a registered trademark of Bluetooth SIG, Inc.

Saveti i preporuke

Saveti i preporuke za korišćenje vašeg novog Nokia 6810 telefona kao i za prenos podataka iz vašeg prethodnog telefona u ovaj novi.

■ Prenos podataka iz prethodnog telefona

- **Ako vaš prethodni telefon ne podržava PC Suite paket, jedini način prenosa podataka je preko SIM kartice.**
  1. Prenesite sve kontakt podatke (imena i telefonske brojeve) u starom telefonu na SIM karticu. Za detaljnije informacije, pogledajte uputstvo za korisnika starog telefona.
  2. Izvadite SIM karticu iz starog i ubacite je u vaš novi Nokia 6810 telefon.
  3. Pritisnite **Meni** i odaberite redom *Kontakti, Kopiraj, Iz SIM kartice u telefon* pa *Sve* da iskopirate kontakte u novi telefon.
- **Ako vaš stari telefon podržava PC Suite paket, podatke možete eventualno prebaciti koristeći Nokia Content Copier modul paketa PC Suite.**

Podatke možete da iskopirate direktno iz starog u novi telefon. Ako više ne posedujete svoj stari telefon, ali ste napravili rezervnu kopiju podataka na kompatibilnom PC računaru, opet možete da prebacite sačuvane podatke (rezervnu kopiju) u svoj novi telefon. Imajte na umu da će se preneti samo podaci koji su se nalazili u telefonu kada ste poslednji put napravili rezervnu

kopiju na PC računaru. Za detaljnije informacije, pogledajte dokumentaciju za PC Suite paket.

1. Instalirate verziju PC Suite programskog paketa koju ste dobili sa svojim 6810 telefonom.

Napomena: Pre instalacije nove verzije paketa PC Suite morate izvršiti deinstalaciju verzije za stari telefon.

2. Starujete modul Nokia Content Copier.
3. Ako još uvek posedujete stari telefon, povežite ga na PC računar i iskopirajte podatke iz njega u PC računar, ako to već niste uradili u poslednje vreme.
4. Povežite svoj novi telefon na PC računar i iskopirajte podatke starog telefona iz PC računara u novi telefon.

Napomena: Čak i ako više ne posedujete stari telefon, rezervna kopija starih podataka se još uvek nalazi u PC računaru i sadržaj se može prebaciti u novi telefon.

Pomoću modula Nokia Content Copier možete preneti sledeće podatke iz sledećih Nokia telefona:

- Sve memorisane podatke iz
  - Nokia 3100 telefona
  - Nokia 3200 telefona
  - Nokia 5100 telefona
  - Nokia 6100 telefona

- Nokia 6220 telefona
- Nokia 6230 telefona
- Nokia 6310i telefona
- Nokia 6510 telefona
- Nokia 6610 telefona
- Nokia 6650 telefona
- Nokia 6800 telefona
- Nokia 6820 telefona
- Nokia 7200 telefona
- Nokia 7210 telefona
- Nokia 7250 telefona
- Nokia 7250i telefona
- Nokia 7600 telefona
- Nokia 8310 telefona
- Nokia 8910 telefona
- Nokia 8910i telefona
- *Kontakti* i stavke iz *Kalendar* iz telefona Nokia 6210, 6250 i 7110
- Samo *Kontakti* iz telefona Nokia 5210, 8210 i 8850

Imajte na umu da ne možete praviti rezervnu kopiju svojih e-mail podešavanja (elektronske pošte), pa ih samim tim ne možete ni prebaciti iz starog telefona.

■ Vraćanje u pasivni režim

- Pritisnite da se iz bilo kog menija vratite u pasivni režim.

■ Upotreba telefona u pasivnom režimu

- Pomerite džojstik levo da započnete pisanje poruke.
- Pomerite džojstik desno da vidite trenutni mesec u *Kalendar*.
- Pomerite džojstik gore ili dole da pristupite listi kontakata.
- Pritisnite da pristupite listi poslednjih najviše 20 telefonskih brojeva koje ste pozvali. Odaberite željeni broj i ponovo pritisnite da ga pozovete.
- Pritisnite da otvorite vezu do nekog servisa pretraživanja (mrežni servis).
- Pritisnite i držite da pozovete broj svoje govorne pošte (mrežni servis).
Imajte na umu da funkcija brzo biranja mora da bude uključena. Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Više podešenja*, *Podešavanje poziva* pa *Brzo biranje*.
- Ukucajte telefonski broj pa pritisnite **Sačuvaj** da sačuvate novi kontakt. Zatim ukucajte ime, pritisnite **OK** pa **Završi**.
- Promena načina rada: pritisnite , dođite do načina rada koji želite da aktivirate pa pritisnite **Izaberi**.

■ Korišćenje šifrovane zaštite tastature

- Opcija šifrovane zaštite tastature blokira tastaturu telefonskog aparata zaštitnom, sigurnosnom, šifrom; vidite [Sigurnosna šifra \(5 do 10 cifara\)](#) na stranici 24. Blokada tastature ostaje aktivna i kada otvorite preklopnik. Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Više podešenja* pa *Podešavanje telefona* pa *Zaštita tastature*.

Unesite zaštitnu, sigurnosnu šifru. Da postavite šifrovanu zaštitu tastature, odaberite *Uključena*.

Da aktivirate šifrovanu zaštitu tastature, pritisnite **Meni** pa u roku od 1,5 sekunde , kada je preklopnik zatvoren. Da deaktivirate zaštitu tastature kada je preklopnik otvoren, pritisnite **Otključaj** pa **OK** i unesite zaštitnu šifru. Ako je preklopnik zatvoren, pritisnite **Otključaj** pa u roku od 1,5 sekunde i unesite zaštitnu šifru.

■ Uključivanje osvetljenja telefona

- Kada je tastatura zaključana, pritisnite glavni prekidač da uključite osvetljenje tastature i ekrana.
- Kada je preklopnik otvoren, pritisnite taster osvetljenja tastature da uključite ili isključite osvetljenje tastature.

■ Korišćenje e-mail aplikacije

- Da biste koristili e-mail aplikaciju svog telefona, neophodno je da konfigurirate e-mail nalog i postavite podešavanja veze. Za detaljnije informacije, vidite [Podešavanja e-mail aplikacije](#) na stranici 99 ili brošuru **Uputstvo za podešavanja e-mail aplikacije** koja se nalazi u sklopu komercijalnog paketa proizvoda.

Podešavanja e-mail servisa potražite na www.nokia.com/phonesettings.

■ Uspostavljanje Bluetooth veze

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja, Povezivanje* pa *Bluetooth*.
2. Da aktivirate Bluetooth vezu, odaberite *Bluetooth* pa *Uključen*.
3. Odaberite *Nađi audio proširenja*, da sprovedete pretraživanje kompatibilnih uređaja i odaberete onaj sa kojim želite da se povežete.
4. Unesite lozinku odabranog uređaja.

■ Pisanje teksta

- Da brzo uključite odnosno isključite intuitivni način unosa teksta, pritisnite dva puta , ili pritisnite i držite **Opcije**.
- Da unesete neki specijalni karakter kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite a kada koristite intuitivni način unosa teksta, pritisnite i držite .

Pomerite džojstik do željenog karaktera pa pritisnite **Ubaci**.

- Da promenite veličinu fonta u SMS porukama, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka, Ostala podeš.*, pa *Veličina fonta*.

■ Pregled kontakata

- Da vidite neki kontakt i osnovni broj, pritisnite i držite na željenom imenu u toku prelistavanja *Kontakti*.

■ Pregled kalendara i napomena kalendara

- Da brzo vidite aktuelni mesec u modulu *Kalendar*, pomerite džojstik desno u pasivnom režimu.
- Dok pregledate napomene kalendara, pomerite džojstik desno da ih prelistavate.

■ Postavljanje ličnih prečica

- Pritisnite **Favoriti** i odaberite *Izaberi opcije* da izaberete funkcije telefona za koje želite da postavite prečice.
- Pritisnite **Favoriti** pa odaberite *Organizuj* da preuredite funkcije u listi prečica.

■ Korišćenje radija

- Vratite se u pasivni režim kratkim pritiskom na , isključite radio pritiskom i držanjem .

- Kabl slušalica funkcioniše i kao antena radio prijemnika, zato ga ostavite da slobodno visi.
- Sačuvajte stanicu na memorijskim mestima 1 do 9 pritiskom i držanjem odgovarajućeg numeričkog tastera, zatim ukucajte ime stanice i pritisnite **OK**.

■ Korišćenje kalkulatora

- Kada kalkulator koristite sa zatvorenim preklopnikom, pritisnite jednom za sabiranje, dva puta za oduzimanje, tri puta za množenje i četiri puta za deljenje.

Sadržaj

ZA VAŠU BEZBEDNOST	20
Opšte informacije	24
Pristupne šifre.....	24
Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara).....	24
PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN.....	24
PUK i PUK2 šifre (8 cifara).....	25
Šifra zabrane poziva (4 cifre).....	25
Šifra novčanika (4 do 10 cifara).....	26
Pregled funkcija telefonskog aparata	26
Zajednička memorija.....	27
1. Za početak	29
Instalisanje SIM kartice i baterije	29
Punjenje baterije.....	32
Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata	33
Otvaranje preklopnika.....	34
Uključivanje i isključivanje osvetljenja tastature.....	37
2. Vaš telefonski aparat.....	38
Tasteri (zatvoren preklopnik).....	38
Konektori.....	40
Slušalice	41
Tasteri (otvoren preklopnik).....	42
Pasivni režim rada	44
Zaštita ekrana (skrin sejver).....	45
Tapet	45

Osnovni indikatori u pasivnom režimu	46
Zaključavanje tastature	48
OTA servis parametara	49
3. Funkcije poziva.....	51
Pozivanje.....	51
Brzo biranje nekog telefonskog broja.....	52
Prijem ili odbijanje dolaznog poziva	53
Poziv na čekanju.....	53
Opcije u toku veze	54
4. Pisanje teksta	56
Pisanje teksta koristeći čet tastaturu	56
Pisanje karaktera sa akcentima.....	57
Pisanje teksta kada je preklonik zatvoren	58
Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta.....	58
Upotreba intuitivnog načina unosa teksta	58
Pisanje složenica.....	59
Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta.....	60
Saveti za pisanje teksta.....	60
5. Korišćenje menija.....	62
Pristup nekoj funkciji menija.....	62
Spisak funkcija menija	64
6. Funkcije menija	68
Poruke (Meni 1).....	68
Tekstualne poruke (SMS)	68
Pisanje i slanje poruka.....	69
Opcije slanja poruka	69
Pisanje i slanje e-mail poruka preko SMS servisa	70

Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail.....	71
Folderi Prijem i Poslate poruke.....	72
Folder Arhiva i Moji folderi	73
Šabloni	73
Liste dostave.....	74
Brojač tekstualnih poruka.....	75
Multimedija poruke	75
Pisanje i slanje multimedija poruke	77
Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku.....	78
Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke.....	80
Memorija za multimedija poruke puna	81
Brisanje poruka.....	81
E-mail aplikacija.....	82
Pisanje i slanje poruka koristeći e-mail aplikaciju.....	82
Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon koristeći e-mail aplikaciju	84
Čitanje i odgovaranje na poruku koristeći e-mail aplikaciju	85
Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato).....	85
Brisanje poruka koristeći e-mail aplikaciju	86
Časkanje.....	86
Ulazak u meni Časkanje.....	88
Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja	89
Započinjanje sesije časkanja	89
Prihvatanje ili odbijanje poziva za časkanje	91
Čitanje čet poruke	91
Učestvovanje u časkanju, konverzaciji	92
Izmene sopstvenih podataka, informacija.....	93
Kontakti za časkanje.....	93
Blokiranje i odblokiranje poruka	94

Grupe.....	94
Govorne poruke	95
Info poruke.....	96
Podešavanje poruka.....	96
Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka.....	96
Podešavanje zamene starih poruka	98
Podešavanja multimedija poruka	98
Podešavanja e-mail aplikacije	99
Podešavanje veličine fonta.....	104
Servisne komande	104
Lista poziva (Meni 2).....	104
Lista prethodnih poziva	105
Tajmeri i brojači.....	105
Kontakti (Meni 3)	106
Izbor podešavanja za kontakte.....	107
Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj kontakt).....	107
Memorisanje više brojeva i tekstualnih stavki po jednom imenu.....	108
Dodavanje slike nekom imenu ili broju u kontaktima	109
Traženje nekog kontakta	110
Brisanje kontakata	111
Izmene ili brisanje detalja u kontaktima	111
Moja prisutnost	112
Pretplaćena imena	114
Dodavanje kontakata u prijavljene kontakte	115
Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata.....	115
Odjava prijave (pretplate) kontakata.....	116
Kopiranje kontakata	117
Slanje i prijem vizitkarti	117
Brza biranja.....	118

Biranje glasom	118
Dodavanje i organizovanje nadimaka (glasovnih komandi)	119
Pozivanje koristeći "nadimak" (glasovnu komandu)	120
Info brojevi i brojevi servisa	120
Moji brojevi	120
Grupe pozivača	121
Podešavanja (Meni 4)	121
Načini rada	121
Podešav. časak. i moje prisutnosti	122
Podešavanje tonova	123
Podešavanje ekrana	124
Podešavanja vremena i datuma	126
Lične prečice	127
Povezivanje	128
Bluetooth bežična tehnologija	128
Bluetooth veza	129
Bluetooth podešavanja	130
Infracrveno (IC)	130
EGPRS	131
Više podešenja	134
Podešavanje poziva	134
Podešavanje telefona	136
Podešavanje proširenja	138
Podešavanje zaštite	139
Vrati fabrička podešavanja	140
Galerija (Meni 5)	140
Radio (Meni 6)	143
Podešavanje radio stanice	144
Korišćenje radija	145

Rokovnik (Meni 7)	146
Sat sa alarmom.....	146
Kalendar.....	147
Unos napomene u kalendar	148
Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu.....	150
Lista obaveza.....	150
Napomene	151
Novčanik.....	152
Pristup novčaniku	152
Memorisanje detalja kartice.....	153
Lične napomene	154
Kreiranje skupa (načina rada) novčanika.....	154
Podešavanja novčanika	155
Vodič za plaćanje pomoću novčanika.....	156
Sinhronizacija.....	157
Sinhronizacija sa telefonskog aparata	157
Podešavanja sinhronizacije.....	158
Sinhronizacija sa kompatibilnog PC računara.....	159
Aplikacije (Meni 8)	160
Igre	160
Kolekcija.....	161
Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija	161
Preuzimanje igre ili aplikacije	162
Dodaci.....	163
Diktafon.....	163
Kalkulator.....	164
Tajmer	166
Štoperica	166
Servisi (Meni 9)	167

Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa	168
Podešavanje telefonskog aparata za neki servis	168
Ručno unošenje parametara servisa	169
Povezivanje na servis	169
Pretraživanje stranica servisa	170
Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja	171
Opcije u toku pretraživanja	171
Direktno pozivanje.....	172
Raskinite vezu sa servisom	172
Podešavanje izgleda višenamenskog pretraživača	172
Kukice	173
Adrese (bukmark oznake).....	174
Primanje adrese.....	174
Preuzimanje	175
Servisni prijem	175
Keš memorija.....	176
Sigurnost, zaštita pretraživača.....	176
Zaštitni modul	176
Sertifikati	177
Digitalni potpisi.....	178
SIM servisi (Meni 10).....	179
7. Komunikacije sa PC računarom	181
PC Suite	181
EGPRS, HSCSD i CSD.....	183
Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka	183
8. O bateriji.....	185
Punjenje i pražnjenje.....	185

ČUVANJE I ODRŽAVANJE	187
VAŽNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI.....	189

ZA VAŠU BEZBEDNOST

Pročitajte ove jednostavne smernice. Kršenje pravila može da bude opasno ili protivzakonito. Dodatne detaljne informacije su date u ovom Uputstvu.

Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

BEZBEDNOST SAOBRAĆAJA JE NA PRVOM MESTU

Ne koristite ručni telefon u toku vožnje.

SMETNJE

Svi mobilni telefoni mogu da budu izloženi smetnjama koje utiču na radne karakteristike.

ISKLUČITE U BOLNICAMA

Pridržavajte se svih propisa ili pravila. Isključite telefon u blizini medicinske opreme.

ISKLUČITE U AVIONU

Bežični uređaji mogu prouzrokovati smetnje u avionu.

ISKLUČITE PRI TOČENJU GORIVA

Ne koristite telefon na mestima za točenje goriva. Ne koristite ga u blizini goriva ili hemikalija.

ISKLUČITE BLIZU MESTA MINIRANJA

Ne koristite telefon na mestima gde se vrši miniranje. Pridržavajte se ograničenja i postupajte po svim propisima i pravilima.

UPOTREBLJAVAJTE RAZUMNO

Upotrebljavajte samo u normalnom položaju. Nemojte nepotrebno dodirivati antenu.

KVALIFIKOVANI SERVIS

Samo kvalifikovane osobe smeju instalisati ili popravljati telefonsku opremu.

PRIBOR I BATERIJE

Upotrebljavajte samo odobreni pribor i baterije. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.

PRIKLJUČIVANJE NA DRUGE UREĐAJE

Kod priključivanja na ma koji drugi uređaj, pročitajte njegovo uputstvo za upotrebu radi bezbednosnih instrukcija. Ne priključujte nekompatibilne uređaje.

REZERVNE KOPIJE

Ne zaboravite da napravite rezervne kopije svih važnih podataka.

OTPORNOST NA VODU

Vaš telefonski aparat nije vodootporan. Održavajte ga suvim.

POZIVANJE

Proverite da je telefon uključen i na mreži. Unesite broj telefona uključujući broj mrežne grupe, zatim pritisnite . Za završetak veze pritisnite . Da odgovorite na poziv pritisnite .

HITNI POZIVI

Proverite da je telefon uključen i na mreži. Pritisnite potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana. Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Dajte svoju lokaciju. Nemojte da prekidate vezu sve dok Vam se to ne kaže.

■ Usluge mreže

Mobilni telefon opisan u ovom uputstvu odobren je za korišćenje u celularnim mrežama EGSM 900, GSM1800 i GSM1900.

Trofrekventnost je mogućnost zavisna od mreže. Proverite sa svojim lokalnim provajderom da li se možete pretplatiti i koristiti ovu mogućnost.

Ovaj telefonski aparat podržava WAP 2.0 protokole (HTTP i SSL) preko TCP/IP protokola. Za neke funkcije ovog telefonskog aparata, kao što su MMS, pretraživanje, elektronska pošta (e-mail), časkanje, status prisutnosti kontakata, daljinska OMA sinhronizacija podataka i preuzimanje sadržaja putem pretraživača ili MMS-a, neophodno je da telekomunikaciona mreža podržava ove tehnologije.

Mnoge mogućnosti navedene u ovom uputstvu nazivaju se usluge mreže. To su posebne usluge koje dogovarate preko svog provajdera. Pre nego što budete mogli da koristite bilo koju od ovih usluga mreže, morate da se pretplatite na te usluge kod svog provajdera i da dobijete uputstva za njihovo korišćenje.

Napomena: Neke mreže možda ne podržavaju sve karaktere karakteristične za jezik i/ili usluge.

■ O proširenjima

Proverite broj modela svakog punjača pre njegove upotrebe sa ovim aparatom. Ovaj uređaj je projektovan za korišćenje sa napajanjem iz ACP-7, ACP-8, ACP-9 ACP-12, LCH-8, LCH-9, LCH-12 i AC-1 izvora napajanja.

Upozorenje: Upotrebljavajte samo baterije, punjače i pribor koje je odobrio proizvođač telefona za upotrebu uz ovaj model telefona. Upotreba bilo kojih drugih tipova može poništiti odobrenje ili garanciju koji se odnose na telefon a može biti i opasna.

Za mogućnost nabavke odobrenog pribora, molimo proverite kod Vašeg prodavca.

Nekoliko praktičnih pravila za upotrebu proširenja

- Sav pribor držite van dohvata dece.
- Kada isključujete kabl za napajanje bilo kog pribora, uhvatite i izvucite utikač, a ne kabl.
- Redovno proveravajte da je oprema montirana u automobilu pravilno postavljena i da pravilno funkcioniše.
- Montažu sve složene opreme za automobil mora izvoditi samo kvalifikovano lice.

Opšte informacije

■ Pristupne šifre

Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara)

Sigurnosna šifra Vam pomaže da zaštitite svoj telefonski aparat od neovlašćene upotrebe. Fabrički podešena šifra je 12345. Pošto izmenite ovu šifru, novu čuvajte u tajnosti i na bezbednom mestu, dalje od svog telefonskog aparata. Da promenite šifru i podesite telefon da je zahteva, pogledajte deo [Podešavanje zaštite](#) na stranici 139.

Ako pet puta zaredom unesete neispravnu sigurnosnu, zaštitnu šifru, telefon će prikazati *Pogrešna šifra*. Sačekajte pet minuta pa unesite šifru ponovo.

PIN i PIN2 šifre (4 do 8 cifara), PIN šifra modula i Potpisni PIN

- PIN (Personal Identification Number ili Lični identifikacioni broj) šifra štiti vašu SIM karticu od neovlašćenog korišćenja. PIN šifra se obično isporučuje uz SIM karticu. Podesite aparat da zahteva unos PIN šifre pri svakom uključivanju; vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici 139.
- PIN2 šifra se eventualno isporučuje uz SIM karticu i neophodna je za pristup određenim funkcijama.

- PIN šifra modula je neophodna za pristupanje podacima u zaštitnom modulu. Vidite [Zaštitni modul](#) na stranici [176](#). PIN šifru modula dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen zaštitni modul.
- Potpisni PIN je neophodan za (elektronski) digitalni potpis. Vidite [Digitalni potpisi](#) na stranici [178](#). Potpisni PIN dobijate sa SIM karticom ako ona u sebi ima ugrađen sigurnosni, zaštitni modul.

Ukoliko tri puta zaredom unesete pogrešnu PIN šifru, telefon prikazuje upozorenje *PIN je blokirana* ili *PIN šifra je blokirana* i od Vas zahteva da unesete PUK šifru.

PUK i PUK2 šifre (8 cifara)

PUK (Personal Unblocking Key, Lična šifra za deblokadu) šifra je neophodna za izmenu blokirane PIN šifre. PUK2 šifra je potrebna za promenu blokirane PIN2 šifre.

Ako šifre nisu isporučene uz SIM karticu, za njih se obratite svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu.

Šifra zabrane poziva (4 cifre)

Šifra zabrane (poziva) je neophodna kod korišćenja opcije *Usluga zabrane poziva*; vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici [139](#). Ovu šifru možete dobiti od svog provajdera, dobavljača usluga.

Šifra novčanika (4 do 10 cifara)

Šifra novčanika Vam je potrebna za pristup funkcijama novčanika. Ako više puta ukucate pogrešnu šifru novčanika, aplikacija Novčanik se blokira na pet minuta. Za dalje informacije pogledajte deo [Novčanik](#) na stranici [152](#).

■ Pregled funkcija telefonskog aparata

Vaša Nokia 6810 je odobrena za upotrebu u EGSM 900, GSM1800 i GSM 1900 mrežama. Ona poseduje brojne funkcije koje su praktične za svakodnevni rad, kao što su kalendar, radio, zvučnik, sat i sat sa alarmom. Vaš telefon podržava i naredne funkcije (mnoge od njih su mrežni servisi):

- EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution – poboljšane brzine prenosa podataka u GSM mrežama); vidite [EGPRS](#) na stranici [131](#). EDGE mreže za paketni prenos podataka omogućavaju brže veze od GPRS mreža.
- XHTML pretraživač, koji Vam omogućava preuzimanje i prikazivanje višebrojnih i grafički bogatih sadržaja koji se nalaze na serverima provajdera veb usluga. Vidite [Servisi \(Meni 9\)](#) na stranici [167](#).
- Status prisutnosti kontakata, koji Vam omogućava jednostavnu razmenu informacija o statusu svoje prisutnosti, dostupnosti, sa kolegama, članovima porodice ili prijateljima koji su opremljeni kompatibilnim aparatima i pretplaćeni na dati mrežni servis. Vidite [Moja prisutnost](#) na stranici [112](#).
- Časkanje, koje predstavlja način slanja kratkih tekstualnih poruka koje se dostavljaju korisnicima koji su "onlajn", tj. prisutni. Vidite [Časkanje](#) na stranici [86](#).

- Čet tastatura za udobnije unošenje teksta; vidite deo [Pisanje i slanje poruka](#) na stranici [69](#).
- E-mail funkcija, elektronska pošta, koja Vam omogućava pisanje, slanje i preuzimanje e-mail poruka sa vašeg e-mail naloga. Vidite [E-mail aplikacija](#) na stranici [82](#).
- Servis razmene multimedija poruka (MMS), koji Vam omogućava razmenu multimedijalnih poruka koje se sastoje iz teksta, slike, zvučnog ili video snimka sa kompatibilnim aparatima. Slike i melodije zvona možete sačuvati za lična podešavanja svog telefona; vidite [Multimedija poruke](#) na stranici [75](#).
- Polifoni zvuk (MIDI), koji se sastoji od više audio komponenata koje se reprodukuju istovremeno. Telefonski aparat poseduje audio komponente za preko 40 instrumenata, a istovremeno može da reprodukuje najviše 16 instrumenata. Telefon podržava Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) audio format.
- Java 2 Micro Edition, J2ME™ sadrži neke Java™ aplikacije i igre koje su posebno programirane za mobilne telefone. U svoj telefon možete preuzimati i nove aplikacije i igre; vidite [Aplikacije \(Meni 8\)](#) na stranici [160](#).
- Integrirani stereo radio. Radio program možete slušati preko slušalica ili koristeći zvučnik; vidite [Radio \(Meni 6\)](#) na stranici [143](#).

Zajednička memorija

Naredne funkcije vašeg telefonskog aparata mogu da dele memoriju: kontakti, tekstualne poruke, časkanje, multimedija poruke, e-mail aplikacija, glasovne komande (govorni nadimci), SMS liste dostave, slike, melodije zvona, video i audio

snimci u galeriji, kalendar, obaveze, Java igre, aplikacije i aplikacija Napomene. Korišćenje svake od ovih aplikacija smanjuje memoriju koja je na raspolaganju ostalim aplikacijama koje dele memoriju. Ovo je posebno kritično pri intenzivnom korišćenju nekih funkcija (mada neke funkcije, pored memorije koju dele sa ostalim funkcijama, mogu imati i određenu količinu memorije dodeljene samo njima). Na primer, memorisanje velikog broja slika, Java aplikacija itd., može da zauzme kompletnu zajedničku memoriju pa će telefon prikazati upozorenje da je memorija ispunjena. U tom slučaju, pre nastavka rada obrišite neke podatke ili datoteke memorisane u zajedničkoj memoriji.

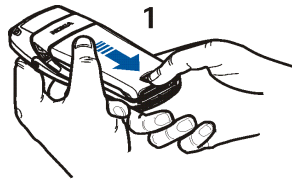

1. Za početak

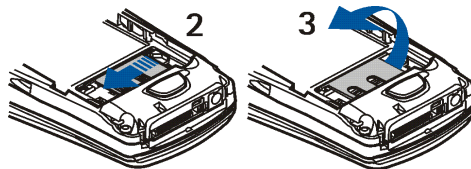

■ Instalisanje SIM kartice i baterije

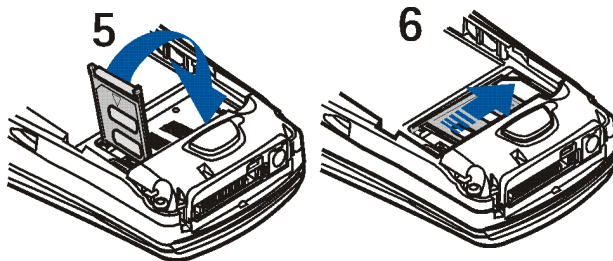
- Držite sve SIM kartice daleko od dohvata dece.
  - SIM kartica i njeni kontakti se mogu lako oštetiti grebanjem ili savijanjem, pa zato budite pažljivi pri manipulaciji karticom, pri njenom ubacivanju i vađenju.
  - Pre instalisanja SIM kartice, obavezno telefon isključiti, iskopčati sva proširenja pa zatim izvaditi bateriju.
1. Sa zadnjom stranom aparata prema sebi, pritisnite taster za oslobađanje zadnje maske (1) i istovremeno pogurajte zadnju masku aparata (2). Ako se u aparatu nalazi baterija, izvadite je.

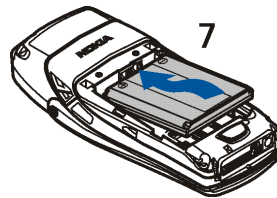
2. Da oslobodite držač SIM kartice, pogurajte ga unazad (2) i podignite ga (3).
Ubacite SIM karticu u držač SIM kartice (4). Proverite da je SIM kartica umetnuta pravilno i da su zlatne kontakt površine na kartici okrenute ka dole.

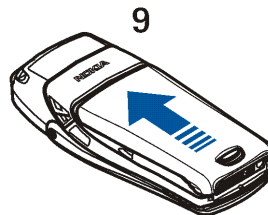
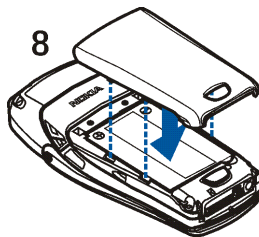
3. Zatvorite držač SIM kartice (5) i vratite ga nazad u ležište (6).

4. Vratite bateriju (7).

5. Postavite zadnju masku naspram zubića na telefonu (8) i pogurajte je dok se ne zabravi u ležište (9).

■ Punjenje baterije

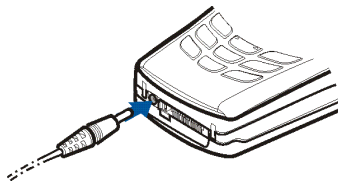
1. Utaknite provodnik punjača u utičnicu na donjoj strani telefonskog aparata.
2. Utaknite punjač u zidnu utičnicu naizmjeničnog napona.

Ako je telefonski aparat uključen, na kratko se ispisuje tekst *Punjenje*.

Ukoliko je baterija potpuno prazna proći će nekoliko minuta pre nego što se na ekranu pojavi indikator punjenja i pre nego što se može ostvariti bilo kakva veza.

Telefonski aparat možete koristiti dok je punjač priključen.

Vreme punjenja zavisi od punjača i baterije koji se koriste. Na primer, punjenje baterije BLC-2 punjačem ACP-12, dok je aparat u pasivnom režimu rada, traje do 1 sat i 30 minuta.

■ Uključivanje i isključivanje telefonskog aparata

Upozorenje: Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Pritisnite i držite glavni prekidač .

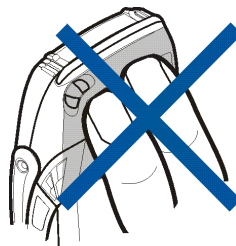
- Ako telefon zatraži PIN šifru ili sigurnosnu šifru, unesite ih, pa pritisnite **OK**.

Vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici 139 i [Opšte informacije](#) na stranici 24.

- Ako aparat prikaže poruku *Ubaci SIM karticu* mada je SIM kartica pravilno ubačena, ili *SIM kartica nije podržana*, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Vaš telefonski aparat ne podržava 5 V SIM kartice i potrebno je karticu zameniti.

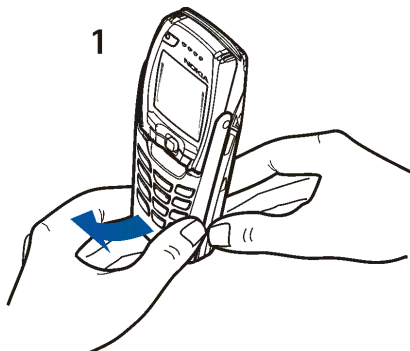

SAVETI ZA EFIKASAN RAD: Vaš telefonski aparat ima ugrađenu antenu. Kao i kod svakog drugog radio predajnika, ne dodirujte nepotrebno antenu kada je telefon uključen. Dodirivanje antene utiče na kvalitet veze i može da dovede do rada telefona na višem energetsom nivou nego što bi bilo potrebno. Nedodirivanje antene u toku veze optimizuje kvalitet njenog funkcionisanja kao i autonomiju aparata za obavljanje razgovora.

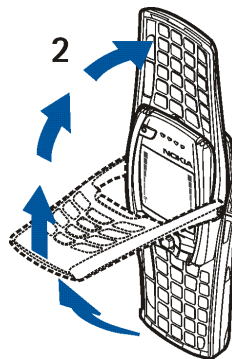

Otvaranje preklopnika

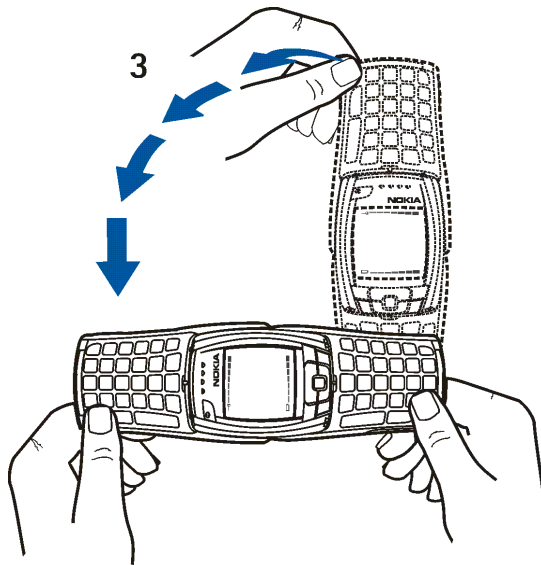
1. Držite telefon obema rukama i otvorite preklopnik kao što je prikazano na slici (1).

2. Otvorite preklopnik da legne u ležište (2). Proverite da postoji kontakt između zlatnih kontakata preklopnika i telefona.

3. Okrenite telefon u položeni, horizontalni, položaj i držite ga kao što je prikazano na slici (3). Funkcija zvučnika se automatski aktivira kada se otvori preklopnik.

Uključivanje i isključivanje osvetljenja tastature

- Osvetljenje tastature se ne uključuje automatski kad otvorite preklopnik. Da uključite osvetljenje, pritisnite taster osvetljenja u gornjem levom uglu tastature. Osvetljenje tastature se samo isključuje posle određenog vremena ali se ponovo uključuje čim pritisnete neki taster.
- Da isključite osvetljenje tastature, pritisnite taster osvetljenja ili zatvorite preklopnik.

2. Vaš telefonski aparat

■ Tasteri (zatvoren preklopnik)

1. Glavni prekidač

Uključuje i isključuje telefonski aparat.

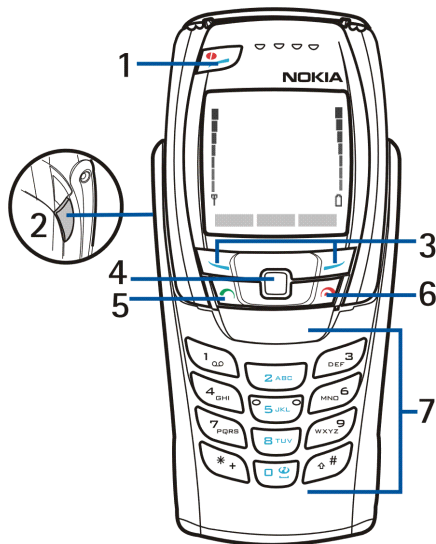
Kada je tastatura zaključana, pritisak na glavni prekidač uključuje osvetljenje ekrana na oko 15 sekundi.

2. Taster za podešavanje jačine zvuka

Podešava jačinu zvuka u zvučnici, slušalicama i zvučniku.

3. Selekcioni tasteri i

Funkcija ovih tastera zavisi od teksta koji se pojavljuje iznad njih na ekranu; vidite "Pasivni režim" na stranici 44.

4. 5-smerni džojstik

Omogućava kretanje kroz imena, telefonske brojeve, menije i opcije parametara. 5-smerni džojstik se takođe koristi i za pokretanje kursora gore, dole, desno i levo u toku pisanja teksta, upotrebe kalendara i u nekim igricama. Pritisak na džojstik takođe služi i kao centralni selekcionni taster, pa se kratkim pritiskom džojstika bira funkcija koja je trenutno prikazana na ekranu iznad njega.

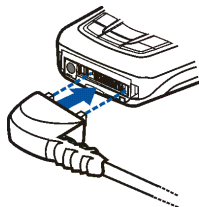
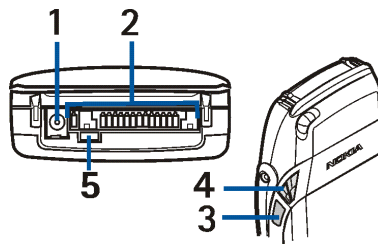
U pasivnom režimu, džojstik služi za otvaranje prečica. Pritisnite džojstik:

- desno, da pristupite Kalendaru.
  - levo, da započnete pisanje SMS poruke.
  - gore ili dole, da pristupite listi kontakata.
5. bira telefonski broj i odgovara na dolazni poziv. U pasivnom režimu, prikazuje prethodno pozivane brojeve.
6. prekida uspostavljenu vezu. **Izlazak iz bilo koje funkcije.**
7. - unos cifara i slovnih karaktera.
- i se koriste za različite namene u različitim funkcijama.
8. **Zvučnica**

■ Konektori

1. Konektor punjača
2. Pop-Port™ konektor za slušalice, data kabl i ostala proširenja. Proširenje priključujete na Pop-Port konektor kako je prikazano na slici.

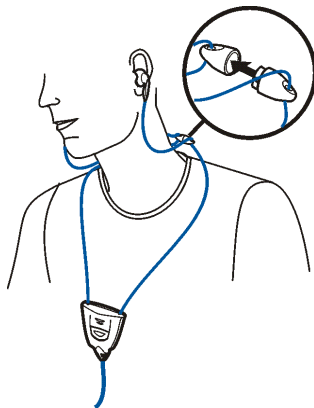
3. Infra crveni (IC) port
4. Zvučnik
5. Mikrofon

■ Slušalice

Kompatibilne slušalice priključujte na Pop-Port konektor telefonskog aparata.

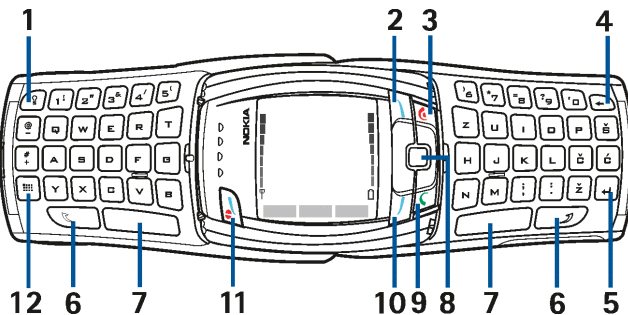

Slušalice možete da nosite kao što je prikazano na slici.

■ Tasteri (otvoren preklopnik)

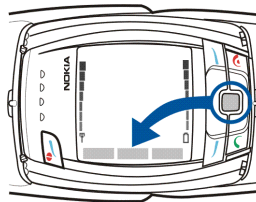
Kada otvorite preklopnik, prikaz na displeju se okreće za 90 stepeni a levi, centralni i desni selekcionni taster zamenjuju mesta, ali se funkcijski tekstovi iznad njih ne menjaju. U vezi upotrebe tastera za pisanje i izmene teksta, vidite [Pisanje teksta koristeći čet tastaturu](#) na stranici 56.

1. **Taster osvetljenja tastature** uključuje i isključuje osvetljenje tastature kada se ona koristi. Pogledajte i deo [Uključivanje i isključivanje osvetljenja tastature](#) na stranici 37.
2. **Taster načina rada** otvara listu načina rada kada se kratko pritisne. Pritiskom i držanjem tastera, telefon se isključuje.
3. prekida uspostavljenu vezu. **Izlazak iz bilo koje funkcije.**
4. **Povratnica** briše karaktere.

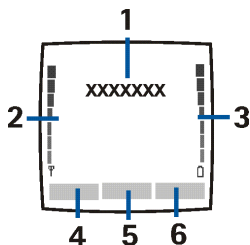

5. **Unesi taster** za prelazak u novi red kod izmena teksta.
6. **Shift tasteri** i za prelazak na unos velikih slova i simbola. Možete ili prvo pritisnuti shift (šift) taster pa zatim željeni taster ili ih pritisnuti istovremeno.
7. **Tasteri razmaknice** i služe za unos razmaka.
8. **5-smerni džojстик** . O načinu korišćenja vidite deo **Tasteri (zatvoren preklopnik)** na stranici 38. Kao što je prikazano na slici, da odaberete neku funkciju pritisnite džojстик kada je preklopnik otvoren.
9. bira telefonski broj i odgovara na dolazni poziv. U pasivnom režimu, prikazuje prethodno pozivane brojeve.
10. **Desni selekcionni taster** . Funkcija ovog tastera zavisi od teksta koji se pojavljuje iznad njega na ekranu.
11. **Glavni prekidač/Levi selekcionni taster** uključuje i isključuje telefon. Kada je čet tastatura telefonskog aparata otvorena, funkcija levog selekcionog tastera zavisi od teksta koji se prikazuje na ekranu iznad njega.
12. **Taster karakteri** otvara skup karaktera i simbola u toku pisanja.

■ Pasivni režim rada

Kada je telefon spreman za korišćenje (preklopnik može biti ili zatvoren ili otvoren) a Vi sami niste uneli nijedan karakter, telefon se nalazi u pasivnom režimu.

1. Prikazuje naziv komunikacione mreže ili logo operatora mreže što označava u kojoj se celularnoj mreži telefonski aparat trenutno koristi.

2. Prikazuje jačinu signala celularne mreže na vašoj trenutnoj lokaciji. Što je stubić viši, signal je jači.

3. Prikazuje nivo napunjenosti baterije. Što je stubić viši, više je energije u bateriji.

4. Levi selekcionni taster u pasivnom režimu je **Favoriti**.

Pritisnite **Favoriti** da vidite funkcije koje možete dodati u listu ličnih prečica. Pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- **Izaberi opcije**, da vidite listu raspoloživih funkcija koje možete dodati. Dođite do željene funkcije i pritisnite **Označi** da je dodate u listu prečica. Da uklonite neku funkciju iz liste, pritisnite **Ukloni**.
- **Organizuj**, da reorganizujete funkcije u listi. Odaberite željenu funkciju, pritisnite **Premesti** pa odaberite gde želite da premestite datu funkciju. Ako ste iz nekog razloga obrisali sadržaj menija **Favoriti**, pritisnite **Dodaj** da neku funkciju dodate.

5. Centralni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Meni**.
  6. Desni selekcionni taster u pasivnom režimu je **Kontak.**, posebni taster operatora komunikacione mreže ili prečica za neku funkciju koju sami odaberete. Kada pritisnete desni selekcionni taster, a tekst iznad njega je:
    - **Kontak.**, pristupate meniju *Kontakti*.
    - taster operatora mreže, možete pristupati veb sajtu operatora mreže.
    - posebna funkcija koju ste odabrali i aktivirali u meniju *Desni selekcionni taster*, pristupate direktno toj funkciji. Vidite [Lične prečice](#) na stranici 127.
- Pogledajte i deo [Osnovni indikatori u pasivnom režimu](#) na stranici 46.

Zaštita ekrana (skrin sejver)

Telefonski aparat automatski aktivira zaštitu ekrana, skrin sejver, posle određenog vremena u kome se ne korsiše funkcije telefona; vidite [Podešavanje ekrana](#) na stranici 124.

I kada je aktiviran skrin sejver, telefon prikazuje ikonice za propuštene pozive , zaključanu tastaturu , režim rada "Nečujan" , primljene poruke ili primljene multimedija poruke .

Tapet

Svoj telefon možete podesiti da prikazuje neku sliku kao pozadinu, tapet, u pasivnom režimu; vidite [Podešavanje ekrana](#) na stranici 124.

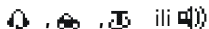
Osnovni indikatori u pasivnom režimu

- Primili ste jednu ili više tekstualnih ili grafičkih poruka. Vidite [Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail](#) na stranici 71.
- Primili ste jednu ili više multimedija poruka. Vidite [Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku](#) na stranici 78.
- ili Vaš telefon je povezan sa servisom za časkanje, i status prisutnosti je "onlajn" (prisutan), odnosno "oflajn" (odsutan). Vidite [Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja](#) na stranici 89.
- Primili ste jednu ili više čet poruka (poruke iz časkanja) i povezani ste na servis časkanja. Vidite [Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja](#) na stranici 89.
- Tastatura telefonskog aparata je zaključana. Vidite [Zaključavanje tastature](#) na stranici 48 i [Automatska zaštita tastature](#) i [Zaštita tastature](#) u delu [Podešavanje telefona](#) na stranici 136.
- Telefonski aparat ne zvoni na dolazni poziv ili tekstualnu poruku jer je [Upozorenje na dolazni poziv](#) postavljeno na [Isključeno](#) i [Ton upozorenja poruke](#) na [Isključeno](#). Vidite [Podešavanje tonova](#) na stranici 123.
- Alarm postavljen na [Uključi](#). Vidite [Sat sa alarmom](#) na stranici 146.
- Tajmer uključen. Vidite [Tajmer](#) na stranici 166.
- U pozadini se vrši štopovanje vremena. Vidite [Štoperica](#) na stranici 166.

- G** Ovaj indikator se prikazuje u gornjem levom delu ekrana kada je za status EGPRS veze odabrano *Stalna veza*, a EGPRS servis je na raspolaganju. Vidite [EGPRS veza](#) na stranici [132](#).
- G** Ovaj indikator se prikazuje u gornjem levom delu displeja kada je uspostavljena EGPRS veza. Vidite [EGPRS veza](#) na stranici [132](#) i [Pretraživanje stranica servisa](#) na stranici [170](#).
- EGPRS veza se zadržava (stavlja na čekanje), na primer, u slučaju dolaznog ili odlaznog poziva u toku EGPRS priključne veze.
- b...** Indikator IC veze. Vidite [Infracrveno \(IC\)](#) na stranici [130](#).
- (••)** Indikator Bluetooth veze. Vidite [Bluetooth bežična tehnologija](#) na stranici [128](#).
- ↗** Svi pozivi su preusmereni na drugi broj. Ako posedujete dve telefonske linije, indikator preusmerenja za prvu liniju je **1↑** a za drugu liniju **2↑**. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici [134](#).
- 1** ili **2** Ako imate dve telefonske linije, odgovarajuća ikonica označava liniju koja je izabrana. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici [134](#).
- 🔊** Aktiviran je (interfonski) zvučnik. Vidite [Opcije u toku veze](#) na stranici [54](#).
- 🔒** Pozivi su ograničeni na zatvorenu grupu korisnika. Vidite [Podešavanje zaštite](#) na stranici [139](#).
- 🕒** Odabran je vremenski ograničen način rada. Vidite [Načini rada](#) na stranici [121](#).

Slušalice, hendsfri, adapter za slušni aparat (lupset) ili muzičko postolje je priključeno na telefon.

Vreme i datum

Vidite [Podešavanje vremena i datuma](#) na stranici 126.

■ Zaključavanje tastature

Tastaturu možete zaključati kako bi se sprečilo slučajno pritiskanje tastera, na primer, kada Vam je telefonski aparat u tašni. Tastaturu možete da zaključate samo kada je preklonik zatvoren.

- **Zaključavanje tastature**

U pasivnom režimu pritisnite **Meni** a zatim taster u roku od 1,5 sekunde.

- **Otključavanje tastature**

Pritisnite **Otključaj**, pa zatim taster u roku od 1,5 sekunde, ili otvorite preklonik. Imajte na umu da se zaštita tastature neće aktivirati kada zatvorite preklonik ako funkcija automatske zaštite tastature nije aktivirana.

Da odgovorite na poziv dok je tastatura zaključana, pritisnite . U toku veze aparatom se može rukovati normalno. Kada završite ili odbacite poziv, tastatura će se automatski ponovo zaključati ako je ekran prazan.

O zaključavanju tastature u toku veze, vidite [Opcije u toku veze](#) na stranici 54, a o postavljanju zaštitne blokade, vidite [Zaštita tastature](#) u delu [Podešavanje telefona](#) na stranici 136.

Napomena: Kada je zaštita tastature postavljena, mogući su pozivi broja službe pomoći koji je programiran u Vašem telefonu (na pr. 112 ili drugi zvanični broj službe pomoći). Unesite broj službe pomoći i pritisnite . Broj će biti prikazan tek pošto unesete poslednju cifru.

■ OTA servis parametara

Da biste mogli da koristite MMS, EGPRS i druge servise bežične telefonije, neophodno je da u svom aparatu imate postavljene ispravne parametre, podešavanja veze. Parametre možete primiti direktno kao OTA poruku, pa da ih samo sačuvate u aparat. Za detaljnije informacije o parametrima, podešavanjima, obratite se svom operatoru mreže, provajderu ili najbližem Nokia dileru.

Podešavanja veze možete primiti za EGPRS, multimedija poruke, sinhronizaciju, za servise časkanje i praćenja prisutnosti, e-mail kao i za višenamenski pretraživač. Za više informacija u vezi primanja i aktiviranja tih parametara, pogledajte deo [Podešavanja e-mail aplikacije](#) na stranici [82](#).

Kada primite podešavanja veze kao OTA poruku, na ekranu se prikazuje tekst *Podešavanja veze su primljena*.

- Da podešavanja sačuvate, pritisnite **Opcije** i odaberite *Sačuvaj*. Ako telefon prikaže *Unesi PIN podešavanja*; unesite PIN šifru za data podešavanja pa pritisnite **OK**. U vezi ove PIN šifre, obratite se provajderu servisa koji je poslao podešavanja.

Ako do tada nisu sačuvani nikakvi parametri, onda se ovi memorišu kao prvi slobodni skup veze.

- Da pogledate primljene parametre, prvo pritisnite **Opcije** pa odaberite *Vidi*. Da parametre sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**.
- Da odbacite primljene parametre, pritisnite **Opcije** i odaberite *Odbaci*.

Za aktiviranje parametara, pogledajte [Povezivanje na servis](#) na stranici 169.

Ako želite da obrišete neki skup parametara veze, u pasivnom režimu ukucajte *#335738# (ili slovima *#delset#), odaberite skup veze koji želite da obrišete i pritisnite **Obriši**. Zatim to potvrdite, posle čega se telefon vraća u pasivni režim.

3. Funkcije poziva

■ Pozivanje

1. Ukucajte telefonski broj pretplatnika uključujući i karakteristični (pozivni) broj područja. Ako unesete pogrešan karakter, da biste ga obrisali pritisnite **Obriši**. Da pozovete dok je preklopnik otvoren, ukucajte telefonski broj koristeći numeričke tastere. Uvek kada otvorite preklopnik, aktivira se (interfonski) zvučnik.

Za međunarodne pozive, pritisnite dva puta za međunarodni prefiks + ako je preklopnik otvoren, (karakter + zamenjuje pozivni broj za izlaz u međunarodni saobraćaj), zatim ukucajte pozivni broj države, područja (po potrebi bez početne 0) i telefonski broj pretplatnika.

2. Pritisnite taster da taj broj pozovete.
Da podesite jačinu zvuka u toku razgovora, veze, koristite taster za podešavanje jačine zvuka na bočnoj strani telefona.
3. Pritisnite taster da vezu završite ili da odustanete od uspostavljanja veze.
Pogledajte i deo [Opcije u toku veze](#) na stranici 54.

Pozivanje koristeći kontakte

- Za traženje imena/telefonskih brojeva memorisanih u okviru *Kontakti*, pogledajte [Traženje nekog kontakta](#) na stranici 110. Pritisnite da pozovete broj na ekranu.

Ponovno biranje poslednjeg biranog broja

- Da pristupite listi poslednjih najviše 20 brojeva koje ste pozvali ili probali da pozovete, u pasivnom režimu pritisnite jednom. Dođite do željenog broja ili imena i pritisnite da ga pozovete.

Pozivanje govorne pošte (mrežni servis)

- U pasivnom režimu sa zatvorenim preklopnikom, pritisnite i držite , ili pritisnite i . Kada je preklopnik otvoren, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster na tastaturi.

Ukoliko se zatraži telefonski broj vaše govorne pošte, ukucajte ga i pritisnite **OK**. Pogledajte i deo [Govorne poruke](#) na stranici 95.

Brzo biranje nekog telefonskog broja

Da biste mogli da koristite brzo biranje, prvo uradite sledeće:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Više podešenja*, *Podešavanje poziva* pa *Brzo biranje*. Opciju postavite na *Uključen*.

Dodelite telefonski broj nekom od tastera za brzo biranje, do ; vidite deo [Brza biranja](#) na stranici 118. Pozovite broj na jedan od narednih načina:

- Pritisnite željeni taster za brzo biranje, pa onda . Kada je preklopnik otvoren, brzo biranje možete da aktivirate i pritiskom odgovarajućeg numeričkog tastera na tastaturi.
- Ako je *Brzo biranje* uključeno, pritisnite i držite željeni taster za brzo biranje dok biranje ne započne.

■ Prijem ili odbijanje dolaznog poziva

Pritisnite da dolazni poziv primite, a da vezu završite.

Pritisnite da dolazni poziv odbijete.

Ako pritisnete **Tišina**, samo se isključuje zvono. Tada poziv možete ili da primite ili da odbijete.

Ako su na telefon priključene kompatibilne slušalice sa odgovarajućim tasterom, na poziv možete odgovarati i završavati vezu, pritiskom na taj taster.

Savet: Ukoliko je funkcija *Preusmeri ako je zauzeto* aktivirana za preusmerenje dolaznih poziva, na primer na vašu govornu poštu, odbijanje dolaznog poziva će isti i preusmeriti. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 134.

Kada Vas neko poziva, telefon prikazuje ime pozivaoca, telefonski broj ili tekst *Privatan broj* ili *Poziv*. Ukoliko se u *Kontakti* nalazi više imena čiji se telefonski brojevi završavaju sa istih sedam cifara kao broj sa koga primete poziv, prikazaće se samo telefonski broj, ako se prikazuje. Telefon može da prikaže pogrešno ime ako ime pozivaoca nije memorisano u *Kontakti*, a postoji drugo memorisano ime čiji se telefonski broj završava sa istih sedam cifara kao broj pozivaoca.

Poziv na čekanju

Poziv na čekanju je mrežni servis.

U toku veze pritisnite da odgovorite na poziv na čekanju. Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje. Da aktivnu vezu završite, pritisnite .

Da aktivirate funkciju *Poziv na čekanju* pogledajte deo *Podešavanje poziva* na stranici 134.

■ Opcije u toku veze

Imajte na umu da su neke opcije u toku veze mrežni servisi. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga. U toku veze, pritisnite

Opcije i odaberite:

- *Zaključaj tastat.*, *Snimi*, *Završi poziv*, *Novi poziv* (mrežni servis), *Završi sve pozive*, *Kontakti*, *Meni*, *Isključi mikrofon* ili *Uključi mikrofon*, *Zadrži* ili *Preuzmi*, *Privatan poziv* (mrežni servis), *Odgovori* i *Odbaci*.
- *Konferencija*, da uspostavite konferencijsku vezu koja omogućuje učešće do pet sagovornika. U toku veze, pozovite novog učesnika (*Novi poziv*). Prvi poziv se zadržava, stavlja na čekanje. Kada dobijete odgovor na novi poziv, da uključite prvog učesnika u konferencijsku vezu, odaberite *Konferencija*. Da obavite privatni razgovor sa nekim od učesnika, odaberite *Privatan poziv*, pa zatim odaberite željenog učesnika. Da se ponovo pridružite konferencijskoj vezi pošto ste obavili privatni razgovor, odaberite *Konferencija*.
- *Pošalji DTMF*, da pošaljete DTMF tonske sekvence kao, na primer, pristupne šifre, lozinke, ili brojeve bankovnih računa. DTMF sistem koriste svi telefoni sa mogućnošću tonskog biranja. Ukucajte DTMF sekvencu ili je potražite u *Kontakti*. Imajte na umu da karakter (instrukciju) za čekanje "w" i za pauzu "p" unosite višestrukim pritiskom na taster .

- *Zameni* se koristi za prelazak sa aktivnog na poziv na čekanju i obratno, a *Prebaci* za povezivanje poziva na čekanju i aktivnog poziva uz sopstveni izlazak iz veze.
- *Zvučnik* da svoj telefonski aparat u toku veze, recimo konferencijske, koristite kao interfonski zvučnik. Pored toga, interfonski zvučnik možete koristiti da biste mogli da obavljate neke druge radnje, pošto telefon možete da spustite a ne da ga držite u ruci. Ne držite telefon uz uvo kada je aktiviran zvučnik jer zvuk može biti preglasan. Da aktivirate zvučnik, otvorite preklopnik ili pritisnite **Opcije** pa *Zvučnik*, ili pritisnite **Zvučnik** ako je prikazano na ekranu.

Da deaktivirate zvučnik u toku veze, zatvorite preklopnik ili, pritisnite **Normal**. kada je preklopnik otvoren. Kada je preklopnik zatvoren, pritisnite **Opcije** i odaberite *Telefon*, ili pritisnite **Normal**. ako je prikazano na ekranu

Zvučnik se automatski deaktivira kada prekinete vezu ili pokušaj uspostavljanja veze, ili kada na telefon priključite kompatibilni hendsfri komplet ili slušalice, ili kada zatvorite preklopnik.

Ako ste na telefon priključili kompatibilni hendsfri komplet ili slušalice, *Telefon* se u listi opcija zamenjuje sa *Hendsfri* ili *Slušalice*, a selekcion taster **Normal**. sa **Hendsf.** odnosno sa **Slušal.**

Za upotrebu zvučnika sa stereo radiom pogledajte deo **Radio (Meni 6)** na stranici 143.

4. Pisanje teksta

Vaš telefon je posebno projektovan za jednostavno i komforno pisanje teksta. Najjednostavniji način je pisanje palčevima koristeći čet (kompletnu) tastaturu. Možete takođe i započeti pisanje koristeći čet tastaturu, zatim zatvoriti preklonik pa nastaviti sa pisanjem koristeći bilo tradicionalni, bilo intuitivni način unosa teksta. Imajte na umu da intuitivni način unosa teksta nije na raspolaganju kada je preklonik otvoren.

■ Pisanje teksta koristeći čet tastaturu

Kada je preklonik otvoren, možete započeti pisanje tekstualne poruke ili napomene. Na primer, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Kreiraj poruku*; vidite [Pisanje i slanje poruka](#) na stranici 69.

Savet: Da brzo započnete pisanje poruke, u pasivnom režimu pomerite džojstik ulevo.

Ili: U pasivnom režimu, pritisnite bilo koji od slovnih tastera (osim tastera za unos pauze "p" i čekanja "w") da otvorite aplikaciju napomene; vidite [Napomene](#) na stranici 151.

Kada je preklonik otvoren, u toku pisanja teksta su Vam na raspolaganju naredne funkcije:

- Da unesete broj, pritisnite neki od numeričkih tastera. Pritisak na numerički taster u pasivnom režimu započinje normalnu proceduru pozivanja.

- Za prelazak sa malih na velika slova i obratno, označeno sa **ABC**, **abc** ili **ABC** u gornjem levom delu ekrana, ili za unos simbola, pritisnite i držite jedan od shift tastera, ili . Možete ili istovremeno pritisnuti taster shift i željeni slovni taster ili pritisnuti i držati shift taster pa zatim željeni slovni karakter. Da pišete samo velikim slovima, pritisnite ili dvaput.
- Da obrišete karaktere sa ekrana, pritisnite ili **Obriši**. Kratkim pritiskom na povratnicu brišete jedan po jedan karakter dok držanje ovog tastera karaktere briše brže.
- Da unesete razmak, pritisnite jedan od tastera razmaknice, ili .
- Za prelazak u naredni red, pritisnite .

Pisanje karaktera sa akcentima

Koji su Vam karakteri na raspolaganju zavisi od jezika koji je odabran u meniju *Jezik telefona*; vidite [Podešavanje telefona](#) na stranici 136. Da unesete neki od karaktera sa akcentom ili simbole koji se ne vide na čet tastaturi, uradite jedno od sledećeg:

- Da pristupite skupu znakova interpunkcije, karaktera sa akcentom i simbola, pritisnite . Pokretanjem džojstika dođite do željenog karaktera, pa pritisnite **Ubaci** da ga odaberete.
- Da unesete karakter sa akcentom koji se ne nalazi u listi specijalnih karaktera pod , kao što je recimo á, pritisnite i držite i istovremeno pritisnite potreban broj puta "a" dok se na ekranu ne pojavi željena varijanta slova sa akcentom.

■ Pisanje teksta kada je preklonik zatvoren

Kada je preklonik zatvoren, za unos teksta možete da koristite tradicionalni ili intuitivni način unosa. U toku pisanja teksta, intuitivni način unosa teksta je označen u levom gornjem delu ekrana ikonicom , a tradicionalni način ikonicom . Vrstu slova, velika ili mala, označenu sa **abc**, **abc** ili **ABC**, menjate pritiskom na . Režim unosa cifara je označen sa **123**, i sa unosa slova na unos cifara i obratno prelazite pritiskom i držanjem tastera .

Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta

U toku pisanja teksta pritisnite **Opcije** i odaberite **Rečnik**.

- Da intuitivni način unosa teksta uključite, odaberite neki od jezika u listi opcija rečnika. Intuitivni način unosa teksta je na raspolaganju samo za jezike iz liste.
- Da se vratite na tradicionalni način unosa teksta, odaberite **Rečnik je isključen**.

Savet: Za brzo uključivanje odnosno isključivanje intuitivnog načina unosa teksta, u toku pisanja pritisnite dva puta , ili pritisnite i držite **Opcije**.

Upotreba intuitivnog načina unosa teksta

Svaki karakter možete uneti jednim pritiskom na taster. Intuitivni način unosa teksta se bazira na rečniku koji je ugrađen u telefonski aparat a kome i Vi sami možete da dodajete nove reči.

1. Pisanje reči započnite koristeći tastere do . Svaki taster pritisnite samo jednom za jedno slovo. Reč se menja posle svakog otkucaja.

Primer: Da biste napisali **Nokia** kada je odabran rečnik engleskog jezika, pritisnite jednom za "N", jednom za "o", jednom za "k", jednom za "i", i jednom za "a".

Da unesete neku cifru dok ste u režimu unosa slova, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.

Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo [Saveti za pisanje teksta](#) na stranici 60.

2. Kada završite pisanje reči, i ona je ispravna, to potvrdite dodavanjem razmaka tasterom ili pomeranjem džojstika udesno.
Ako reč nije ona koju ste želeli, pritisnite potreban broj puta , ili pritisnite **Opcije** i odaberite **Predlozi**. Kada se pojavi željena reč, potvrdite je.
3. Ako se iza reči prikaže znak pitanja (?), reč koju ste nameravali da napišete se ne nalazi u rečniku. Da reč dodate u rečnik, pritisnite **Kučaj**, ukucajte reč (koristeći tradicionalni način unosa teksta) i pritisnite **Sačuvaj**. Kada se rečnik ispuní, nova uneta reč zamenjuje onu koja je najranije uneta.
4. Započnite sa pisanjem naredne reči.

Pisanje složenica

Ukucajte prvi deo reči i potvrdite ga pomeranjem džojstika udesno. Ukucajte poslednji deo reči i potvrdite ga pomeranjem džojstika udesno.

Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta

Pritisnite numerički taster, do , potreban broj puta sve dok se željeni karakter ne pojavi. Na numeričkom tasteru nisu ispisani svi karakteri koji su Vam na raspolaganju na njemu. Koji su Vam karakteri na raspolaganju zavisi od jezika koji je odabran u meniju *Jezik telefona*; vidite [Podešavanje telefona](#) na stranici [136](#).

Da unesete neku cifru dok ste u režimu unosa slova, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.

- Ukoliko se naredno slovo nalazi na istom tasteru kao prethodno uneto, sačekajte dok se kursor ne pojavi ili pomerite džojstik udesno, pa ukucajte željeno slovo.
- Najčešći znaci interpunkcije kao i posebni karakteri se nalaze na numeričkom tasteru .

Za više uputstava u vezi pisanja teksta, pogledajte deo [Saveti za pisanje teksta](#) na stranici [60](#).

Saveti za pisanje teksta

Naredne opcije mogu biti na raspolaganju za unos teksta intuitivnom ili tradicionalnom metodom:

- Za razmak, pritisnite taster .
- Da pomerite kursor desno, levo, gore ili dole, pomerite džojstik u odgovarajućem pravcu i smeru.

- Da obrišete karakter sa ekrana, pritisnite **Obriši**. Pritisnite i držite **Obriši** da karaktere obrišete brže.
Da u toku pisanja poruke obrišete sve karaktere odjednom, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Obriši tekst**.
- Da unesete reč koja se ne nalazi u rečniku, kada koristite intuitivni način unosa teksta, pritisnite **Opcije** i odaberite **Ubaci reč**. Napišite reč koristeći tradicionalni način unosa teksta i pritisnite **Sačuvaj**. Reč se takođe dodaje i u rečnik.
- Da unesete specijalni karakter, kada koristite tradicionalni način unosa teksta, pritisnite taster , ili kada koristite intuitivni način, pritisnite i držite taster , ili pritisnite **Opcije** pa odaberite **Ubaci simbol**.

Pomerite džojstik do željenog karaktera pa pritisnite **Ubaci** da ga odaberete.

Do karaktera možete doći i pritiskom na , , ili , pa ga odabrati pritiskom na .

Naredne opcije su na raspolaganju pri pisanju tekstualne poruke:

- Da unesete neki telefonski broj dok ste u režimu unosa slova, pritisnite **Opcije** i odaberite **Ubaci broj**. Ukucajte broj ili ga potražite u **Kontakti** i pritisnite **OK**.
- Da unesete neko ime iz **Kontakti**, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Ubaci kontakt**. Da ubacite telefonski broj ili tekstualnu stavku koja je pridodata imenu, pritisnite **Opcije** i odaberite **Vidi detalje**.

5. Korišćenje menija

Telefonski aparat Vam nudi široki dijapazon funkcija koje su grupisane u menije. Većinu funkcija menija prate kratki tekstovi uputstva, pomoći. Da vidite tekst uputstva, dođite do željene funkcije menija i sačekajte 15 sekundi. Za izlazak iz teksta uputstva, pritisnite **Nazad**. Vidite [Podešavanje telefona](#) na stranici 136.

■ Pristup nekoj funkciji menija

Pretraživanjem

1. Da pristupite meniju, pritisnite **Meni**.
2. Kroz meni se krećite pomeranjem džojstika gore ili dole (ili levo i desno ako je odabran mrežasti, tabelarni prikaz menija) pa odaberite, recimo, *Podešavanja* pritiskom na **Izaberi**. Za način promene prikaza menija, pogledajte [Podešavanje ekrana](#) na stranici 124.
3. Ako meni sadrži podmenije, odaberite koji želite, na primer *Načini rada*.
4. Ako i odabrani podmeni sadrži dalje podmenije, ponovite korak 3. Odaberite naredni podmeni, na primer *Odgovor bilo kojim tasterom*.
5. Odaberite parametar, opciju po svom izboru.
6. Pritisnite **Nazad** da se vratite na prethodni nivo, odnosno **Izađi** da izađete iz menija.

Korišćenjem numeričke prečice

Meniji, podmeniji i parametri opcija su numerisani i većini od njih možete pristupati preko njihove numeričke prečice.

- Da pristupite meniju, pritisnite **Meni**. Brzo, u roku od dve sekunde, unesite indeksni broj funkcije menija kojoj želite da pristupite. Da pristupite funkcijama iz menija 1, pritisnite redom **Meni**, , pa zatim ukucajte ostatak željene numeričke prečice.

Pritisnite **Nazad** da se vratite na prethodni nivo, odnosno **Izađi** da izađete iz menija.

■ Spisak funkcija menija

1. Poruke

1. Tekst. poruke
2. Multim. poruke
3. E-mail
4. Časkanje
5. Govorne poruke
6. Info poruke
7. Podeš. poruka
8. Servisne komande

2. Liste poziva

1. Propušteni pozivi
2. Primljeni pozivi
3. Pozivani brojevi
4. Obriši liste zadnjih poziva
5. Tajmeri i brojači

3. Kontakti

1. Nađi
2. Dodaj kontakt
3. Obriši
4. Moja prisutnost
5. Pretplaćena imena
6. Kopiraj

7. Podešavanja
8. Brza biranja
9. Govorni nadimci
10. Info brojevi¹
11. Brojevi servisa ¹
12. Moji brojevi
13. Grupe pozivača

4. Podešavanja

1. Načini rada
2. Podešav. časak. i moje prisustnosti
3. Podešavanje tonova
4. Podešavanje ekrana
5. Podešavanja vremena i datuma
6. Lične prečice
7. Povezivanje
8. Više podešenja
9. Vрати fabrička podešavanja

5. Galerija

1. Video snimci
2. Grafike

---

1. Prikazuje se ako to SIM kartica podržava. Za raspoloživost, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

3. Melodije
4. Audio snimci

6. Radio

7. Rokovnik

1. Alarm
2. Kalendar
3. Lista obaveza
4. Napomene
5. Novčanik
6. Sinhronizacija

8. Aplikacije

1. Igre
2. Kolekcija
3. Dodaci

9. Servisi

1. Početna strana
2. Adrese
3. Linkovi preuzim.
4. Servisni prijem
5. Podešavanja
6. Idi na adresu
7. Obriši keš

10.SIM servisi¹

-
1. Prikazuje se jedino ako ga vaša SIM kartica podržava. Naziv i sadržaj je različit i zavisi od SIM kartice.

6. Funkcije menija

■ Poruke (Meni 1)

Imate mogućnost pisanja, slanja i memorisanja tekstualnih, multimedija i e-mail poruka. Sve poruke su organizovane po folderima.

Pre nego što budete mogli da pošaljete bilo koju tekstualnu, grafičku ili tekstualnu (SMS) e-mail poruku, neophodno je da memorišete broj svog centra za razmenu poruka; vidite [Podešavanje poruka](#) na stranici 96.

Tekstualne poruke (SMS)

Koristeći usluge SMS servisa vaš telefonski aparat može da šalje i prima višedelne poruke koje se sastoje od nekoliko standardnih tekstualnih poruka (mrežni servis). Ovo ima uticaja na obračun naplate poruka.

Imate takođe mogućnost prijema i slanja tekstualnih poruka koje sadrže slike.

Funkcija tekstualnih poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Napomena: Funkciju grafičkih poruka možete da koristite jedino ako je podržava vaš operator mreže ili provajder. Grafičke poruke mogu primiti i prikazivati jedino telefonski aparati koji nude mogućnosti grafičkih poruka.

Pisanje i slanje poruka

Broj preostalih karaktera kao i redni broj višedelne poruke se prikazuju u gornjem desnom delu ekrana; na primer, 120/2. Posebni (Unicode) karakteri, kao što je á, zauzimaju veći deo poruke od standardnih karaktera.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Kreiraj poruku*.

Savet: Da brzo započnete pisanje poruke, u pasivnom režimu pomerite džojstik ulevo.

2. Ukucajte tekst poruke; vidite [Pisanje teksta](#) na stranici 56. Da u poruku unesete tekst ili sliku, možete koristiti i šablone; vidite deo [Šabloni](#) na stranici 73. Svaka grafička poruka se sastoji od nekoliko tekstualnih poruka. Zato slanje jedne grafičke poruke može da košta više od slanja jedne tekstualne poruke.
3. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** ili .
4. Unesite telefonski broj primaoca, ili ga potražite u *Kontakti*, i pritisnite **OK** da poruku pošaljete.

Opcije slanja poruka

Pošto ste poruku napisali, pritisnite **Opcije**, i odaberite *Opcije slanja*.

- Da poruku pošaljete na više odredišta, odaberite *Pošalji na više*. Odaberite pojedinačno primaoca i pritisnite **Pošalji** posle svakog izbora. Pošto ste poruku poslali svim željenim primaocima, pritisnite **Završi**. Imajte na umu da se svakom primaocu šalje zasebna poruka.
- Da pošaljete poruku koristeći neku listu dostave, odaberite *Pošalji po listi*. Za pravljenje lista dostave, vidite [Liste dostave](#) na stranici 74.

- Da poruku pošaljete koristeći neki od načina slanja, odaberite *Način slanja* pa zatim način slanja koji želite da upotrebite. Za definisanje načina slanja poruka, pogledajte [Podešavanje poruka](#) na stranici 96.

Napomena: Kada šaljete poruke preko SMS servisa mreže, aparat može da prikaže obaveštenje "*Poruka je poslata*". To znači da je aparat poslao poruku na broj centra za slanje poruka koji je u njemu programiran. To ne znači da je poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi SMS servisa obratite se svom provajderu.

Pisanje i slanje e-mail poruka preko SMS servisa

Da biste mogli da šaljete e-mail preko SMS servisa, potrebno je da prvo memorišete parametre za slanje e-mail poruka; vidite [Podešavanje poruka](#) na stranici 96. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na e-mail usluge, elektronsku poštu, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu. Da sačuvate e-mail adresu u *Kontakti* vidite [Memorisanje više brojeva i tekstualnih stavki po jednom imenu](#) na stranici 108.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Kreiraj SMS e-mail*.
2. Ukucajte e-mail adresu primaoca, ili je potražite u *Kontakti*, pa pritisnite **OK**.
3. Po želji, unesite i predmet e-mail poruke, pa pritisnite **OK**.
4. Ukucajte tekst e-mail poruke. Vidite [Pisanje teksta](#) na stranici 56. Ukupan broj karaktera koje možete da unesete prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana. E-mail adresa i predmet poruke ulaze u ukupni broj karaktera. Pogledajte i deo [Šabloni](#) na stranici 73. Slike se ne mogu ubacivati.

5. Da e-mail pošaljete, pritisnite **Pošalji** ili . Ukoliko niste prethodno memorisali parametre za slanje e-mail poruka, telefon će zatražiti broj e-mail servera. Da e-mail pošaljete, pritisnite **OK**.

Napomena: Kada šaljete e-mail poruke preko SMS servisa mreže, aparat može da prikaže obavještenje "*Poruka je poslata*". To znači da je e-mail poruka poslata sa vašeg telefonskog aparata na e-mail server. To ne znači da je e-mail poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi e-mail servisa, obratite se svom provajderu.

Čitanje i odgovaranje na SMS poruku ili SMS e-mail

Kada primite poruku ili e-mail, prikazuje se indikator a iza teksta *Primljeno poruka*: broj novih poruka

Blinkanje ikonice označava da je memorija za poruke ispunjena. Da biste mogli da primate nove poruke, prvo morate da izbrisete neke stare u folderu *Prijem*.

1. Pritisnite **Prikaži** da Vam se prikaže nova poruka, ili pritisnite **Izađi** ako želite da je pogledate kasnije.

Naknadno čitanje poruke:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Tekst. poruke* pa *Prijem*.

2. Ako ste primili više od jedne poruke, odaberite poruku koju želite da pročitate. Nepročitana poruka je ispred označena sa .
3. Dok čitate ili gledate poruku, pritisnite **Opcije**.

Možete odabrati da obrišete, prosledite ili izmenite poruku kao tekstualnu ili e-mail poruku, da promenite ime poruke koju čitate, ili da je premestite u neki drugi folder.

Odaberite *Kopiraj u kalendar* da tekst na početku poruke kopirate u kalendar telefona kao podsetnicu za taj dan.

Odaberite *Detalji poruke* da vidite, ako se prikazuju, ime i broj telefona pošiljaoca, centar za razmenu poruka koji je korišćen kao i datum i vreme prijema poruke.

Odaberite *Uzmi detalje* da iz otvorene poruke preuzmete brojeve, e-mail ili internet adrese.

Dok gledate grafičku poruku, odaberite *Sačuvaj sliku* da sliku sačuvate u folder *Šabloni*.

4. Pritisnite **Odgovori** da na poruku odgovorite. Odaberite *Izvornim tekстом* da u odgovor uključite izvornu poruku, ili odaberite tipski odgovor koji će se uneti u odgovor, ili pak odaberite *Praznim ekranom*.

Kada odgovarate na e-mail poruku, prvo potvrdite ili izmenite e-mail adresu i predmet. Zatim napišite svoj odgovor.

5. Pritisnite **Pošalji** ili da poruku pošaljete na broj koji je prikazan na ekranu.

Folderi Prijem i Poslate poruke

Telefonski aparat memoriše pristigle poruke u folder *Prijem* a poslate poruke u folder *Poslate poruke* u okviru podmenija *Tekst. poruke*.

Poruke koje želite da pošaljete kasnije možete da sačuvate u folder *Sačuvane stavke* ili *Šabloni*, ili u neki folder koji ste sami kreirali.

Folder Arhiva i Moji folderi

Da biste svoje poruke organizovali, neke od njih možete prebaciti u folder *Sačuvane stavke* ili dodati nove foldere za svoje poruke.

U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Premesti*, dođite do foldera u koji želite da premestite poruku i pritisnite **Izaberi**.

Da dodate ili izbrisete folder, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Moji folderi*.

- Da folder dodate, pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj folder*. Ako do sada niste memorisali nijedan folder, pritisnite **Dodaj** da ga napravite.
- Da folder izbrisete, dođite do njega i pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši folder*.

Šabloni

Vaš telefonski aparat sadrži tekstualne šablone, označene sa , i grafičke šablone, označene sa .

Da pristupite listi šablona pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke*, pa *Šabloni*.

- Da ubacite tekstualni šablon u poruku ili e-mail, ili u svoj odgovor na njih, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Koristi obrazac* i odaberite šablon (obrazac) koji želite da ubacite.
- Da ubacite sliku u tekstualnu poruku ili u svoj odgovor, pritisnite **Opcije**. Odaberite *Ubaci sliku* pa odaberite sliku da je vidite. Pritisnite **Ubaci** da sliku ubacite u svoju poruku. Ikonica u zaglavlju poruke označava da joj je

pridodata sličica. Broj karaktera koji možete da unesete u neku poruku zavisi od veličine same sličice.

Da pogledate tekst i sliku zajedno, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Pregled*.

Liste dostave

Ako imate potrebe da često šaljete poruke fiksnoj grupi primalaca, za to možete definisati listu dostave. U liste dostave možete da unosite kontakte iz memorije telefonskog aparata i iz memorije SIM kartice. Imajte na umu da telefon poruku šalje posebno svakom primaocu u listi. Zato slanje poruke koristeći listu dostave može da košta više od slanja samo jednom primaocu.

Kontakti koje želite da dodate u listu dostave treba da budu sačuvani u internu memoriju telefona.

Liste dostave koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

1. Pritisnite **Meni** u pasivnom režimu i odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Liste dostave*.
2. Da kreirate novu listu, pritisnite **Dodaj** ako ne postoji nijedna lista, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Dodaj listu* ako ste ranije već kreirali neke liste dostave.
Da vidite imena u listi, dođite do željene liste i pritisnite **Vidi**.
Da nekoj listi promenite ime, da obrišete listu ili sadržaj u njoj, pritisnite **Opcije** pa izaberite odgovarajuću funkciju.
3. Ako ste otvorili neku listu dostave pritiskom na **Vidi** u koraku 2, imate sledeće mogućnosti:

- Da dodate novo ime u listu, pritisnite **Dodaj** i odaberite željeno ime iz *Kontakti*.
- Da vidite kontakt podatke nekog primaoca, dođite do željenog imena, pritisnite **Opcije** i odaberite *Vidi detalje*.
- Da nekog primaoca u listi obrišete, dođite do željenog imena, pritisnite **Opcije** i odaberite *Obriši kontakt*.

Ako se poruka ne dostavi nekima od primalaca iz liste dostave, te poruke se prikazuju u folderu *Neuspele poruke*. Pritisnite **Ponovi** da ponovite slanje poruke, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Obriši listu* da obrišete listu *Neuspele poruke* ili odaberite *Vidi poruku*.

Brojač tekstualnih poruka

Brojač tekstualnih poruka prikazuje broj primljenih i poslanih tekstualnih i grafičkih poruka. Grafička poruka se sastoji od više poruka. Možete videti primaoca ili pošiljaoca poruke ili, pak, videti detalje poruke.

Multimedija poruke

Napomena: Ovu funkciju možete koristiti jedino ako je podržava Vaš operator mreže ili Vaš provajder. Multimedija poruke mogu da primaju i prikazuju jedino telefonski aparati koji nude kompatibilne mogućnosti multimedija poruka.

Multimedija poruka može da sadrži tekst, jednu sliku, audio snimak, jedan video snimak ili slajdove. Telefon podržava multimedija poruke veličine do 100 kB. Ako se maksimalna veličina poruke premaši, telefon neće moći da je primi. Zavisno od

mreže, eventualno ćete primiti tekstualnu poruku sa Internet adresom na kojoj možete sa svog PC računara da vidite tu multimedija poruku.

Ako poruka sadrži sliku, telefon će je eventualno umanjiti kako bi se uklopila u površinu ekrana.

Funkcija multimedija poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

Napomena: Ako je za opciju *Dozvoli multimedija prijem* odabrano *Da* ili *U matičnoj mreži*, operator ili provajder vam mogu naplaćivati svaku primljenu poruku.

Servis multimedija poruka podržava sledeće formate:

- Slike: JPEG, GIF, WBMP, BMP, PNG i OTA-BMP
- Zvuk: Skalabilni polifoni MIDI (SP-MIDI), AMR audio i monofoni tonovi zvona.
- Video snimci H.263 formata: SubQCIF kvalitet slike i AMR audio zapis.

Telefon možda ne podržava sve varijante gore pomenutih formata. Ako primljena poruka sadrži komponente, objekte, nepodržanog formata, one će se prikazati kao ime datoteke uz tekst: *Format objekta nije podržan*.

Imajte na umu da ne možete primiti multimedija poruke u toku razgovora, igre ili upotrebe druge Java aplikacije, kao ni u toku pretraživanja kada se koristi GSM prenosni put (vidite deo [Ručno unošenje parametara servisa](#) na stranici 169). Kako isporuka multimedija poruka može da zataji iz brojnih razloga, za važne komunikacije se ne oslanjajte isključivo na njih.

Pisanje i slanje multimedija poruke

Za postavljanje parametara multimedija poruka, vidite deo [Podešavanja multimedija poruka](#) na stranici 98. Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na servis multimedija poruka obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Multim. poruke* pa *Kreiraj poruku*.
2. Ukucajte tekst poruke; vidite [Pisanje teksta](#) na stranici 56.
  - Da u poruku ubacite neku datoteku, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ubaci*. Prikazaće se lista raspoloživih foldera u meniju *Galerija*. Otvorite odgovarajući folder i dođite do željene datoteke, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Ubaci*. Kada poruka ima u prilogu neku datoteku, to je označeno nazivom datoteke u samoj poruci.
  - Vaš telefon podržava slanje i prijem multimedija poruka koje sadrže nekoliko stranica (slajdova). Da u poruku dodate slajd, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ubaci* pa *Slajd*. Svaki slajd može da sadrži tekst, jednu sliku, jedan video snimak i jedan audio snimak.
  - Ako poruka sadrži više slajdova, željeni slajd možete da otvorite tako što ćete pritisnuti **Opcije** pa odabrati *Prethodni slajd*, *Sledeći slajd* ili *Lista slajdova*.
  - Da podesite ritam prikazivanja slajdova, pritisnite **Opcije** i odaberite *Temp. slajdova*.
  - Da deo teksta pomerite na početak ili kraj (vrh ili dno) poruke, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Tekst na vrhu* odnosno *Tekst na dnu*.

- Da ubacite neko ime iz *Kontakti*, pritisnite **Opcije**, odaberite *Još opcija*, *Ubaci kontakt* pa dođite do željenog imena i izaberite ga.
  - Da ubacite neki broj, pritisnite **Opcije**, odaberite *Još opcija* pa *Ubaci broj*. Ukucajte broj ili ga potražite u *Kontakti* i pritisnite **OK**.
3. Da pogledate poruku pre slanja, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pregled*.
  4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** ili , ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Pošalji na e-mail* ili *Pošalji na više*.
  5. Unesite telefonski broj primaoca (ili e-mail adresu), ili ga potražite u *Kontakti*. Pritisnite **OK** i poruka se premešta u folder *Slanje* da bude poslata.

Slanje multimedija poruke traje duže od slanja tekstualne poruke. Dok se multimedija poruka šalje, prikazuje se animirana ikonica a Vi možete da koristite druge funkcije aparata. Ako dođe do prekida u toku slanja poruke, telefon će nekoliko puta ponoviti pokušaj slanja. Ako to ne uspe, poruka ostaje u folderu *Slanje* tako da možete pokušati slanje kasnije.

Poruke koje pošaljete se čuvaju u folderu *Poslato* ako je za opciju *Čuvaj poslate poruke* postavljeno *Da*; vidite *Podešavanje multimedija poruka* na stranici 98. To što je poruka poslata ne znači da je ona i primljena od strane željenog primaoca.

Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku

Dok telefon prima multimedija poruku, prikazuje se animirana ikonica . Pošto se završi prijem poruke, prikazuje se ikonica kao i tekst: *Primljena je multimedijalna poruka*.

Blinkanje ikonice označava da je memorija za multimedija poruke puna; vidite [Memorija za multimedija poruke puna](#) na stranici 81.

Funkcija multimedija poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

1. Da poruku pogledate odmah, pritisnite **Prikaži**, ili da je pogledate kasnije, pritisnite **Izađi**.

Naknadno čitanje poruke: Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Multim. poruke* pa *Prijem*. Dodite do poruke da biste je pogledali.

2. Pritisnite **Izaberi** da poruku pogledate. Funkcija centralnog selekcionog tastera se menja zavisno od prikazanog objekta.

- Pritisnite **Odgovori** da na poruku odgovorite.
- Da obrišete neki objekat koji poruka sadrži, pritisnite **Obriši**. Ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Obriši poruku*.
- Ako primljena poruka sadrži neku prezentaciju, pritisnite **Kreni** da je vidite. Ili, pritisnite **Kreni** da čujete audio snimak ili da vidite video snimak koji poruka sadrži, ili pritisnite **Uvećaj** da uvećate priloženu sliku, ili pritisnite **Vidi** da vidite vizitkardu ili napomenu kalendara.

Ako pritisnete **Opcije**, biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:

- *Obriši poruku*, da sačuvanu poruku obrišete.
- *Odgovori* ili *Odgovori svima*, da na poruku odgovorite. Za slanje svog odgovora, vidite [Pisanje i slanje multimedija poruke](#) na stranici 77.

- *Uzmi detalje*, da iz otvorene poruke preuzmete brojeve telefona, e-mail ili internet adrese.
- *Proslеди na broj*, *Proslеди na e-mail* ili *Pošalji na više*, da proslедite poruku.
- *Izmeni*, da izmenite poruku koju ste napisali. Vidite [Pisanje i slanje multimedija poruke](#) na stranici 77.
- *Detalji poruke*, da vidite predmet, veličinu i vrstu poruke.
- *Pokreni prezent.*, da pogledate prezentaciju koju poruka sadrži.
- *Otvori nap. za kal.* ili *Otvori vizitkartu*, da vidite napomenu kalendara ili vizitkartu.

Vidite i opcije u [Galerija](#); vidite [Galerija \(Meni 5\)](#) na stranici 140.

Folderi Prijem, Slanje, Sačuvane poruke i Poslate poruke

Primljene multimedija poruke telefon memoriše u folder *Prijem* u podmeniju *Multim. poruke*.

Multimedija poruke koje još nisu poslate premeštaju se u folder *Slanje* u podmeniju *Multim. poruke*.

Multimedija poruke koje želite da pošaljete kasnije se mogu memorisati u folder *Sačuvane stavke* u podmeniju *Multim. poruke*.

Poslate multimedija poruke se čuvaju u folderu *Poslato* u podmeniju *Multim. poruke* ako je za opciju *Čuvaj poslate poruke* odabrano *Da*; vidite [Podešavanja multimedija poruka](#) na stranici 98.

Memorija za multimedija poruke puna

Kada Vas čeka nova multimedija poruka a memorija za poruke je puna, blinka ikonica i prikazuje se tekst *Multimed. mem. je puna, vidi por. koja čeka*. Da poruku koja čeka pogledate, pritisnite **Prikaži**. Da poruku sačuvate, pritisnite **Sačuvaj** i obrišite stare poruke tako što ćete prvo odabrati folder pa zatim i poruku koju želite da obrišete.

Da poruku koja čeka odbacite, pritisnite **Izađi** pa zatim **Da**. Ako pak pritisnete **Ne**, poruku ćete moći da vidite.

Brisanje poruka

- Da obrišete tekstualne poruke, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Tekst. poruke* pa *Brisanje poruka*.

Da obrišete sve poruke u svim folderima, odaberite *Sve poruke*, pa kada se prikaže *Obrisi sve poruke iz svih foldera?* pritisnite **Da**. Ako se u folderima nalaze nepročitane poruke, telefon će Vas pitati da li želite da obrišete i njih.

Da obrišete multimedija poruke, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Multim. poruke* pa *Brisanje poruka*.

- Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **Da**. Ako se u folderu nalaze nepročitane poruke, telefon će Vas pitati da li želite da obrišete i njih.

E-mail aplikacija

E-mail aplikacija Vam omogućava da pristupate svom e-mail nalogu preko telefona. E-mail funkcija vašeg telefona može da podržava kompatibilni e-mail sistem koji koristite na poslu ili kod kuće. Svojim telefonom možete da pišete, čitate i šaljete e-mail poruke. Vaš telefon podržava POP3 i IMAP4 e-mail servere.

Funkcija e-mail poruka koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Da biste mogli da šaljete i preuzimate e-mail poruke, elektronsku poštu, potrebno je da uradite sledeće:

- Pribavite novi e-mail nalog ili koristite postojeći. U vezi svog e-mail naloga, obratite se svom provajderu servisa elektronske pošte.
- U vezi parametara, podešavanja neophodnih za e-mail, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu e-mail servisa. Za prijem e-mail podešavanja u formi OTA poruke, vidite deo [OTA servis parametara](#) na stranici 49.
- Da postavite e-mail podešavanja u svom telefonu, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka* pa *E-mail poruke*. Vidite [Podešavanja e-mail aplikacije](#) na stranici 99.

Pisanje i slanje poruka koristeći e-mail aplikaciju

Svoju e-mail poruku možete da napišete i "oflajn", tj. pre nego što se povežete na e-mail servis, ili da se prvo povežete na servis pa onda da napišete i pošaljete poruku ("onlajn").

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *E-mail* pa *Kreiraj e-mail*.

2. Ukucajte e-mail adresu primaoca pa pritisnite **OK**, ili pritisnite **Izmeni**, ukucajte e-mail adresu, pa pritisnite **OK**.

Da e-mail adresu potražite u **Kontakti**, pritisnite **Opcije** i odaberite **Nadi**.

3. Eventualno, unesite i predmet e-mail poruke, pa pritisnite **OK**.
Ako pritisnete **Opcije** moći ćete da odaberete neku od narednih funkcija: editor poruka, dodaj novog primaoca, dodaj dodatnog primaoca, dodaj dodatnog skrivenog primaoca.
4. Pritisnite **Opcije** pa odaberite **Editor poruke**. Ukucajte tekst poruke; vidite **Pisanje teksta** na stranici 56. Ukupan broj karaktera koje možete uneti prikazuje se u gornjem desnom delu ekrana.

5. Da e-mail poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji**. Odaberite:

- **Pošalji odmah**, da e-mail poruku pošaljete odmah. Ako niste već povezani na svoj e-mail nalog, telefon će prvo uspostaviti vezu pa zatim poslati e-mail.
- **Pošalji kasnije**, da e-mail poruku pošaljete kasnije, i poruka će biti sačuvana u folder **Slanje**. Ako želite da unesete izmene ili da nastavite pisanje e-mail poruke kasnije, poruku možete da sačuvate u **Draftovi** tako što ćete odabrati **Sačuvaj draft**.

Naknadno slanje e-mail poruke: Pritisnite **Meni** i odaberite redom **Poruke**, **E-mail**, **Ostale opcije**, pa **Pošalji odmah** ili **Primi i pošalji**.

Napomena: Kada šaljete e-mail poruke, aparat može da prikaže obaveštenje "*Poruka je poslata*". To znači da je e-mail poruka poslata sa vašeg telefonskog aparata na e-mail server. To ne znači da je e-mail poruka primljena na željenoj prijemnoj strani. Za više detalja u vezi e-mail servisa obratite se svom provajderu.

Preuzimanje e-mail poruka sa e-mail naloga u telefon koristeći e-mail aplikaciju

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail* pa *Primi*, da preuzmete e-mail poruke koje su poslate na vaš e-mail nalog (adresu). Ili:

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail Ostale opcije* pa *Primi i pošalji*, da preuzmete nove e-mail poruke i pošaljete one koje su sačuvane u folder *Slanje*.

Ako je memorija ispunjena, pre preuzimanja novih poruka obrišite neke stare poruke u telefonu.

2. Vaš telefon uspostavlja vezu sa e-mail servisom. Dok vaš telefon preuzima e-mail poštu, prikazuje se status traka.
3. Pritisnite **Izaberi** da vidite novu poruku u *Prijem*, ili pritisnite **Nazad** da je pogledate kasnije.

Ako je primljeno više od jedne poruke, odaberite poruku koju želite da pročitate. Nepročitana tekstualna poruka je označena sa .

Čitanje i odgovaranje na poruku koristeći e-mail aplikaciju

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, E-mail* pa *Prijem*.
2. U toku čitanja poruke, pritisnite **Opcije**.
Moći ćete, recimo, da vidite detalje odabrane poruke, da je označite kao nepročitanu, da je obrišete, da odgovorite pošiljaocu, da odgovorite svim primaocima poruke, da je prosledite ili premestite u neki drugi folder.
3. Da na e-mail poruku odgovorite, pritisnite **Odgovori**. Odaberite *Originalni tekst* da u svoj odgovor uključite izvornu poruku (da je citirate) ili odaberite *Očisti ekran*.
Kada odgovarate na e-mail poruku, napišite svoj odgovor pa, po potrebi, izmenite e-mail adresu i predmet poruke.
4. Da poruku pošaljete, pritisnite **Pošalji** i odaberite *Pošalji odmah*.

Prijem i Ostali folderi (Draftovi, Arhiva, Slanje i Poslato)

Vaš telefon ima sledeće foldere u okviru menija *E-mail*.

- *Prijem* za čuvanje e-mail poruka koje ste preuzeli sa svog e-mail naloga.
- *Ostali folderi* sadrži naredne foldere: *Draftovi* za čuvanje nedovršenih e-mail poruka, *Arhiva* za organizovanje i čuvanje e-mail poruka, *Slanje* za čuvanje e-mail poruka koje još nisu poslate kada odaberete opciju *Pošalji kasnije*; vidite [Pisanje i slanje poruka koristeći e-mail aplikaciju](#) na stranici 82, i folder *Poslato* za čuvanje poslatih e-mail poruka.

Brisanje poruka koristeći e-mail aplikaciju

- Da e-mail poruke obrišete, pritisnite **Meni** i odaberite redom *Poruke, E-mail, Ostale opcije* pa *Obriši poruke*.

Da obrišete sve poruke u nekom folderu, dođite do foldera u kojem želite da obrišete poruke pa pritisnite **Da**. Da obrišete sve poruke u svim folderima, odaberite *Sve poruke* i pritisnite **Da**.

Imajte na umu da kada obrišete neku e-mail poruku u svom telefonu, ona se ne briše i na e-mail serveru.

Časkanje

Napomena: Ovu funkciju možete koristiti jedino ako je podržava Vaš operator mreže ili Vaš provajder. Samo telefoni koji nude kompatibilne funkcije časkanja mogu da primaju i prikazuju čet poruke, poruke u časkanju.

Časkanje je slanje kratkih tekstualnih poruka koje se putem TCP/IP protokola dostavljaju korisnicima koji su na mreži, tj. "onlajn" (mrežni servis). Vaša lista kontakata Vam prikazuje kada su kontakti u njoj "onlajn", tj., na mreži i dostupni za časkanje. Pošto napišete i pošaljete svoju poruku, ona ostaje na ekranu. Poruka odgovora se pojavljuje iznad vaše izvorne poruke.

Da biste mogli da koristite funkciju časkanja, morate se pretplatiti na tu uslugu. Za raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa, od kojih ćete takođe dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i parametre, podešavanja, časkanja.

Za postavljanje potrebnih podešavanja časkanja, vidite [Podešav. čask. i moje prisutnosti](#) na stranici [122](#).

U toku aktivne sesije ćaskanja koja se odvija u pozadini, možete koristiti ostale funkcije telefona. Zavisno od mreže, aktivna sesija ćaskanja može brže da prazni bateriju telefona, pa će možda biti potrebno da na telefon priključite punjač.

Ćaskanje koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Osnovni postupci u ćaskanju

- Za ulazak u meni Ćaskanje (oflajn, tj. bez povezivanja), pogledajte [Ulazak u meni Ćaskanje](#) na stranici 88.
- Za povezivanje na servis ćaskanja (onlajn), pogledajte [Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja](#) na stranici 89.
- Za započinjanje ćaskanja sa nekim kontaktom, vidite [Kont. za ćaskanje](#) u delu [Započinjanje sesije ćaskanja](#) na stranici 89.

Da napravite sopstvenu listu čet kontakata, kontakata za ćaskanje, vidite [Kontakti za ćaskanje](#) na stranici 93.

- Da se priključite javnom, otvorenom ćaskanju, vidite [Grupe](#) u delu [Započinjanje sesije ćaskanja](#) na stranici 89.

Da se priključite nekom ćaskanju preko pozivne poruke, vidite [Prihvatanje ili odbijanje poziva za ćaskanje](#) na stranici 91.

Da kreirate sopstvene čet grupe, ili da se priključite nekoj otvorenoj, javnoj grupi, ili da je obrišete, vidite [Grupe](#) na stranici 94.

- Da izmenite svoje podatke, vidite [Izmene sopstvenih podataka, informacija](#) na stranici 93.

- Da pretražujete korisnike, učesnike, kao i same grupe, vidite *Traži* u delu *Započinjanje sesije ćaskanja* na stranici 89.
- Da pročitate poruku iz novog ćaskanja, vidite *Čitanje čet poruke* na stranici 91.
- Da napišete i pošaljete poruku u toku aktivnog ćaskanja, vidite *Učestvovanje u ćaskanju, konverzaciji* na stranici 92.
- Da pogledate, preimenujete ili obrišete sačuvane čet razgovore, konverzacije, izaberite *Sačuvane konv.* iz menija *Ćaskanje*.
- Da blokirate/odblokirate kontakte, vidite *Blokiranje i odblokiranje poruka* na stranici 94.
- Da raskinete vezu sa servisom ćaskanja, vidite *Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja* na stranici 89.

Ulazak u meni *Ćaskanje*

Da uđete u meni *Ćaskanje* kada ste oflajn, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa zatim *Ćaskanje*. Možete odabrati:

- *Prijava*, da se povežete na čet servis, servis ćaskanja.
Da podesite telefonski aparat da se automatski povezuje na servis ćaskanja kada uđete u meni *Ćaskanje*, vidite *Povezivanje i raskid veze sa servisom ćaskanja* na stranici 89.
- *Sačuvane konv.*, da vidite, obrišete ili preimenujete konverzacije koje ste sačuvali u toku sesije ćaskanja. Opciju *Sačuvane konv.* možete odabrati i kada ste već povezani na servis ćaskanja.

- *Podešavanja veze*, da izmenite podešavanja veze, konekcije, koja ćete koristiti za časkanje i praćenje prisutnosti učesnika. Vidite [Podešav. čak. i moje prisutnosti](#) na stranici 122. Opciju *Podešavanja veze* možete odabrati i kada ste već povezani na servis časkanja.

Povezivanje i raskid veze sa servisom časkanja

Da se povežete na servis časkanja, uđite u meni *Časkanje* i odaberite *Prijava*. Pošto se telefonski aparat uspešno poveže sa servisom, prikazaće se *Prijavljeno*.

Savet: Da podesite telefonski aparat da se automatski povezuje na servis časkanja čim uđete u meni *Časkanje*, povežite se na servis časkanja, izaberite redom *Moja podešavanja*, *Automatska prijava* pa *Pri pokretanju*.

Da raskinete vezu sa servisom časkanja, izaberite *Odjava*.

Započinjanje sesije časkanja

Uđite u meni *Časkanje* i povežite se na servis časkanja. Možete odabrati:

- *Konverzacije*, da vidite listu novih i pročitanih čet poruka ili poziva za časkanje trenutno aktivne sesije časkanja. Dođite do željene poruke ili pozivnice i pritisnite **Otvori** da je pročitate.

 označava nove, a označava pročitane čet poruke.

 označava nove, a označava pročitane grupne poruke.

 označava pozive.

- *Kont. za časkanje*, sadrži kontakte koje ste dodali iz memorije telefona za kontakte. Dođite do kontakta sa kojim biste želeli da časkate i pritisnite **Časkanje**.

Ako ste primili novu poruku od nekog kontakta, ona je označena sa .

 označava kontakte iz memorije telefona koji su onlajn (povezani), a one koji su oflajn (nisu povezani).

 označava blokirani kontakt; vidite [Blokiranje i odblokiranje poruka](#) na stranici 94.

Da kontakte dodate u listu, vidite [Kontakti za časkanje](#) na stranici 93.

- **Grupe i Javne grupe.** Prikazuje se lista markera (adresa) javnih grupa koje Vam je stavio na raspolaganje operator mreže ili provajder servisa. Da započnete sesiju časkanja u nekoj grupi, dođite do grupe i pritisnite **Priklj. se.** Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u konverzaciji, časkanju. Pošto se uspešno priključite

grupnoj konverzaciji, časkanju, telefon prikazuje *Pridruženo grupi:* i ime grupe. Za kreiranje privatne grupe, pogledajte [Grupe](#) na stranici 94.

- **Traži pa** odaberite *Korisnike* ili *Grupe*, da pretražujete druge učesnike časkanja ili javne grupe na mreži.
  - Ako odaberete *Korisnike*, nekog korisnika možete tražiti po telefonskom broju, "ekranskom" imenu, e-mail adresi ili po imenu.
  - Ako odaberete *Grupe*, grupu možete tražiti po nekom članu, korisniku grupe, po imenu grupe, temi ili identifikatoru (ID).

Da započnete časkanje, pošto ste pronašli korisnika ili grupu koju želite, pritisnite **Opcije** i odaberite *Časkanje* odnosno *Pridruži se grupi*.

- Da započnete časkanje iz modula Kontakti, vidite [Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata](#) na stranici 115.

Prihvatanje ili odbijanje poziva za časkanje

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis časkanja i primili novi poziv za časkanje, prikazuje se obaveštenje *Primljen je novi poziv*. Pritisnite **Čitaj** da ga pročitate.

Ako je primljeno više poziva, prikazuje se *Novih poziva primljeno*: i broj poruka. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željenog poziva pa pritisnite **Otvori**.

- Da se priključite privatnoj grupnoj konverzaciji, pritisnite **Prihvati**. Unesite svoje "ekransko" ime koje želite da koristite kao nadimak. Pošto se uspešno priključite grupnoj konverzaciji, telefon prikazuje *Pridruženo grupi*: i ime grupe.
- Da poziv odbacite ili da ga obrišete, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Odbaci* odnosno *Obriši*.

Čitanje čet poruke

U pasivnom režimu, pošto ste se povezali na servis časkanja, kada primite novu čet poruku od nekoga ko ne učestvuje u konverzaciji, prikazuje se obaveštenje *Nova instant poruka*. Pritisnite **Čitaj** da je pročitate.

- Ako je primljeno više poruka, prikazuje se *Novih instant poruka*: i broj poruka. Pritisnite **Čitaj**, dođite do željene poruke pa pritisnite **Otvori**.

Novе poruke primljene za vreme aktivne sesije časkanja se nalaze u *Konverzacije* u okviru menija *Časkanje*. Ako je poruka od osobe čiji se kontakt podaci ne nalaze u listi kontakata menija *Kont. za časkanje*, prikazuje se identifikator (ID) pošiljaoca. Ako se kontakt podaci nalaze u memoriji za kontakte telefonskog aparata i telefon

ih prepozna, prikazaće se ime pošiljaoca. Da sačuvate novi kontakt u memoriju za kontakte telefonskog aparata, pritisnite **Opcije** i odaberite:

- *Sačuvaj kontakt*, zatim unesite ime osobe.
- *Dodaj uz kontakt*, odaberite kontakt kome želite da dodate ove podatke pa pritisnite **Dodaj**.

Učestvovanje u ćaskanju, konverzaciji

Pridružite se nekoj sesiji ćaskanja, ili je sami započnite pritiskom na **Piši**.

Savet: Ako u toku ćaskanja primite novu poruku od osobe koja ne učestvuje u trenutnoj konverzaciji, prikazaće se indikator (☰) u vrhu ekrana.

Napišite svoju poruku pa pritisnite **Pošalji** ili da je pošaljete. Ako pritisnete **Opcije**, biće Vam na raspolaganju neke od sledećih opcija:

- *Vidi konverzaciju*, da vidite konverzaciju koja je u toku. Da sačuvate konverzaciju, pritisnite **Sačuvaj**, pa zatim unesite ime za konverzaciju.
- *Sačuvaj kontakt*; vidite **Čitanje čet poruke** na stranici 91.
- *Dodaj uz kontakt*; vidite **Čitanje čet poruke** na stranici 91.
- *Članovi grupe*, da vidite članove izabrane privatne grupe. Ova opcija se prikazuje jedino ako ste sami kreirali datu grupu.
- *Zatvori konverz.*, da završite konverzaciju koja je u toku.
- *Rečnik*; pogledajte **Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta** na stranici 58.

Izмене сопствених података, информација

Уђите у мени **Ћасканје** и повежите се на сервис ѓасканја. Одaberите **Moja podešavanja**, да видите и измените сопствену доступност или "екранско" име. Одaberите **Dostupnost** па затим **Dostupan za sve** или **Dostup. za kont.** (или **Naizgled nedostu.**) да би сви корисници групе или само они који се налазе у вашој листи чет контаката могли да виде да ли сте "онлајн" или "офлајн" када се повежете на сервис ѓасканја. Индикатор означава да сте "онлајн", а означава да ваš "онлајн" статус други не виде.

Контакти за ѓасканје

У листу чет контаката, контаката за ѓасканје, можете додати контакте који се налазе у меморији телефонског апарата намењеној контактима.

Повежите се на сервис за ѓасканје, одaberите **Kont. za ѓасканје**, притисните **Opcije** па одaberите:

- **Dodaj kontakt**, или ако још нисте додали ниједан контакт, притисните **Dodaj**. Из **Kontakti** одaberите име које желите да додате листи контаката за ѓасканје. Када се контакт дода, телефон приказује обавештење **Dodato u kontakte Ћасканја:** као и име kontakta.

Дођите до неког kontakta па притисните **Ћасканје** да започнете ѓасканје, или притисните **Opcije** па одaberите:

- **Info kontakta**, да погледате детаље за одabrani контакт. Ако желите да измените податке, видите **Izмене или брисање детаља у контактима** у поглављу **Kontakti** на страници 111.

- *Blokiraj kontakt* (ili *Odblokiraj kon.*) da blokirate (ili odblokirate) poruke od odabranog kontakta.
- *Dodaj kontakt*, da dodate novi kontakt iz memorije telefonskog aparata.
- *Ukloni kontakt*, da uklonite kontakt iz liste kontakata za časkanje.

Blokiranje i odblokiranje poruka

Povežite se na servis časkanja i odaberite *Konverzacije* ili *Kont. za časkanje*. Istaknite kontakt iz liste kontakata čije dolazne poruke želite da blokirate. Pritisnite **Opcije**, odaberite *Blokiraj kontakt* pa pritisnite **OK**.

Da odblokirate poruke, povežite se na servis časkanja i odaberite *Lista blokiranih*. Dođite do kontakta čije poruke želite da odblokirate i pritisnite **Odblokir..**

Poruke možete odblokirati i iz liste kontakata; vidite [Kontakti za časkanje](#) na stranici 93.

Grupe

Za časkanja možete kreirati sopstvene privatne grupe, ili koristiti javne grupe koje nudi provajder servisa. Privatne grupe postoje samo dok je sesija časkanja aktivna. U privatnu grupu možete dodati samo kontakte koji se nalaze u vašoj listi kontakata, i samim tim u memoriji telefonskog aparata; vidite [Memorisanje imena i telefonskih brojeva \(Dodaj kontakt\)](#) na stranici 107.

Javne grupe

Javne grupe koje održava vaš provajder servisa možete memorisati i kao markere (adrese). Povežite se na servis za časkanje, odaberite *Grupe* pa *Javne grupe*. Dođite do grupe u kojoj želite da časkate i pritisnite **Priklj. se**. Ako niste u grupi, ukucajte

svoje "ekransko" ime kao svoj nadimak u grupi. Ako pritisnete **Opcije**, možete da odaberete *Obriši grupu* da neku grupu obrišete iz svoje liste grupa.

Kreiranje privatne grupe

Povežite se na servis za časkanje, odaberite *Grupe* pa *Kreiraj grupu*. Ukucajte naziv za grupu kao i svoje "ekransko" ime koje želite da koristite u grupi. U drugoj grupi možete da koristite drugo "ekransko" ime. Odaberite **Dodaj** da pregledate listu kontakata. Odaberite ime iz liste kontakata koje želite da dodate u listu privatne grupe. Da listi dodate nova imena, pritisnite **Opcije**, odaberite *Dodaj člana*, pa odaberite željeno novo ime.

Da iz liste privatne grupe uklonite neko ime, dođite do njega, pritisnite **Opcije** i odaberite *Ukloni člana*.

Da pošaljete pozive novim članovima koje ste dodali grupi, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pošalji poziv*. Napišite tekst poziva.

Možete odabrati samo kontakte koji su "onlajn", tj. označeni sa u memoriji za kontakte telefonskog aparata. Kontakti koji su "oflajn" su označeni sa .

Govorne poruke

Govorna pošta je mrežni servis i na nju se eventualno treba pretplatiti. Za detaljnije informacije, kao i za telefonski broj svoje govorne pošte obratite se svom provajderu.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Govorne poruke*. Odaberite:

- *Preslušaj govorne poruke* da biste pozvali svoju govornu poštu na broj koji ste memorisali u meniju *Broj govorne pošte*.

Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija može da ima sopstveni broj govorne pošte; vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 134.

- **Broj govorne pošte**, da ukucate, potražite ili izmenite telefonski broj svoje govorne pošte; zatim pritisnite **OK** da ga sačuvate.

Ako mreža to podržava, ikonica će označavati nove govorne poruke. Pritisnite **Slušaj** da pozovete broj svoje govorne pošte.

Savet: Pritiskom i držanjem tastera pozivate svoju govornu poštu kada je preklopnik zatvoren. Kada je preklopnik otvoren, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster.

Info poruke

Preko info servisa mreže možete da od svog provajdera primete poruke o raznim temama, koje mogu da obuhvataju, recimo, vremenske uslove ili stanje u saobraćaju. Za raspoloživost, teme i odgovarajuće indeksne brojeve tema, obratite se svom provajderu.

Podešavanje poruka

Podešavanje poruka se odnosi na slanje, prijem i prikazivanje poruka.

Podešavanja tekstualnih i SMS e-mail poruka

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Tekst. poruke*, pa *Način slanja*.
2. Ako vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa načina slanja poruka, odaberite onaj koji želite da izmenite.

- Odaberite *Broj centra za poruke* da sačuvate telefonski broj centra za razmenu poruka koji je potreban za slanje tekstualnih poruka. Ovaj broj dobijate od svog provajdera, dobavljača usluga.
- Odaberite *Poruke se šalju kao* da odaberete tip poruke: *Tekst, E-mail, Pejdžer* ili *Fax*.
- Odaberite *Trajnost poruke* da odredite vremenski period za koji će mreža pokušavati da dostavi vaše poruke.
- Za tip poruke *Tekst*, odaberite *Broj uobičajenog primaoca* da memorišete uobičajeni, osnovni broj na koji će se slati poruke tog tipa.
Za poruku tipa *E-mail* odaberite *E-mail server* da memorišete broj e-mail servera.
- Odaberite *Izveštaji o dostavi* da od mreže zahtevate da Vam se šalju izveštaji o dostavi vaših poruka (mrežni servis).
- Odaberite *Upotreba GPRS*, pa zatim *Da*, da postavite GPRS kao preferentni nosač za SMS. Takođe, za GPRS veza postavite *Stalna veza*; vidite *EGPRS* na stranici 131.
- Odaberite *Odgovor kroz isti centar* da omogućite primaocu vaše poruke da Vam odgovori preko vašeg centra za poruke (mrežni servis).
- Odaberite *Promeni naziv načina isporuke* da promenite naziv odabranog načina slanja, isporuke. Skupovi načina isporuke se prikazuju samo ako vaša SIM kartica podržava više od jednog skupa.

Podešavanje zamene starih poruka

Kada se memorija za poruke ispuni, telefon ne može da prima niti da šalje nove poruke. Međutim, telefon možete podesiti tako da stare poruke iz foldera *Prijem* i *Poslate poruke* automatski zamenjuje novim.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka* pa *Tekst. poruke*. Odaberite *Prebrisavanje u Prijemu* ili *Prebrisavanje u Poslat. porukama* pa zatim *Dozvoljeno*.

Podešavanja multimedija poruka

Parametre, podešavanja veze za multimedija servis možete primiti i kao OTA poruku od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi OTA poruke, vidite deo *Podešavanja e-mail aplikacije* na stranici 99.

Ručno unošenje parametara

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka* pa *Multim. poruke*. Odaberite:

- *Čuvaj poslate poruke*. Odaberite *Da* da podesite telefon da memoriše poslate multimedija poruke u folder *Poslato*. Ako pak odaberete *Ne* poslate poruke se neće čuvati.
- *Izveštaji o dostavi*, da zahtevate da Vam mreža šalje izveštaje o dostavi vaših poruka (mrežni servis).
- *Smanji sliku*, da definišete veličinu slike kada je ubacujete u multimedija poruku.
- *Uobičajeno tempiranje slajdova*, da podesite ritam slajdova u multimedija porukama.

- *Dozvoli multimedija prijem.* Odaberite *Ne, Da* ili *U matičnoj mreži* za status prijema multimedija poruka. Ako odaberete *U matičnoj mreži*, nećete moći da primete multimedija poruke kada se nalazite izvan svoje matične mreže.
- *Dolazne multimedija poruke.* Odaberite *Primaj* da podesite da telefon automatski preuzima nove primljene multimedija poruke ili *Odbacuj* ako ne želite da primete multimedija poruke.
- *Podešavanja veze.* Definišite parametre veze za preuzimanje multimedija poruka. Prvo odaberite *Aktivna podešavanja multimedije*, i aktivirajte onaj skup veze u koji želite da sačuvate podešavanja. Odaberite *Izmeni aktivna podešavanja* i unesite izmene aktivnih podešavanja, parametara.
Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za parametre, podešavanja, obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.
- *Dozvoli reklame.* Možete primiti ili odbijati poruke koje se identifikuju kao reklame. Ovaj izbor se ne prikazuje ako je za *Dozvoli multimedija prijem* postavljena opcija *Ne*.

Podešavanja e-mail aplikacije

E-mail podešavanja možete primiti od operatora komunikacione mreže ili od provajdera servisa bežičnom vezom kao OMA (Open Mobile Alliance) dostavu. Za detaljnije informacije o korišćenju OMA dostave, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Pošto zatražite slanje podešavanja, parametara, u formi OMA poruke, ostanite u pasivnom režimu rada i ne otvarajte aplikaciju *E-mail* sve dok ih ne primite.

Pošto primite podešavanja veze, prikazaće se tekst *Primljena podešavanja e-maila*. Da ih odmah memorišete, odaberite **Počni**.

- Da parametre memorišete, pritisnite *Sačuvaj*. To potvrdite tako što ćete odabrati *Da*.

Ako su svi skupovi podešavanja već popunjeni, tražiće se saglasnost da se zameni neki od već postojećih skupova. Prihvatite zamenu i odaberite koji će skup biti zamenjen novim.

Postojeći skupovi se nalaze u meniju *Poruke, E-mail, Spoji preko*.

Sledi upit da li želite da aktivirate memorisana podešavanja, parametre. Prihvatite aktiviranje ako želite da koristite nova podešavanja, parametre.

- Da primljena podešavanja prvo vidite, odaberite *Vidi*.
- Da primljena podešavanja odbacite, odaberite *Odbaci*.

Ako Vam OMA dostava nije dostupna, podešavanja možete da unesete i ručno. Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke, Podeš. poruka* pa *E-mail poruke*.

- Prvo odaberite *Aktivna podešavanja e-maila*, i aktivirajte onaj skup veze u koji želite da sačuvate podešavanja. Odaberite *Izmeni aktivna podešavanja e-maila* i unesite izmene aktivnih podešavanja, parametara.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja se obratite svom operatoru mreže ili provajderu servisa elektronske pošte.

- *Ime pošte*. Ukucajte ime, naziv koji želite da date poštanskom sandučetu. Možete koristiti bilo koji naziv.

- *E-mail adresa.* Unestite svoju e-mail adresu.
- *Moje ime.* Ukucajte svoje ime ili nadimak. Prikazuje se vaše ime i e-mail adresa.
- *Server (SMTP) za odlaznu poštu.* Unesite adresu servera.
- *Vrsta servera za dolaznu poštu.* Odaberite *POP3* ili *IMAP4*, zavisno od tipa sistema elektronske pošte koji koristite. Ako su podržana oba tipa, odaberite *IMAP4*. Promena tipa servera menja i broj porta za dolaznu poštu.
- Ako ste za tip servera odabrali *POP3*, prikazaće se i upiti za *Server (POP3) za dolaznu poštu*, *POP3 korisničko ime* i *POP3 lozinka*. Ako ste za tip servera odabrali *IMAP4*, prikazaće se i upiti za *Server (IMAP4) za dolaznu poštu*, *IMAP4 korisničko ime* i *IMAP4 lozinka*. Unesite adresu e-mail servera za dolaznu poštu, zatim korisničko ime i lozinku za pristup e-mail nalogu. Ako niste definisali *SMTP korisničko ime* ili *SMTP lozinka*, e-mail server će za njih koristiti POP3/IMAP4 korisničko ime i lozinku.
- *Ostala podešavanja*, pa odaberite:
  - *Uključi potpis.* Možete definisati "potpis", tekst koji će se automatski dodavati na kraj vaših e-mail poruka.
  - *Koristite SMTP autorizaciju.* Ako vaš provajder e-mail servisa zahteva autorizaciju i za slanje pošte, odaberite **Da**. U tom slučaju morate definisati i svoje *SMTP korisničko ime* i *SMTP lozinka*.
  - *SMTP korisničko ime.* Unesite korisničko ime za odlaznu elektronsku poštu (slanje) koje ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
  - *SMTP lozinka.* Ukucajte lozinku koju želite da koristite za odlaznu poštu.

- *Port (SMTP) za odlaznu poštu.* Unesite broj porta mejl servera za slanje poruka. Najčešće je to 25.
Ako ste za tip servera odabrali *POP3*, prikazuju se sledeći upiti:
- *Port (POP3) za dolaznu poštu.* Unesite broj porta koji ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
- *Odgovor na adresu.* Ukucajte e-mail adresu na koju želite da Vam se šalju odgovori.
- *Zaštićena prijava.* Odaberite *Zaštićena prijava je uključena* ako vaša konekcija zahteva šifrovanu prijavu, u suprotnom, ostavite *Zaštićena prijava je isključena*. Ako ste u nedoumici, obratite se provajderu servisa. Upotreba šifrovane prijave predstavlja dodatnu zaštitu korisničkih imena i lozinki. Ona ne predstavlja dodatnu zaštitu same veze.
- *Primi e-mailove.* Unesite maksimalni broj e-mail poruka koji želite da se preuzima u jednom koraku. Najveća vrednost je 50.
- *Metoda primanja.* Odaberite *Najnoviji* ako želite da preuzmete sve nove primljene e-mail poruke, ili odaberite *Najnoviji nepročit.* ako želite da preuzmete samo nepročitane e-mail poruke.
- *Podešavanja SMTP veze,* da definišete parametre veze neophodne za odlaznu poštu, slanje e-mail poruka.
- *Podešavanja POP3 veze,* da definišete parametre veze neophodne za dolaznu poštu, primanje e-mail poruka. Vidite [Ručno unošenje parametara servisa](#) na stranici 169.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja, parametre, obratite se svom provajderu e-mail servisa.

Ako ste za tip servera odabrali *IMAP4*, prikazuju se sledeći upiti:

- *Port (IMAP4) za dolaznu poštu.* Unesite broj porta koji ste dobili od svog provajdera e-mail servisa.
- *Odgovor na adresu.* Ukucajte e-mail adresu na koju želite da Vam se šalju odgovori.
- *Primi e-mailove.* Unesite koliki broj e-mail poruka želite da se preuzima u jednom koraku. Najveća vrednost je 50.
- *Metoda primanja.* Odaberite *Najnoviji* ako želite da preuzmete sve nove primljene e-mail poruke, ili odaberite *Najnoviji nepročit.* ako želite da preuzmete samo nepročitane e-mail poruke.
- *Podešavanja SMTP veze,* da definišete parametre veze neophodne za odlaznu poštu, slanje e-mail poruka.
- *Podešavanja IMAP4 veze,* da definišete parametre veze neophodne za dolaznu poštu, prijem e-mail poruka. Vidite [Ručno unošenje parametara servisa](#) na stranici 169.

Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za podešavanja, parametre, obratite se svom provajderu e-mail servisa.

Podešavanje veličine fonta

Da odaberete veličinu fonta, slova za čitanje i pisanje poruka, pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.*, pa *Veličina fonta*.

Servisne komande

Pritisnite **Meni**, odaberite *Poruke* pa *Servisne komande*. Ukucajte i pošaljite svom provajderu servisni zahtev (poznat i kao USSD komanda, instrukcija) kao što je instrukcija za aktiviranje nekog mrežnog servisa.

■ Lista poziva (Meni 2)

Telefonski aparat registruje telefonske brojeve koje ste birali, od kojih ste primili poziv ili ga propustili, kao i približne dužine trajanja veze.

Aparat će registrovati propuštene i primljene pozive jedino ako vaša mreža podržava ovu funkciju, ako je aparat uključen i ako se nalazi unutar zone pokrivanja mreže.

Kada pritisnete **Opcije** u meniju *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* ili *Pozivani brojevi*, možete da vidite datum i vreme poziva, izmenite ili obrišete broj iz liste, sačuvate broj u *Kontakti* ili na taj broj da pošaljete poruku.

Lista prethodnih poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Liste poziva* pa odaberite:

- *Propušteni pozivi*, da vidite poslednjih 20 brojeva sa kojih je neko pokušao da Vas pozove (mrežni servis). Broj ispred imena ili telefonskog broja označava koliko puta Vas je osoba pozivala.

Savet: Kada se na ekranu prikaže obaveštenje o propuštenim pozivima, da pristupite listi propuštenih poziva, pritisnite **Listaj**. Dođite do broja koji želite da pozovete i pritisnite .

- *Primljeni pozivi*, da vidite do 20 poslednjih telefonskih brojeva na čije ste pozive odgovorili (mrežni servis).
- *Pozivani brojevi*, da vidite do 20 poslednjih telefonskih brojeva koje ste birali. Pogledajte i deo **Ponovno biranje poslednjeg biranog broja** na stranici 52.
- *Obriši liste zadnjih poziva* da obrišete liste prethodnih poziva. Odaberite da li želite da obrišete sve brojeve u listi ili pak samo one u listi propuštenih, primljenih ili pozivanih brojeva. Obrisano se ne može povratiti.

Tajmeri i brojači

Napomena: Stvarni račun za razgovore i usluge Vašeg provajdera može da varira u zavisnosti od mogućnosti mreže, zaokruživanja računa, poreza i tako dalje.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Liste poziva* pa *Tajmeri i brojači*. Odaberite:

- *Trajanje poziva*. Prelistajte da vidite približne dužine trajanja svojih dolaznih i odlaznih poziva u satima, minutima i sekundama. Za brisanje Vam je potrebna zaštitna, sigurnosna šifra.

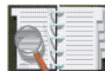

Ako posedujete dve telefonske linije (mrežni servis), svaka linija ima sopstveni merač dužine poziva. Prikazuju se merači poziva za liniju koja je odabrana. Vidite [Podešavanje poziva](#) na stranici 134.

- **Merač GPRS podataka.** Prelistajte da proverite količinu primljenih ili poslatih podataka u bajtovima, svih primljenih i poslatih podataka, kao i da poništite merače. Za brisanje merača Vam je potrebna sigurnosna šifra.
- **Merač trajanja GPRS veze.** Krećite se po listi da proverite približnu dužinu poslednje GPRS veze ili svih GPRS veza. Merače možete i poništiti. Za brisanje merača Vam je potrebna zaštitna, sigurnosna šifra.

■ Kontakti (Meni 3)

Imena i telefonske brojeve (kontakte) možete da upisujete i u memoriju aparata i u memoriju SIM kartice.

- U memoriju telefona možete da memorišete do 500 imena sa odgovarajućim brojevima, adresama i tekstualnim napomenama za svako ime. Za određeni broj imena možete sačuvati i sliku. Broj imena koji će moći da bude sačuvan zavisi od dužine imena kao i broja i dužine telefonskih brojeva i tekstualnih stavki.

Modul **Kontakti** koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

- Ovaj model telefonskog aparata podržava SIM kartice u kojima se može čuvati do 250 imena i telefonskih brojeva. Imena i brojevi u memoriji SIM kartice označeni su ikonicom .

U modulu dinamički kontakti (Prisutnost), svoj trenutni status dostupnosti možete prikazivati onima koji imaju kompatibilne aparate i pristup ovom servisu, a koji takvu informaciju o vašoj dostupnosti zatraže. Status dostupnosti svih onih kontakata koje ste prijavili možete videti u meniju *Pretplaćena imena*, kao i u okviru detaljnog prikaza nekog imena u meniju *Kontakti*.

Izbor podešavanja za kontakte

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Podešavanja*. Odaberite:

- *Memorija u upotrebi* da odaberete memoriju koju želite da koristite za kontakte; memoriju SIM kartice ili telefona. Da biste imena i brojeve mogli da pozivate iz obe memorije, odaberite *Telefon i SIM kart..* U tom slučaju će se imena i brojevi upisivati u memoriju telefonskog aparata.
- *Pregled kontakata*, da izaberete kako će se prikazivati imena, brojevi i slike.
- *Stanje memorije*, da vidite koliko je memorije slobodno za kontakte u memoriji telefona i memoriji SIM kartice.

Memorisanje imena i telefonskih brojeva (Dodaj kontakt)

Imena i brojevi će biti upisivani u aktivnu memoriju (u upotrebi); vidite [Izbor podešavanja za kontakte](#) gore.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Dodaj kontakt*.
2. Ukucajte ime i pritisnite **OK**. Vidite [Upotreba tradicionalnog načina unosa teksta](#) na stranici 60.

3. Ukucajte telefonski broj i pritisnite **OK**. Za unos brojeva, vidite [Pozivanje](#) na stranici [51](#).
4. Kada su ime i broj memorisani, pritisnite **Završi**.

Savet: Brzo memorisanje: U pasivnom režimu, ukucajte telefonski broj pretplatnika pa pritisnite **Sačuvaj**. Ukucajte ime i pritisnite **OK** pa **Završi**.

Memorisanje više brojeva i tekstualnih stavki po jednom imenu

Za svako ime u internoj memoriji za kontakte aparata možete memorisati različite vrste telefonskih brojeva i kratkih tekstualnih napomena.

Prvi broj koji se memoriše automatski se postavlja za primarni, podrazumevani i označava se okvirom oko oznake tipa broja, na primer . Kada odaberete neko ime iz *Kontakti* da biste ga, na primer, pozvali, ako ne odaberete neki drugi, koristiće se podrazumevani broj.

1. Proverite da aktivna memorija bude ili *Telefon* ili *Telefon i SIM kart.*. Vidite [Izbor podešavanja za kontakte](#) na stranici [107](#).
2. Da pristupite listi imena i telefonskih brojeva, u pasivnom režimu pomerite džojstik nadole.
3. Dodite do imena kontakta u internoj memoriji aparata kojem želite da dodate novi broj ili tekst, i pritisnite **Detalji**.
4. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj broj* ili *Dodaj detalj*.
5. Da dodate broj ili detalj, odaberite neki od tipova brojeva, odnosno tekstualnih podataka.

- Ako odaberete tip tekstualnog podatka *ID korisnika*:

Odaberite *Traži*, da pronađete ID po broju mobilnog telefona ili po e-mail adresi na serveru operatora ili provajdera servisa, ako ste povezani na servis praćenja prisutnosti. Vidite *Moja prisutnost* na stranici 112. Ako se pronađe samo jedan identifikator, ID, on se automatski memoriše. U suprotnom, da ID, identifikator, sačuvate, pritisnite *Opcije* i odaberite *Sačuvaj*.

Da sami ukucate ID, odaberite *Unesi ID ručno*. Ukucajte ID i pritisnite *OK* da ga memorišete.

Da promenite tip broja ili teksta, odaberite *Promeni tip* iz liste opcija. Imajte na umu da ne možete promeniti tip identifikatora, ID, kada se on nalazi u *Kont. za časkanje* ili u listi *Pretplaćena imena*.

Da odabrani broj postavite za osnovni, podrazumevani broj, odaberite *Post. kao uobič.*

6. Ukucajte broj ili tekst i pritisnite *OK* da to sačuvate.
7. Pritisnite *Nazad* a zatim *Izađi* da se vratite u pasivni režim.

Dodavanje slike nekom imenu ili broju u kontaktima

Imenu ili broju u internoj memoriji aparata možete dodati neku sliku podržanog grafičkog formata.

Pomerite džojстик nadole u pasivnom režimu, dođite do željenog imena (i broja) i pritisnite *Detalji*. Pritisnite *Opcije* pa odaberite *Dodaj sliku*. Otvara se lista foldera u *Galerija*. Dođite do željene slike, pritisnite *Opcije* pa odaberite *Sačuv. u kontakte*.

Traženje nekog kontakta

1. Pritisnite **Meni** u pasivnom režimu i odaberite **Kontakti** pa **Nađi** ili u pasivnom režimu, pomerite džojстик nadole.
2. U "padajući" prozor možete uneti početna slova imena koje tražite.
Pomerajte džojстик nagore ili nadole za kretanje po listi imena, odnosno udesno ili ulevo da pomerate kursor u dijalog prozoru.
3. Dođite do željenog kontakta i pritisnite **Detalji**. Prolistajte detalje za odabrani kontakt.

Zavisno od toga koji je **Pregled kontakata** odabran u okviru **Izbor podešavanja za kontakte** na stranici 107, prijavljeni (pretplaćeni) kontakti će biti drugačije prikazani. Prikazivaće se ili samo indikator dostupnosti, ili indikator dostupnosti, lični logo i poruka o statusu. Pritisnite **Detalji** da vidite sve promenljive informacije.

Savet: Da brzo pogledate neko određeno ime i osnovni broj, kada je preklopnik zatvoren, pritisnite i zadržite na tom imenu dok listate **Kontakti**.

Da pogledate kompletnu poruku o statusu, pritisnite **Detalji**, pa zatim pritisnite i zadržite taster na dimaničkom kontaktu u toku prelistavanja imena kontakata.

Brisanje kontakata

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa zatim *Obriši* da obrišete neki kontakt i sve podatke koji su mu pridodati.

Ako se ID kontakta nalazi u *Kont. za časkanje* ili u listi *Pretplaćena imena*, pre nego što se kontakt obriše, prikazuje se obaveštenje *Info o prisutnosti će se izbrisati*.

- Da obrišete imena i brojeve pojedinačno, odaberite *Jedno po jedno* pa dođite do imena (i broja) koje želite da obrišete. Pritisnite **Obriši** pa **Da**.
- Da obrišete sve kontakte odjednom, odaberite *Obriši sve*, dođite do jedne od memorija, *Telefon* ili *SIM kartica*, pa pritisnite **Obriši**. Pritisnite **Da** da koristeći zaštitnu šifru potvrdite brisanje.

Izmene ili brisanje detalja u kontaktima

Pomerite džojstik nadole u pasivnom režimu, dođite do kontakta koji želite da izmenite ili obrišete i pritisnite **Detalji**. Dođite do imena, broja, tekstualnog podatka ili slike koju želite da izmenite ili obrišete.

- Pritisnite **Izmeni** ili **Promeni**, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, *Izmeni detalj* ili *Promeni sliku*, zavisno od toga šta je odabrano za *Pregled kontakata* u *Izbor podešavanja za kontakte* na stranici 107.

Imajte na umu da ne možete menjati niti brisati identifikator, ID, kada se on nalazi u *Kont. za časkanje* ili u listi *Pretplaćena imena*.

- Da obrišete neki broj ili tekstualni podatak, odaberite *Obriši broj*, odnosno *Obriši detalj*.

- Da obrišete neku sliku koja je pridodata kontaktu, odaberite *Obriši sliku*.
Brisanje slike u *Kontakti* istu ne briše i iz *Galerija*.

Moja prisutnost

Koristeći servis praćenja prisutnosti (mrežni servis), status svoje prisutnosti možete da delite sa ostalim korisnicima servisa. Status prisutnosti obuhvata vašu dostupnost, statusnu poruku i lični logo. Vaš status mogu da vide drugi korisnici koji imaju pristup ovom servisu i koji zatraže takvu informaciju o Vama. Zahtevana informacija se prikazuje u *Pretplaćena imena* u pregledima menija *Kontakti*. Informacije koje želite da delite sa ostalima možete sami da odredite kao i da kontrolišete ko može da vidi vaš status.

Da biste mogli da koristite funkciju praćenja prisutnosti, morate se pretplatiti na tu uslugu, servis. Za raspoloživost usluge, cene kao i da se na istu pretplatite, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa, od kojih ćete takođe dobiti i svoj jedinstveni identifikator (ID), lozinku i parametre, podešavanja. Za postavljanje potrebnih parametara, podešavanje servisa praćenja prisutnosti, vidite deo *Podešav. čask. i moje prisutnosti* na stranici 122. Dok ste povezani na servis praćenja prisutnosti, možete da koristite ostale funkcije telefonskog aparata, a servis praćenja prisutnosti ostaje aktivan u pozadini.

Pritisnite *Meni*, odaberite *Kontakti* pa *Moja prisutn..* Odaberite:

- *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'* (ili *Prekini*) da se priključite, odnosno raskinete vezu sa servisom.
- *Moja trenutna prisutnost*, da izmenite status prisutnosti. Odaberite:

- *Vidi trenutnu prisutnost*, pa odaberite *Lična prisutnost* ili *Javna prisutn.*, da vidite svoj trenutni privatni, odnosno javni status prisutnosti.
- *Moja dostupnost*, da za svoj status dostupnosti odaberete *Dostupno* označen sa , ili *Zauzet* označen sa , ili *Nije dostupan* označen sa .
- *Poruka o mojoj prisutnosti*, ukucajte tekst koji će se prikazivati drugima, ili pritisnite **Opcije**, odaberite *Prethodne poruke*, pa odaberite neku staru poruku za statusnu poruku.
- *Logo moje prisutnosti* da odaberete lični logo iz foldera *Grafike* u galeriji. Ako odaberete "podrazumevano", logo se neće prikazivati drugima.
- *Prikaži*, da izaberete grupe kojima želite ili ne želite da prikazujete podatke o statusu svoje prisutnosti.

Odaberite *Lični i javni* i kontakti iz vaše liste ličnih će moći da vide kompletnu informaciju o vašoj prisutnosti: dostupnost, statusnu poruku i logo. Ostali kontakti će moći da vide samo vašu dostupnost.

Odaberite *Lični posmatrači* i kontakti iz vaše liste ličnih će moći da vide kompletnu informaciju o vašoj prisutnosti (dostupnost, statusnu poruku i logo). Ostali korisnici neće videti nikakve informacije.

Ako odaberete *Nitko*, niko neće moći da vidi informacije o vašoj prisutnosti.

- *Trenutni posmatrači*, pa odaberite:
  - *Tren. posmatr.*, da vidite sve osobe koje su prijavljene, "pretplaćene" na vaše podatke, informacije o prisutnosti.
  - *Lista ličnih* je lista osoba kojima je dopušteno da vide kompletnu informaciju o vašoj prisutnosti, uključujući dostupnost, statusnu poruku i

logo. Listu ličnih sami kontrolirate. Ostale osobe koje nisu u vašoj listi ličnih, mogu da vide samo status vaše dostupnosti.

- *Lista blokiranih*, da vidite sve osobe kojima je blokirano, sprečeno, praćenje informacija o vašoj prisutnosti.
- *Podešavanja*, pa odaberite:
  - *Prikaži trenut. prisutnost na neakt.*, da se indikator trenutnog statusa prisutnosti prikazuje u pasivnom režimu.
  - *Sinhronizuj sa načinima rada*, da odaberete da li želite da opcije *Poruka o mojoj prisutnosti* i *Moja dostupnost* povežete ručno ili automatski sa trenutno aktivnim načinom rada. Imajte na umu da izmenjeni, lični, logo statusa ne možete da povežete sa nekim načinom rada. Pogledajte i deo [Načini rada](#) na stranici 121.
  - *Vrsta veze*, da podesite da se telefon pri uključivanju automatski povezuje na servis.
  - *Podešavanja veze*; vidite [Podešav. čask. i moje prisutnosti](#) na stranici 122.

Pretplaćena imena

Možete kreirati listu kontakata čiji status prisutnosti želite da pratite (mrežni servis). Takvu informaciju ćete moći da vidite ako to dati kontakt dopušta a komunikaciona mreža to ne sprečava. Ove prijavljene, "pretplaćene" kontakte možete videti prelistavanjem kontakata ili u meniju *Pretplaćena imena*.

Proverite da aktivna memorija bude ili *Telefon* ili *Telefon i SIM kart.* Vidite [Izbor podešavanja za kontakte](#) na stranici 107.

Da se priključite servisu praćenja prisutnosti, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Kontakti*, *Moja prisutn.* pa *Spoji na uslugu 'Moja prisutnost'*. Prijavljene, "pretplaćene" kontakte možete videti čak i kada niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, ali ne možete videti status prisutnosti kontakta.

Dodavanje kontakata u prijavljene kontakte

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*. Ako niste priključeni na servis praćenja prisutnosti, telefon će Vas pitati da li želite da se priključite.
2. Ako nemate nijedan kontakt u listi, pritisnite **Dodaj**. U suprotnom, pritisnite **Opcije** i odaberite *Pretpl. na novo*. Prikazuje se lista kontakata.
3. Odaberite neki kontakt iz liste i, ako je za kontakt memorisan identifikator, ID, kontakt će biti dodat u listu prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata. Ako ima više identifikatora, ID, odaberite jedan od njih. Po prijavi, "pretplaćivanju" kontakta, prikazuje se *Pretplata aktivirana*.

Savet: Da prijavu, "pretplatu" kontakta obavite iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite džojstik nadole i dođite do kontakta koji želite da prijavite. Pritisnite **Detalji** pa **Opcije**. Da prijavite, "pretplatite", odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Kao pretplata*.

Ako želite da vidite informaciju o prisutnosti samo tada, ali ne i da prijavite, "pretplatite" kontakt, odaberite *Zahtev za prisutn.* pa zatim *Samo jednom*.

Pregled prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata

U vezi prikazivanja podataka o prisutnosti, vidite i deo [Traženje nekog kontakta](#) na stranici 110.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Pretplaćena imena*.

Prikazuje se informacija o statusu prvog kontakta u listi dinamičkih kontakata, neki tekst i neka od narednih ikonica:

, ili označava da je osoba dostupna, zauzeta ili nedostupna.

 označava da nema informacija o prisutnosti osobe.

2. Dođite do željenog kontakta i pritisnite **Detalji** da vidite detalje odabranog kontakta. Ako pritisnete **Opcije**, moći ćete da odaberete:
  - *Pretpl. na novo*, da dodate novi kontakt u listu prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata.
  - *Časkanje*, da započnete časkanje.
  - *Pošalji poruku*, da pošaljete tekstualnu poruku odabranom kontaktu.
  - *Pošalji SMS e-mail*, da pošaljete e-mail poruku odabranom kontaktu.
  - *Pošalji vizitkartu*, da pošaljete vizitkartu odabranom kontaktu.
  - *Otkazi pretplatu*, da odabrani kontakt uklonite iz liste prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata.

Odjava prijave (pretplate) kontakta

- Da odjavite pretplatu nekog kontakta iz liste *Kontakti*, u pasivnom režimu pritisnite džojстик nadole i dođite do kontakta koji želite da odjavite. Pritisnite **Detalji**, odaberite identifikator, ID, pa pritisnite **Opcije**. Da odjavite, otkazete pretplatu, odaberite *Otkazi pretplatu* pa pritisnite **OK** da to potvrdite.
- Za odjavu, otkazivanje pretplate, preko menija *Pretplaćena imena*, vidite deo [Preplod prijavljenih, "pretplaćenih" kontakata](#) na stranici 115.

Kopiranje kontakata

Imena i telefonske brojeve možete prepisivati iz memorije telefonskog aparata u memoriju na svojoj SIM kartici i obratno. Imajte na umu da se tekstualni podaci u internom imeniku, kao što su e-mail adrese, neće kopirati u SIM karticu.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Kopiraj*.
2. Odaberite smer kopiranja, *Iz telefona u SIM karticu* ili *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Odaberite *Jedno po jedno*, *Sve* ili *Uobičajeni brojevi*.
Uobičajeni brojevi se prikazuje kada kopirate iz telefonskog aparat u SIM karticu. Samo osnovni, podrazumevani brojevi će biti prepisani.
4. Da sačuvate ili obrišete izvorna imena i brojeve, odaberite *Sačuvaj original* odnosno *Premesti original*.

Slanje i prijem vizitkarti

Kontakt podatke neke osobe možete razmenjivati u formi vizitkarte sa kompatibilnim uređajima.

Kada primite vizitkartu, pritisnite **Prikaži** pa **Sačuvaj** da je sačuvate u memoriju telefonskog aparata. Da vizitkartu odbacite, pritisnite **Izadi** pa zatim **OK**.

Da pošaljete vizitkartu, potražite željeno ime i telefonski broj u *Kontakti*, pritisnite **Detalji** pa **Opcije** i odaberite *Pošalji vizitkartu*. Odaberite *Kroz IC*, *Kroz tekst poruku* (mrežni servis) ili *Kroz Bluetooth*.

Brza biranja

Da dodelite neki telefonski broj tasteru za brzo biranje, pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti*, *Brza biranja* pa dođite do željenog tastera za brzo biranje.

Pritisnite **Dodeli** ili, ako je neki broj već dodeljen tom numeričkom tasteru, pritisnite **Opcije** i odaberite *Promeni*. Pritisnite **Traži**, i odaberite prvo ime a zatim i broj koji želite da dodelite tasteru. Ako je funkcija *Brzo biranje* isključena, telefon će Vas pitati da li želite da je aktivirate.

Za pozivanje preko tastera za brzo biranje, pogledajte [Brzo biranje nekog telefonskog broja](#) na stranici 52.

Biranje glasom

Telefonski broj možete pozvati i izgovaranjem nadimka (glasovne komande) koji mu je pridodat. Svaka izgovorena reč, ili više reči, kao što je ime(na) može biti nadimak (glasovna komanda). Nadimke (glasovne komande) možete imati za najviše deset brojeva.

Pre upotrebe biranja glasom imajte na umu:

- Govorni nadimci ne zavise od jezika. Oni zavise od glasovnih karakteristika govornika.
- Govorni nadimci su osetljivi na ambijentalnu buku. Snimajte ih i njima birajte u sredinama bez buke.
- Pri snimanju govornog nadimka, ili pozivanju koristeći govorni nadimak, telefonski aparat držite u normalnom položaju, uz uvo.
- Veoma kratka imena nisu prihvatljiva. Koristite duža imena i izbegavajte upotrebu sličnih za različite brojeve telefona.

Napomena: Ime morate izgovoriti upravo onako kako ste to uradili pri snimanju. Ovo može biti teško, na primer u bučnim sredinama ili u hitnim slučajevima, zato se nemojte oslanjati isključivo na biranje glasom u svim situacijama.

Dodavanje i organizovanje nadimaka (glasovnih komandi)

- Upišite ili kopirajte u memoriju telefonskog aparata kontakte kojima želite da dodate "nadimak" (glasovnu komandu). "Nadimke" možete dodeliti i imenima u SIM kartici, ali ako zamenite SIM karticu novom prvo ćete morati da obrišete stare "nadimke" da biste mogli da dodate nove. "Nadimci" (glasovne komande) koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.
1. U pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Nadi*, zatim dođite do željenog kontakta i pritisnite **Detalji**.
  2. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj nadimak*.
  3. Pritisnite **Počni**, pa razgovetno izgovorite reč(i) koju želite da snimate kao "nadimak" (glasovnu komandu). Po završenom snimanju, aparat reprodukuje snimljeni "nadimak".
  4. Pošto "nadimak" bude uspešno memorisan, prikazuje se *Govorni nadimak je sačuvan*, čuje se pisak, a iza telefonskog broja sa "nadimkom" se pojavljuje simbol .
- Da proverite "nadimke", pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Govorni nadimci*. Dođite do željenog kontakta, odaberite ga, pa zatim izaberite i željenu funkciju.

Pozivanje koristeći "nadimak" (glasovnu komandu)

Ako telefonski aparat trenutno koristi neku aplikaciju koja šalje ili prima podatke preko GPRS veze, da biste mogli da koristite glasovno biranje, prvo isključite tu aplikaciju.

1. U pasivnom režimu, pritisnite i držite , ili pritisnite i držite taster za smanjenje jačine zvuka koji se nalazi na bočnoj strani telefona. Čuće se kratki zvučni signal i pojaviće se tekst *Sada pričaj*.
2. Razgovetno izgovorite "nadimak". Telefonski aparat će reprodukovati prepoznati "nadimak" i birati broj prepoznatog "nadimka" posle 1,5 sekunde.

Kada koristite kompatibilne slušalice, da biste započeli snimanje govornog nadimka pritisnite i držite taster na slušalicama.

Info brojevi i brojevi servisa

Vaš provajder je u vašu SIM karticu možda već ubacio info brojeve ili brojeve servisa.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Info brojevi* ili *Brojevi servisa*. Prelistajte neku kategoriju i dođite do željenog info broja ili broja servisa, pa pritisnite taster da taj broj pozovete.

Moji brojevi

Telefonski brojevi koji su dodeljeni vašoj SIM kartici čuvaju se u *Moji brojevi* ako to vaša SIM kartica dopušta. Da vidite te brojeve, pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Moji brojevi*. Dođite do željenog imena ili telefonskog broja i pritisnite **Vidi**.

Grupe pozivača

Imena i telefonske brojeve memorisane u *Kontakti* možete organizovati po grupama pozivača. Za svaku grupu pozivača možete odabrati ton, melodiju zvona, kao i da uključite ili isključite logo koji se prikazuje na ekranu kada primete poziv sa nekog od brojeva u grupi pozivača. Da aparat podesite da zvoni samo na pozive sa brojeva koji pripadaju izabranoj grupi pozivača, vidite *Upozoravaj na* u delu *Podešavanje tonova* na stranici 123.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Kontakti* pa *Grupe pozivača* i odaberite željenu grupu. Možete odabrati neku od sledećih funkcija: *Naziv grupe*, *Ton zvona grupe*, *Logo grupe*, *Članovi grupe*.

Ako odaberete *Članovi grupe*, da dodate neko ime u grupu, pritisnite **Dodaj**. Dođite do željenog imena i pritisnite **Dodaj**.

Da neko ime uklonite iz grupe, dođite do njega i pritisnite **Ukloni**.

■ Podešavanja (Meni 4)

Načini rada

Vaš telefon nudi više načina rada što Vam omogućava da individualizujete, prilagodite svojim željama, tonske odzive aparata, kao i da aktivirate neki način rada zavisno od prilike i okruženja. Na raspolaganju su Vam načini rada: *Opšti*, *Nečujan*, *Sastanak*, *Teren*, *Moj način 1* i *Moj način 2*.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Načini rada*. Dođite do nekog načina rada i pritisnite **Izaberi**.

- Da način rada aktivirate, odaberite *Aktiviraj*.
- Da neki način rada aktivirate samo na određeni vremenski period, odaberite *Ograniči trajanje* pa postavite vreme prestanka aktivnosti. Kada to vreme istekne, aktivira se prethodni način rada koji nije bio vremenski ograničen.
- Da način rada podesite svojim zahtevima, odaberite *Prilagodi*. Odaberite parametar koji želite da izmenite i izvršite izmene.
Parametri se takođe mogu menjati i u meniju *Podešavanje tonova*; vidite [Podešavanje tonova](#) na stranici 123.
Da načinu rada promenite naziv, odaberite *Naziv načina*. Način rada *Opšti* se ne može preimenovati.
- Da promenite svoj status prisutnosti, odaberite *Moja prisutnost*. Ovaj meni Vam je na raspolaganju ako ste za *Sinhronizuj sa načinima rada* odabrali opciju *Uključi*; vidite [Moja prisutnost](#) na stranici 112. Odaberite *Moja dostupnost* da izmenite status svoje dostupnosti, odnosno *Poruka o mojoj prisutnosti* da izmenite poruku o prisutnosti.

Savet: Da način rada brzo promenite, u pasivnom režimu pritisnite glavni prekidač , dođite do načina rada koji želite da aktivirate i pritisnite **Izaberi**.

Podešav. Ćask. i moje prisutnosti

U vezi parametara, podešavanja modula Ćaskanje, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa. U vezi prijema podešavanja modula

Časkanje i praćenje prisutnosti u formi OTA poruke, vidite deo [OTA servis parametara](#) na stranici 49.

Ručno unošenje parametara

1. Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja, Podešav. čak. i moje prisutnosti* pa *Aktivna podeš. časkanja i prisutn..*
2. Dodite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.
Potrebno je da aktivirate skup veze u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja. Skup veze je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa servisom časkanja i praćenja prisutnosti.
3. Odaberite *Izmeni aktivna podeš. čak. i prisutn..*
Odaberite svaki od parametara pojedinačno i unesite sve potrebne podatke koje ste dobili od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Imajte na umu da se podešavanja veze nalaze u meniju *Podešavanja veze*.

Podešavanje tonova

Ista podešavanja ćete naći i u meniju *Načini rada*; vidite [Načini rada](#) na stranici 121. Imajte na umu da se izmene odnose na aktivirani način rada.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje tonova*. Odaberite:

- *Upozorenje na dolazni poziv*, pa odaberite kako će Vas telefon obavestavati o dolaznom govornom pozivu.
- *Melodija*, da odaberete ton upozorenja za dolazne govorne pozive. Da odaberete tonove zvona, melodije, sačuvane u *Galerija*, u listi tonova zvona odaberite *Otvori Galeriju*.

- *Jačina zvona*, da podesite jačinu tonskog upozorenja za dolazne govorne pozive i prispele poruke.
 Savet: Kada ton ili melodiju zvona preuzmete ili je primite kao OTA poruku, možete je sačuvati u *Galerija*.
- *Vibracija*, da podesite telefon da vibrira na dolazni govorni poziv ili poruku. Upozorenje vibracijom ne funkcioniše kada je telefonski aparat prikopčan na punjač, stoni nosač ili automobilski komplet.
- *Ton upozorenja poruke*, da postavite neki ton, melodiju za zvučni signal poruke.
- *Ton poruke časkanja*, da postavite neki ton, melodiju za zvučni signal instant poruke.
- *Tonovi tastature*, da podesite jačinu tonskih odziva tastature.
- *Tonovi upozorenja*, da podesite telefonski aparat da se oglašava, recimo, kada je baterija pri kraju.
- *Upozoravaj na*, da podesite aparat da zvoni samo na pozive sa telefonskih brojeva koji pripadaju odabranoj grupi pozivača. Dođite do željene grupe pozivača, ili do *Sve pozive*, pa pritisnite **Označi**.

Podešavanje ekrana

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanje ekrana*. Odaberite:

- *Pozadina*, da podesite telefon da prikazuje neku pozadinsku sliku, tapet kada se nalazi u pasivnom režimu. Neke slike su već memorisane u meniju *Galerija*. Slike možete i primati, recimo, preko multimedija poruka, ili ih prenositi koristeći paket PC Suite iz svog PC računara, pa ih zatim memorisati u *Galerija*.

Vaš telefon podržava grafičke formate JPG, GIF, WBMP, BMP, OTA-BMP i PNG, ali možda ne i sve varijante ovih formata datoteka.

- Odaberite *Izaberi pozadinu*, pa otvorite neki folder sa slikama. Dodite do slike koju želite da postavite za tapet, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Post. za pozadinu*.
- Da aktivirate/deaktivirate tapet, odaberite *Uključen* odnosno *Isključen*.
Imajte na umu da se tapet ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.
- *Kolor šeme*, da promenite boje nekih elemenata ekrana, na primer indikatora i signalnih traka.
- *Pregled menija*, da odaberete kako će se glavne stavke menija prikazivati na ekranu. Odaberite *Lista* ili *Tabela*.
- *Logo operatora*, da podesite aparat da prikazuje ili ne logo operatora mreže. Ako niste prethodno sačuvali neki logo operatora, meni *Logo operatora* je prigušen.
Logo operatora mreže se ne prikazuje kada se aktivira skrin sejver, zaštita ekrana.
- Odaberite *Pauza zaštite ekrana* pa odaberite period neaktivnosti posle kojeg će se aktivirati skrin sejver, zaštita ekrana. Dužina kašnjenja može biti od 5 sekundi do 60 minuta.

Radi uštede energije, kao skrin sejver, zaštita ekrana, koristi se digitalni sat. On se aktivira kada se određeni vremenski period ne koristi nijedna funkcija telefona. Da deaktivirate skrin sejver, pritisnite bilo koji taster. Skrin sejver se

takođe deaktivira i kada je telefon izvan zone pokrivanja mreže. Skrin sejver poništava sve grafičke i tekstualne elemente ekrana u pasivnom režimu.

- **Kontrast ekrana**, da promenite nivo osvetljaja prikaza na ekranu. Pomerajte džojstik levo da smanjite, ili desno da povećate osvetlaj, pa pritisnite **OK** da izbor potvrdite.

Podešavanja vremena i datuma

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Podešavanja vremena i datuma*.

Odaberite:

- **Sat** pa zatim *Prikaži sat* (ili *Skloni sat*) da se sat prikazuje, odnosno ne prikazuje, u gornjem desnom uglu ekrana u pasivnom režimu. Odaberite *Podesi vreme* da podesite tačno vreme ili *Oblik sata* da izaberete 12-časovni ili 24-časovni format prikaza vremena.

Sat koriste i funkcije: *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, vremenski ograničeni *Načini rada*, *Kalendar*, *Napomene* kao i skrin sejver.

Ako je baterija duže vreme izvađena iz aparata, potrebno je ponovno podešavanje vremena.

- **Datum**, pa odaberite *Pokaži datum* (ili *Sakrij datum*) da se datum prikazuje (ili ne prikazuje) na ekranu u pasivnom režimu. *Podesi datum*, da postavite datum. Takođe, možete izabrati i format prikaza datuma, kao i separator datuma.
- **Autoažuriranje vremena i datuma** (mrežni servis); da podesite telefon da automatski ažurira vreme i datum prema trenutnoj vremenskoj zoni, odaberite

Uključeno. Da podesite aparat da traži potvrdu pre ažuriranja, odaberite *Prvo potvrdi*.

Automatsko ažuriranje datuma i vremena ne menja vreme postavljeno za alarm, kalendar i alarmne poruke. Ta su vremena po lokalnoj vremenskoj zoni. Ažuriranje može dovesti do toga da su neka podešena vremena alarma već istekla.

Lične prečice

Imate mogućnost da sami definišete funkciju desnog selekcionog tastera u pasivnom režimu.

Takođe, postoji i lista funkcija telefonskog aparata koje možete aktivirati glasom, izgovaranjem nadimka. Možete imati pet "nadimka", glasovnih komandi.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje* pa *Lične prečice*. Odaberite:

- *Desni selekциони taster*, da vidite moguće funkcije desnog selekcionog tastera. Dođite do željene funkcije, i odaberite je.
- *Komande glasom*, odaberite željeni folder sa glasovnim komandama, dođite do funkcije kojoj želite da dodelite glasovnu komandu i pritisnite **Dodaj**. Ako komanda, instrukcija već ima "nadimak", glasovnu komandu, prikazaće se indikator . U vezi dodavanja i aktiviranja glasovne komande, vidite [Biranje glasom](#) na stranici 118.

Komandu glasom ne možete aktivirati, niti dodavati, dok neka veza ili aplikacija koristi (E)GPRS prenosni put za slanje ili prijem podataka.

Povezivanje

Telefon možete povezati sa drugim kompatibilnim uređajem putem IC (infracrvene) ili Bluetooth veze. Takođe, možete definisati i parametre za (E)GPRS priključne veze. Imajte na umu da IC i Bluetooth veze ne mogu biti aktivne istovremeno.

Bluetooth bežična tehnologija

Ovaj model telefonskog aparata podržava Bluetooth bežičnu tehnologiju koja Vam omogućava povezivanje telefona sa drugim kompatibilnim uređajem koji se nalazi na rastojanju do 10 metara. Bluetooth vezu mogu da ometaju prepreke kao što su zidovi ili drugi elektronski uređaji.

Ovaj model telefona je usklađen sa Bluetooth Specifikacijama verzija 1.1. koje podržavaju naredne profile: Serial Port Profile (serijski port), Dial-up Networking Profile (pristup mreži preko javne komutirane telefonske mreže), Object Push Profile (slanje objekata na inicijativu servera), File Transfer Profile (prenos datoteka, uloga servera), Headset Profile (slušalice). Handsfree Profile (hendsfri profil) je podržan Specifikacijama verzija 1.0, a SIM Access Profile (SAP, SIM pristup) verzijom 0.95.

Da biste osigurali međusobnu saradnju Bluetooth uređaja, koristite proširenja koja je odobrila Nokia za ovaj model telefona. Proverite sa proizvođačima drugih Bluetooth uređaja njihovu kompatibilnost sa ovim modelom telefona. U nekim državama mogu postojati ograničenja upotrebe Bluetooth uređaja. Proverite sa lokalnim vlastima.

SAP (SIM pristup) profil Vam omogućava povezivanje sa kompatibilnim uređajima, kao što je Nokia RAN 610 automobilski komplet. Dok je SAP profil aktivan, telefon

je isključen sa GSM komunikacione mreže, pa su tako sve telefonske funkcije deaktivirane.

Napomena: Upotreba Bluetooth funkcija troši bateriju i vreme autonomije aparata biće skraćeno. Obratite pažnju da ne ostavite merenje vremena u pozadini dok obavljate druge radnje sa aparatom.

Uspostavljanje Bluetooth veze

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Povezivnje* pa *Bluetooth*.
2. Da aktivirate Bluetooth funkciju, odaberite *Bluetooth* pa *Uključen*. Aktivna Bluetooth veza je označena ikonicom (📶) u vrhu ekrana.
Ako Bluetooth funkciju nećete da koristite neko vreme, možete je deaktivirati radi uštede energije, baterije.
3. Odaberite *Nađi audio proširenja*, da sprovedete pretraživanje kompatibilnih Bluetooth uređaja i odaberete onaj sa kojim želite da se povežete.
4. Unesite Bluetooth lozinku odgovarajućeg uređaja da ga uparite, da se povežete sa uređajem i da počnete sa korišćenjem uređaja. Ova lozinka se daje samo kod prvog povezivanja datog uređaja.

Bluetooth veza

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Povezivnje* pa *Bluetooth*. Odaberite:

- *Aktivan aparat*, da proverite koja je Bluetooth veza trenutno aktivna. Ako želite da raskinete vezu sa odabranim uređajem, pritisnite **Prekini vezu**.
- *Upareni aparati*, da vidite listu Bluetooth uređaja koji su trenutno upareni sa vašim telefonskim aparatom. Dodite do željenog uređaja. Ako želite da obrišete uparenje sa odabranim uređajem, pritisnite **Obriši**.

Pritisnite **Opcije** da pristupite nekoj od narednih funkcija zavisno od statusa uređaja i Bluetooth veze. Odaberite:

- *Poveži*, da se povežete sa odabranim uređajem.
- *Dodeli kratko ime*, da odabranom uređaju date ime (vidljivo samo Vama).
- *Autom. povezivanje bez potvrde*, pa odaberite *Ne* ako želite da se telefonski aparat automatski povezuje sa odabranim uređajem, ili odaberite *Da* ako želite da telefon prvo traži saglasnost za povezivanje.

Bluetooth podešavanja

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivnje*, *Bluetooth* pa *Bluetooth podešavanja* da definišete kako će se vaš telefon prikazivati drugim Bluetooth uređajima. Odaberite:

- *Vidljivost mog telefona* pa *Vidljiv za sve* da se telefon prikazuje svim Bluetooth uređajima, ili *Skriven* da telefon vide samo upareni uređaji.
- *Ime mog telefona*, da promenite Bluetooth ime svog telefona koje se prikazuje korisnicima ostalih Bluetooth uređaja.

Infracrveno (IC)

Ovaj model telefona poseduje IC port koji možete da koristite za povezivanje svog telefona sa drugim IrDA kompatibilnim uređajima. Imate mogućnost razmene, slanja i prijema, podataka kao što su vizitkarte i napomene iz kalendara sa kompatibilnim telefonskim aparatom ili drugim uređajem za rad sa podacima (na primer, računar).

Ne usmeravajte snop IC (infracrvenih) zraka ni u čije oči, i ne dozvolite da on stvara smetnje drugim IC uređajima. Ovaj uređaj je laserski proizvod klase 1.

Slanje i prijem podataka preko IC porta

- IC portovi uređaja koji šalje i uređaja koji prima moraju da budu okrenuti jedan naspram drugog i između njih ne sme da postoji prepreka. Poželjno rastojanje između dva uređaja za IC (infracrvenu) vezu je najviše jedan metar.
- Da aktivirate IC port svog telefonskog aparata, pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanje*, *Povezivanje* i *Infracrveno (IC)*.
- Korisnik telefona koji šalje podatke bira željenu IC funkciju i započinje prenos podataka.

Ukoliko se prenos podataka ne započne u roku od dva minuta po aktiviranju IC porta, veza se prekida i mora se startovati ponovo.

Indikator IC veze

- Kada je simbol **▶■■■** stalno prikazan, IC veza je aktivirana i vaš telefonski aparat je spreman da šalje ili da prima podatke preko svog IC porta.
- Kada se simbol **▶■■■** pali i gasi, tj. kada blinka, vaš telefonski aparat pokušava da se poveže sa drugim uređajem, ili je veza raskinuta.

Imajte na umu da se IC veza automatski deaktivira, raskida.

EGPRS

GPRS je mrežni servis koji omogućava upotrebu mobilnih telefona za slanje i prijem podataka putem mreže bazirane na IP, Internet protokolu.

EGPRS (Poboljšani GPRS), poznat i kao EDGE tehnologija, je sličan GPRS-u ali omogućava brže veze. Za više podataka o dostupnosti (E)GPRS servisa i brzinama prenosa podataka, obratite se svom operatoru komunikacione mreže ili provajderu servisa.

Aplikacije koje mogu da koriste (E)GPRS su multimedija, ćaskanje i razmena tekstualnih poruka, pretraživanje, e-mail (elektronska pošta), udaljena OMA sinhronizacija podataka, preuzimanje Java aplikacija i priključivanje na sistem (na primer Internet ili elektronsku poštu) preko PC računara.

Pre nego što budete mogli da koristite EGPRS tehnologiju:

- Obratite se svom operatoru mreže ili provajderu u vezi raspoloživosti i pretplate na EGPRS servis.
- Memorišite EGPRS parametre, podešavanja, za svaku aplikaciju koja se koristi preko EGPRS veze.

Za informacije o raspoloživosti ove funkcije, obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.

Imajte na umu da ako ste odabrali GPRS kao nosač podataka, telefon će umesto GPRS prenosnog puta koristiti EGPRS, ako je ovaj dostupan na mreži. Sami ne možete bitati izeđu EGPRS i GPRS opcije, ali za neke aplikacije imate mogućnost izbora između GPRS i *GSM podaci* (CSD, prenos podataka sa komutacijom linije).

EGPRS veza

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivnje*, *GPRS*, pa *GPRS veza*.

- Odaberite *Stalna veza* da podesite da se telefon automatski prijavljuje na EGPRS mrežu čim se uključi. Kada je uspostavljena GPRS veza, indikator **G** se prikazuje u gornjem levom uglu ekrana.

Kada startujete neku aplikaciju koja koristi EGPRS, uspostavlja se veza između telefona i mreže, i moguće je prenos podataka. Kada aplikacija prekine sa radom, EGPRS veza se raskida ali ostaje aktivna prijava na EGPRS mrežu.

Ako u toku GPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem desnom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je EGPRS veza zadržana (stavljena na čekanje).

I GPRS i EGPRS veze se označavaju istom ikonicom.

- Ako odaberete *Po potrebi*, aparat se prijavljuje na EGPRS mrežu i uspostavlja vezu kada je zatraži neka aplikacija koja koristi GPRS, i raskida ih kada aplikacija prestane sa radom.

Ovaj telefon podržava tri istovremene EGPRS veze. Na primer, zavisno od vaše komunikacione mreže, možete istovremeno pretraživati xHTML stranice, primati multimedija poruke i biti priključeni na mrežu sa PC računara.

Podešavanja EGPRS modema

Svoj telefon možete preko IC veze, Bluetooth bežične veze ili data kabla da povežete sa kompatibilnim PC računarom i da ga koristite kao modem da biste omogućili EGPRS vezu sa svog računara.

Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Podešavanja*, *Povezivanje*, *GPRS*, pa *Podešavanja GPRS modema*. Odaberite *Aktivna tačka pristupa* da aktivirate željenu tačku pristupa. Odaberite *Izmeni aktivnu tačku pristupa* da izmenite parametre tačke pristupa.

- Dođite do *Naziv tačke pristupa* i pritisnite **Izaberi**. Ukucajte ime za aktiviranu pristupnu tačku i pritisnite **OK**.
- Dođite do *GPRS tačka pristupa* i pritisnite **Izaberi**. Unesite naziv tačke pristupa (APN) za povezivanje na EGPRS mrežu. Za ovaj podatak, naziv tačke pristupa, obratite se svom operatoru komunikacione mreže.

Parametre EGPRS pristupa (APN, naziv tačke pristupa) možete takođe podesiti i na svom PC računaru koristeći program Nokia Modem Options; vidite [PC Suite](#) na stranici [181](#). Ako ste parametre podesili i na računaru i na telefonskom aparatu, koristiće se oni na računaru.

Više podešenja

Podešavanje poziva

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Više podešenja* pa *Podešavanje poziva*. Odaberite:

- *Preusmerenje* (mrežni servis), da preusmerite svoje dolazne pozive, recimo, na broj svoje govorne pošte. Opcije preusmerenja koje ne podržava vaša SIM kartica ili vaš operator mreže se ne prikazuju. Za više informacija se obratite svom dobavljaču usluga, provajderu.

Odaberite, na primer, *Preusmeri ako je zauzeto* da preusmerite govorne pozive kada je linija zauzeta ili kada odbijete dolazni poziv.

Da opciju preusmerenja uključite, odaberite *Aktiviraj*, pa zatim odaberite i vremenski period posle kojeg će se poziv preusmeriti, ako je to na raspolaganju za datu opciju preusmerenja. Da opciju preusmerenja poziva isključite, odaberite *Poništi*. Da proverite da li je preusmerenje poziva aktivirano ili ne, odaberite *Proveri stanje*, ako je na raspolaganju za datu opciju preusmerenja. Istovremeno može biti aktivno nekoliko opcija preusmerenja.

Da vidite koje su oznake preusmerenja u pasivnom režimu, pogledajte deo [Osnovni indikatori u pasivnom režimu](#) na stranici [46](#).

- *Odgovor bilo kojim tasterom* pa odaberite *Uključen* da možete da preuzimate dolazne pozive kratkim pritiskom na bilo koji taster, osim , selekcionih tastera i kada je preklopnik zatvoren () i kada je preklopnik otvoren), i .
- *Automatsko ponavljanje biranja* pa *Uključeno*, i aparat će najviše deset puta pokušavati da uspostavi vezu posle prvog neuspelog pokušaja.
- *Brzo biranje* pa *Uključeno* i moći ćete da imena i brojeve dodeljene tasterima za brzo biranje, () do () kada je preklopnik zatvoren, ili odgovarajućim numeričkim tasterima na čet tastaturi, birate pritiskom i držanjem odgovarajućeg tastera.
- *Poziv na čekanju* pa *Aktiviraj*, i mreža će Vas obavestavati o dolaznom pozivu u toku razgovora (mrežni servis). Vidite [Poziv na čekanju](#) na stranici 53.
- *Izveštaj po pozivu* pa *Uključen*, i aparat će posle svakog poziva na kratko prikazivati trajanje i cenu (mrežni servis) tog poziva.
- *Šalji moj identitet* pa *Da*, i vaš broj telefona će se prikazivati pozvanoj strani (mrežni servis). Kada odaberete *Uobičajeno u mreži*, korišćite se opcija ugovorena sa vašim provajderom.
- *Linija za odlazne pozive* (mrežni servis), da odaberete liniju 1 ili 2 za pozivanje; recimo, liniju 1 možete koristiti za privatne a liniju 2 za službene odlazne pozive. Za detaljnije podatke o raspoloživosti ove funkcije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Ukoliko odaberete *Linija 2*, a niste pretplaćeni na ovu uslugu mreže, nećete moći pozivati. Međutim, bez obzira na odabranu liniju, dolazne pozive ćete moći da preuzimate, primite na obe linije.

Ako to vaša SIM kartica podržava, imate mogućnost zabrane izbora linije tako što ćete odabrati opciju *Zaključaj*.

Podešavanje telefona

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Više podešenja* pa *Podešavanje telefona*. Odaberite:

- *Jezik telefona*, da postavite jezik za ekranske tekstove, korisnički interfejs. Kada je odabrana opcija *Automatski*, aparat bira jezik na osnovu informacija sa SIM kartice.
- *Stanje memorije*, da vidite količinu slobodne, zauzete i ukupne memorije za svaku funkciju. Podatke o memoriji možete pronaći i u okviru menija nekih od tih funkcija, kao na primer, u meniju *Aplikacije*.
- Odaberite *Automatska zaštita tastature* da podesite da se tastatura vašeg telefona automatski zaključava posle određenog vremenskog perioda neaktivnosti telefona u pasivnom režimu. Odaberite *Uključena* i taj period podesite u rasponu od 5 sekundi do 60 minuta.
- *Zaštita tastature*, da tastaturu telefonskog aparata blokirate zaštitnom, sigurnosnom šifrom; vidite *Sigurnosna šifra (5 do 10 cifara)* na stranici 24.
- Unesite zaštitnu, sigurnosnu šifru. Da postavite šifrovanu zaštitu tastature, odaberite *Uključena*.

Blokada tastature ostaje aktivna i kada otvorite preklopnik.

Da aktivirate šifrovanu zaštitu tastature, pritisnite **Meni** pa u roku od 1,5 sekunde , kada je preklopnik zatvoren. Da deaktivirate zaštitu tastature

kada je preklopnik otvoren, pritisnite **Otključaj** pa **OK** i unesite zaštitnu šifru. Ako je preklopnik zatvoren, pritisnite **Otključaj** pa u roku od 1,5 sekunde i unesite zaštitnu šifru.

Kada je tastatura zaključana, u vrhu ekrana se prikazuje . Imajte na umu da i ako ste aktivirali zaštitu tastature, to ne štiti telefonski aparat od pristupa podacima u njemu preko programskog paketa PC Suite.

- **Prikaz informacije o ćeliji** pa **Uključeno**, da podesite svoj telefonski aparat tako da Vas obaveštava kada se koristi u celularnoj mreži koja se bazira na MCN (mikro celularna mreža) tehnologiji (mrežni servis).
- **Pozdravna poruka**, da ukucate poruku koju želite da se prikazuje na kratko kod uključivanja aparata. Da ovu poruku sačuvate, pritisnite **Sačuvaj**.
- **Izbor operatora**, pa **Automatski** da telefonski aparat automatski bira jednog od operatora celularne mreže raspoloživih na vašoj lokaciji.

Ako odaberete **Ručni**, moći ćete da sami birate operatora mreže koji ima sporazum o romingu sa operatorom vaše matične mreže. Ako se prikaže **Nemaš pristup**, morate odabrati nekog drugog operatora mreže. Telefon ostaje u režimu ručnog izbora sve dok se ne odabere automatski ili dok se u njega ne ubaci druga SIM kartica.

- **Potvrda akcija SIM servisa**. Vidite **SIM servisi (Meni 10)** na stranici 179.
- **Pomoćna objašnjenja**, da podesite aparat da prikazuje pomoćna objašnjenja. Pogledajte i deo **Korišćenje menija** na stranici 62.
- **Ton pri uključanju**, da podesite da se telefon oglašava nekim tonom, melodijom kada se uključi.

Podešavanje proširenja

Meni podešavanje proširenja se prikazuje jedino ako je na telefon priključeno, ili ranije bilo priključeno, neko mobilno proširenje, na primer, hendsfri jedinica.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Više podešenja* pa *Podešavanje proširenja*. Zatim iz liste odaberite odgovarajuće proširenje ako je ono trenutno priključeno, ili ranije bilo priključeno na telefon. Odaberite:

- *Uobičajeni režim*, da se automatski aktivira željeni način rada kada se priključi odabrano proširenje. Kada je proširenje priključeno, možete odabrati neki drugi način rada.
- *Automatski odgovor*, da podesite aparat da automatski preuzima dolazni poziv posle pet sekundi. Ako je *Upozorenje na dolazni poziv* postavljeno na *Kratak ton* ili *Isključeno*, automatsko primanje poziva neće biti aktivno.
- *Osvetljenje*; da osvetljenje bude stalno uključeno, odaberite *Uključeno*. Odaberite *Automatsko* da osvetljenje ostaje uključeno 15 sekundi po pritisku tastera. Opcija *Osvetljenje* Vam je na raspolaganju jedino kada je odabran *Hendsfri*.
- Kada je telefon priključen na puni komplet za kola, odaberite *Detektor paljenja* i *Uključen*, da se telefon automatski isključuje približno 20 sekundi nakon što isključite kontakt u automobilu.
- Za *Tekst. telefon*, odaberite *Koristi tekst. telefon*, pa zatim *Da*, da koristite podešavanja za tekstualni telefon umesto podešavanja za slušalice ili za adapter za slušni aparat (lupset).

Podešavanje zaštite

Napomena: Kada se koriste zaštitne mogućnosti koje ograničavaju pozivanje (zabrana pozivanja, zatvorene grupe korisnika i fiksno biranje) u nekim mrežama može biti moguće pozivanje određenih brojeva službe pomoći (na pr. 112 ili drugog zvaničnog broja službe pomoći).

Pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja*, *Više podešenja* pa *Podešavanje zaštite*.
Odaberite:

- *Zahtev za PIN šifrom*, da podesite aparat da zahteva PIN šifru pri svakom uključivanju. Neke SIM kartice ne dozvoljavaju isključivanje zahteva za PIN kodom.
- *Usluga zabrane poziva* (usluga mreže), da ograničite dolazne i odlazne pozive. Za ovo Vam je neophodna šifra zabrane (poziva).
- *Fiksno biranje*, da ograničite odlazne pozive i tekstualne poruke samo na odabrane telefonske brojeve, ako to podržava vaša SIM kartica. Neophodna Vam je PIN2 šifra.

Kada je aktivirano fiksno biranje, nisu moguće GPRS veze osim za slanje tekstualnih poruka putem GPRS veze. U tom slučaju telefonski broj primaoca i centra za razmenu poruka moraju da budu ubačeni u listu fiksnog biranja.

- *Zatvorena grupa korisnika*. Zatvorena grupa korisnika je usluga mreže, mrežni servis koji definiše grupu osoba koje jedino možete pozivati i samo od njih primati pozive. Za detaljnije informacije obratite se svom operatoru mreže ili dobavljaču usluga.
- *Stepen zaštite*. Odaberite *Telefon* i aparat će zahtevati zaštitnu šifru uvek kad se u aparat ubaci nova SIM kartica.

Odaberite *Memorija* i telefon će zahtevati zaštitnu šifru kada se bira memorija SIM kartice i kada se želi promeniti aktivna memorija (vidite [Izbor podešavanja za kontakte](#) na stranici 107) ili kopirati iz jedne memorije u drugu ([Kopiranje kontakata](#) na stranici 117).

- *Pristupne šifre*, da promenite zaštitnu šifru, PIN šifru, PIN2 šifru i šifru za zabranu poziva. Šifre se mogu sastojati samo od cifara 0 do 9.

Vrati fabrička podešavanja

Da biste parametre menija vratili na prvobitne vrednosti, pritisnite **Meni**, odaberite *Podešavanja* pa *Vrati fabrička podešavanja*. Onda ukucajte sigurnosnu, zaštitnu šifru i pritisnite **OK**. Imajte na umu da se ne brišu podaci koje ste Vi sami ukucali ili preuzeli u telefon, kao na primer imena i telefonski brojevi sačuvani u *Kontakti*.

■ Galerija (Meni 5)

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

U meniju *Galerija* možete da obrađujete slike, fotografije, snimke, audio i video snimke koje ste, recimo, primili u multimedija porukama; vidite [Čitanje i odgovaranje na multimedija poruku](#) na stranici 78.

Vaš telefon podržava sistem korisničkih prava za zaštitu sadržaja u uređaju. Neki sadržaj, recimo melodija zvona, može da bude zaštićen i povezan sa određenim pravilima korišćenja, na primer, broj upotreba ili određeni vremenski period korišćenja. Ova pravila su definisana u okviru prava upotrebe datog sadržaja koja se dobijaju ili u sklopu samog sadržaja ili zasebno, zavisno od provajdera servisa. Ova prava se mogu obnavljati. Uvek proverite uslove isporuke svih sadržaja kao i prava korišćenja pre same nabavke, pošto mogu podrazumevati plaćanje.

Galerija koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

1. Pritisnite **Meni** i odaberite **Galerija**. Prikazuje se lista foldera. *Video snimci*, *Grafike*, *Melodije* i *Audio snimci* su standardni folderi telefonskog aparata.
2. Dođite do željenog foldera i pritisnite **Otvori** da vidite listu datoteka u njemu, ili pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju neke od narednih opcija:

- *Obrisi folder*, *Premesti*, *Promeni naziv*, *Detalji*, *Vrsta pregleda*, *Složi*, *Dodaj folder*, *Lista tast. za akt.* i *Preuzimanja*

Standardne foldere koji dolaze sa softverom telefona ne možete brisati, premeštati niti im menjati naziv.

- *Vrsta pregleda*, da odaberete kako će se folderi prikazivati.
- *Lista tast. za akt.*, da vidite listu raspoloživih korisničkih prava, prava korišćenja.
- *Preuzimanja*, za preuzimanje dodatnih slika i melodija, tonova. Odaberite *Preuzimanja slika* ili *Preuzim. melodija*. Prikazuje se lista raspoloživih adresa pretraživača. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa u meniju *Servisi*; vidite deo [Adrese \(bukmark oznake\)](#) na stranici 174.

Odaberite odgovarajuću adresu za povezivanje na željeni sajt. Ako povezivanje ne uspe, verovatno se ne može pristupati datoj stranici preko trenutno aktivnih podešavanja servisa. U tom slučaju, uđite u meni *Servisi*, aktivirajte drugi skup parametara servisa; vidite [Povezivanje na servis](#) na stranici 169. Pokušajte da se ponovo povežete na sajt.

Za podatke o dostupnosti različitih servisa, cene i način tarifiranja, obratite se svom operatoru mreže i/ili provajderu servisa. Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova, u koje imate poverenje.

3. Ako ste otvorili neki folder u koraku 2, odaberite datoteku koju želite da vidite pa pritisnite **Otvori**.

Ili: Pritisnite **Opcije** pa aktivirajte neku od narednih funkcija koje mogu biti dostupne za odabranu datoteku (funkcije kao što je *Promeni naziv* nisu dostupne za datoteke koje su samo za očitavanje, "read-only"):

- *Obriši, Pošalji, Premesti, Promeni naziv, Post. za pozadinu, Post. kao melodiju, Izmeni sliku, Detalji, Vrsta pregleda, Složi, Obriši sve, Otvori u nizu, Pusti, Utišaj audio (Vrati audio), Podesi kontrast.*
- *Pošalji*, da odabranu datoteku pošaljete putem MMS servisa, Bluetooth ili IC veze.
- *Obriši sve*, da obrišete sve datoteke u odabranom folderu.
- *Izmeni sliku*, da dodate tekst, okvir ili vinjetu odabranoj slici.
- *Otvori u nizu*, da vidite datoteke u folderu jednu po jednu.
- *Pusti*, da čujete ili vidite audio ili grafičku datoteku iz poruke.

- *Utišaj audio (Vrati audio)*, da utišate, isključite (uključite) zvuk neke video datoteke.
- *Podesi kontrast*, da podesite kontrast slike.
- *Aktivir. sadržaja*, da obnovite, ažurirate, prava korišćenja odabrane datoteke. Ova opcija se prikazuje jedino ako datoteka podržava obnavljanje prava korišćenja.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

■ Radio (Meni 6)

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Da biste slušali radio svog telefonskog aparata, priključite kompatibilne slušalice u konektor za slušalice na dnu telefona. Kabl slušalica funkcioniše i kao antena radio prijemnika, zato ga ostavite da slobodno visi.

Imajte na umu da kvalitet prijema zavisi od pokrivanja date radio stanice na trenutnoj lokaciji.

1. Da uključite radio, pritisnite **Meni** pa odaberite *Radio*. Na ekranu se prikazuje sledeće:

- Memorijski broj i ime radio stanice, kanala ako ste ih prethodno memorisali.
  - Frekvencija radio stanice.
2. Ako ste neke radio stanice već memorisali, do željene stanice možete doći pretraživanjem ili biranjem njenog memorijskog broja 1 do 9 pritiskom na odgovarajući numerički taster.
- Kada koristite kompatibilne slušalice, pritisnite taster na njima da dođete do željene memorisane radio stanice.
3. Kada je radio uključen, da biste ga isključili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Isključi*.

Savet: Da se vratite u pasivni režim, pritisnite kratko , a da brzo isključite radio, pritisnite i držite .

Podešavanje radio stanice

Kada je radio uključen, pomerite džojstik gore ili dole da započnete traženje kanala, stanica. Traženje se prekida kada se pronađe neka stanica, kanal. Da memorišete stanicu, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Zapamti stanicu*. Ukucajte ime stanice i pritisnite **OK**. Odaberite memorijsko mesto na kojem želite da je sačuvate.

Savet: Da brzo sačuvate stanicu na memorijskim mestima 1 do 9, pritisnite i držite odgovarajući numerički taster, zatim ukucajte ime stanice i pritisnite **OK**.

Korišćenje radija

Kad je radio uključen, pritisnite **Opcije** pa odaberite:

- *Isključi*, da radio isključite.
- *Zapamti stanicu*, da memorišete radio stanicu koju ste našli; vidite **Podешavanje radio stanice** gore u tekstu. Možete memorisati do 20 radio stanica.
- *Autopodешavanje*. Pomerite džojstik gore ili dole da se započne traženje stanica ka višim, odnosno nižim frekvencijama. Traženje se prekida kada se nađe neka stanica; pritisnite **OK**. Da stanicu memorišete vidite deo *Zapamti stanicu* gore u tekstu.
- *Ručno podешav.* Pomerite džojstik gore ili dole da tražite stanice na višim odnosno nižim frekvencijama, ili zadržite džojstik u gornjem ili donjem položaju da ih pretražujete brže. Da memorišete stanicu, pritisnite **OK**; vidite deo *Zapamti stanicu* gore u tekstu.

Savet: Da brzo odaberete funkciju *Ručno podешav.*, pritisnite dok se nalazite u meniju *Radio*.

- *Podеси frekvenciju*. Ako znate frekvenciju radio stanice koju želite da slušate (između 87,5 MHz i 108,0 MHz) ukucajte je i pritisnite **OK**. Da stanicu memorišete, vidite deo *Zapamti stanicu*.

Savet: Da brzo odaberete funkciju *Podеси frekvenciju*, pritisnite dok se nalazite u meniju *Radio*.

- *Oбриši stanicu*. Da oбриšete memorisanu stanicu, dođite do nje i pritisnite **Oбриši** pa **OK**.

- *Promeni naziv*. Unesite novo ime za memorisanu stanicu i pritisnite **OK**.
- *Zvučnik* (ili *Hedset*) da radio slušate preko zvučnika (ili slušalice). Neka su slušalice priključene na telefon jer provodnik slušalice služi i kao radio antena. Imajte na umu da se dolazni pozivi uvek preusmeravaju na slušalice.
- *Mono izlaz* (ili *Stereo izlaz*) da radio slušate u mono ili stereo varijanti.

Kada pozivate ili primete poziv dok slušate radio, zvuk iz radija se isključuje. Kada završite poziv, radio će se automatski ponovo uključiti. Dok slušate radio možete koristiti i druge funkcije telefona, na primer, pisati poruke ili igrati igrice.

Kada neka aplikacija koristi GPRS ili HSCSD vezu da šalje ili prima podatke, to može da ometa FM radio prijem.

■ Rokovnik (Meni 7)

Napomena: Vaš telefonski aparat mora da bude uključen da biste mogli da koristite funkcije menija *Rokovnik*. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Sat sa alarmom

Alarm koristi format prikazivanja vremena koji je podešen za sat. Alarm radi i kada je telefonski aparat isključen.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik* pa *Alarm*.

- Odaberite *Vreme alarma*, unesite vreme alarma i pritisnite **OK**.

Da izmenite vreme alarma, odaberite *Uključi*.

- Odaberite *Ton alarma* da odaberete podrazumevani, primarni ton alarma, da ga podesite svojim potrebama izborom željenog tona iz liste tonova, melodija u galeriji, ili da podesite radio kao alarm.

Ako za ton alarma odaberete radio, telefon će pustiti onu radio stanicu koju ste poslednju slušali preko zvučnika. Ako su slušalice iskopčane, umesto radija će se koristiti podrazumevani ton alarma.

Pošto istekne vreme podešeno za alarm

Telefon će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti *Alarm!* kao i trenutno vreme.

Pritisnite *Prekini* da prekinete alarm (ako je za alarm postavljen radio, možete odabrati da li će on ostati uključen ili ne). Ako ostavite alarm jedan minut, ili pritisnete *Ponovi*, alarm prestaje i obnavlja se posle desetak minuta.

Ako je u vreme podešeno za alarm aparat isključen on će se automatski uključiti i oglasiti alarmom. Ako pritisnete *Prekini*, telefon pita da li želite da ga aktivirate za upotrebu: *Uključi telefon?* Pritisnite *Ne* da aparat isključite, ili *Da* da pozivate ili primete pozive.

Napomena: Ne pritisajte *Da* ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili kada njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Kalendar

Kalendar vašeg telefonskog aparata Vam pomaže da vodite evidenciju o podsetnicama, pozivima koje imate obaviti, sastancima i rođendanima.

Kalendar koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Pritisnite *Meni*, odaberite *Rokovnik*, pa *Kalendar*.

Savet: Da brzo vidite aktuelni mesec u modulu *Kalendar*, pomerite džojstik desno u pasivnom režimu.

Dođite do željenog dana. Aktuelni dan je uokviren. Ako su za dan postavljene neke napomene, on je ispisan masnim slovima.

- Da vidite neku napomenu, dođite do nje i pritisnite **Vidi**. Napomenu možete prelistavati.
- Da vidite listu opcija, pritisnite **Opcije** i moći ćete da odaberete da unesete neku napomenu, da je pošaljete preko IC ili Bluetooth veze, da je pošaljete kao napomenu ili kao tekstualnu poruku direktno u kalendar nekog kompatibilnog telefonskog aparata.
- Na raspolaganju su opcije brisanja, izmena, premeštanja i ponavljanja napomene kao i kopiranja napomene u neki drugi dan.
- *Podešavanje*, da postavite datum, vreme, format datuma i vremena, ili dan kojim počinje sedmica. Opcija *Auto. brisanje* Vam omogućava da podesite telefonski aparat da automatski posle određenog vremena briše stare napomene. Međutim, primedbe sa ponavljanjem, na primer rođendani, se neće brisati.

Unos napomene u kalendar

Za detalje o načinu unosa slova i brojeva pogledajte deo [Pisanje teksta](#) na stranici 56.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik* pa *Kalendar*, ili pomerite džojstik desno u pasivnom režimu da Vam se prikaže mesečni pregled. Dođite do željenog datuma i

pritisnite **Vidi**. Pritisnite **Dod. nap.** ako za taj dan ne postoje druge napomene, ili pritisnite **Opcije**, odaberite *Stavi napomenu* pa odaberite:

- 📅 **Sastanak** - Unesite predmet, pritisnite **Sačuvaj** (ili pritisnite **Opcije** pa potražite ime u *Kontakti*). Unesite mesto sastanka, pa pritisnite **Sačuvaj**. Ukucajte vreme početka sastanka i pritisnite **OK**, zatim vreme završetka i pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite *Sa zvukom* ili *Nečujan* (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- 📞 **Poziv** - Ukucajte telefonski broj i pritisnite **Sačuvaj**. Ukucajte ime i pritisnite **Sačuvaj**. (Umesto unosa preko tastature, ime i telefonski broj možete potražiti u *Kontakti*.) Unesite vreme za alarm i pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite *Sa zvukom* ili *Nečujan* (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- 🎁 **Rođendan** - Ukucajte ime osobe (ili pritisnite **Opcije** pa ime potražite u *Kontakti*), i pritisnite **Sačuvaj**. Zatim ukucajte godinu rođenja i pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite *Sa zvukom* ili *Nečujan* (bez tona upozorenja) pa postavite vreme alarma.
- 📝 **Memo** - Unesite tekst, predmet, i pritisnite **Sačuvaj**. Unesite krajnji rok napomene pa pritisnite **OK**. Da postavite alarm, upozorenje, za napomenu, odaberite *Sa zvukom* ili *Nečujan* (bez tona upozorenja), pa postavite vreme alarma.
- 📅 **Podsetnik** - Ukucajte predmet za podsetnicu i pritisnite **Sačuvaj**. Da postavite alarm za napomenu, odaberite *Alarm uključen* pa postavite vreme upozorenja, alarma.

Kada je postavljen alarm, u pregledu napomena se prikazuje indikator 🔔.

Kada Vas telefonski aparat upozorava alarmom na napomenu

Telefon pišti i prikazuje napomenu. Kada je na ekranu prikazana ikonica napomene , prikazani broj možete pozvati pritiskom na taster . Da prekinete alarm i pogledate napomenu, pritisnite **Vidi**. Pritisnite **Ponovi** i aparat se vraća u pasivni režim. Da prekinete alarm a da ne pogledate napomenu, pritisnite **Izadi**.

Lista obaveza

U listu obaveza možete da unosite napomene, podsetnice za obaveze koje imate, kao i da ih razvrstavate, organizujete po različitim kriterijumima.

Lista obaveza koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, pa *Lista obaveza*.

- Da dodate napomenu kada je lista obaveza prazna, pritisnite **Dod. nap.**, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Dodaj* ako u njoj već ima nekih podsetnica na obaveze. Pritisnite **Sačuvaj** i odaberite prioritet obaveze; *Visok*, *Srednji* ili *Nizak*. Telefon automatski postavlja krajnji rok, bez alarma, upozorenja za napomenu. Da izmenite rok, prikažite napomenu pa odaberite opciju rok. *Rečnik*; pogledajte [Uključivanje i isključivanje intuitivnog načina unosa teksta](#) na stranici 58.
- U listi obaveza, pritisnite **Opcije** i moći ćete da odaberete da li želite da razvrstate obaveze prema prioritetu ili krajnjem roku, da ih pošaljete na neki drugi telefon, da ih sačuvate kao napomene u kalendar ili da pristupite kalendaru.

- Da vidite neku obavezu, dođite do nje u listi obaveza i pritisnite **Vidi**. Da izmenite prikazanu obavezu, pritisnite **Izmeni**.

Napomene

Aplikaciju *Napomene* možete koristiti za pisanje i slanje napomena drugom kompatibilnom telefonu preko IC ili Bluetooth veze ili u formi tekstualne (SMS) ili multimedija MMS poruke. Aplikacija Napomene koristi zajedničku memoriju; vidite *Zajednička memorija* na stranici 27.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik* pa *Napomene*, ili ukucajte neki karakter kada je otvorena čet tastatura.
2. Da dodate novu napomenu, pritisnite **Napom.** ako je lista napomena prazna, ili pritisnite **Opcije** i odaberite *Stavi napomenu*.

Da vidite neku napomenu, dođite do nje u listi i pritisnite **Vidi**. Da izmenite prikazanu napomenu, pritisnite **Izmeni**.

3. Ukucajte tekst pa pritisnite **Sačuvaj**.

Ako pritisnete **Opcije** moći ćete da odaberete opciju *Ubaci vr. i datum* da u napomenu uneste trenutno vreme i datum. Ako nema dovoljno mesta da se ubace vreme i datum, telefon će od Vas tražiti da obrišete odgovarajući broj karaktera iz napomene.

Ako je napomena, beleška predugačka za poruku, telefon će tražiti odobrenje da iz nje obriše potreban broj karaktera.

Novčanik

Aplikaciju Novčanik možete koristiti za plaćanja kada za kupovinu koristite pretraživač. Svoje lične podatke, kao što su brojevi kreditnih kartica i adrese, možete memorisati, pa te podatke iz novčanika koristiti u toku pretraživanja. Ovdje takođe možete da čuvate i pristupne šifre za razne mrežne servise za koje se traži korisničko ime i lozinka.

Podaci u novčaniku su zaštićeni šifrom novčanika koju definišete kada mu prvi put pristupite. Kada se prikaže *Kreiraj šifru novčanika*: ukucajte šifru, pa pritisnite **OK** da to potvrdite, a kada se prikaže *Potvrdi šifru novčanika*: ukucajte tu šifru ponovo i pritisnite **OK**.

Ako želite da obrišete sve podatke u novčaniku, kao i šifru novčanika, u pasivnom režimu ukucajte *#7370925538# (ili slovima *#res wallet#). Biće Vam potrebna i sigurnosna, zaštitna šifra telefonskog aparata; vidite [Pristupne šifre](#) na stranici [24](#).

Pristup novčaniku

Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik*, pa *Novčanik*. Ukucajte sigurnosnu, zaštitnu šifru i pritisnite **OK**. Odaberite:

- *Nač. novčanika*, da kreirate kombinacije kartica za različite servise. Skup, način rada, novčanika je pogodan za situacije kada korišćenje nekih usluga podrazumeva unos velikog broja podataka. Umesto da pojedinačno birate različite kartice, možete jednostavno odabrati odgovarajući skup, način rada novčanika; vidite [Kreiranje skupa \(načina rada\) novčanika](#) na stranici [154](#).
- *Kartice*, da memorišete lične podatke za neku karticu. Možete memorisati podatke platnih kartica, kartica lojalnosti i pristupnih kartica kao što su, na

primer, kombinacije korisničkih imena i lozinki, kao i adresne i lične podatke korisnika. Vidite [Memorisanje detalja kartice](#) na stranici 153.

- **Karte**, da sačuvate obaveštenja o elektronskim ulaznicama koje ste kupili preko nekog mobilnog, onlajn servisa. Da vidite neku kartu, ulaznicu, dođite do nje i pritisnite **Vidi**.
- **Računi**, da sačuvate priznanice, račun onlajn kupovina.
- **Lične napomene**, da sačuvate razne lične podatke koje želite da zaštitite PIN šifrom novčanika. Vidite [Lične napomene](#) na stranici 154.
- **Podešavanja**; vidite [Podešavanja novčanika](#) na stranici 155.

Memorisanje detalja kartice

1. Pritisnite **Meni**, odaberite **Rokovnik**, **Novčanik** pa **Kartice**.
2. Dođite do neke od sledećih vrsta kartica i pritisnite **Izaberi**.
  - **Platna kartica**, za platne (debitne) i kreditne kartice.
  - **Kartica lojalnosti**, za članske kartice
  - **Kartica pristupa**, za korisnička imena i lozinke za pristup onlajn servisima.
  - **Kartica s info o korisniku**, za specifična lična podešavanja za onlajn servise.
  - **Adrese**, za osnovne kontakt podatke; kućne i poslovne.
3. Ako u folderu nema kartica, pritisnite **Dodaj** da kreirate novu karticu.
Da vidite podatke memorisane za neku karticu, dođite do nje i pritisnite **Vidi**.
4. Ukucajte naziv, ime kartice ili prihvatite predloženo, pa popunite polja za podatke.

Podatke kartice možete takođe primiti kao OTA poruku od izdavaoca kartice ili od provajdera servisa. Bićete obavešteni kojoj kategoriji data kartica pripada. Primitu karticu sačuvajte ili odbacite. Primitu karticu možete videti, ali ne možete vršiti izmene podataka. Za mogućnost dobijanja kartičnih podataka u formi OTA poruke, obratite se izdavaocu kartice ili provajderu servisa.

Lične napomene

Možete memorisati i lične podatke, kao što su brojevi bankovnih računa, lozinke, šifre ili napomene.

Pristupite novčaniku i odaberite *Lične napomene*. Da kreirate novu ličnu napomenu, pritisnite **Dodaj**.

Da vidite neku napomenu, dođite do nje u listi i pritisnite **Vidi**. Da izmenite prikazanu napomenu, pritisnite **Izmeni**.

Dok je napomena prikazana, možete odabrati sledeće opcije: *Pošalji kao tekst*, *Kopiraj u kalendar*, *Uzmi detalje* ili *Obriši*.

Kreiranje skupa (načina rada) novčanika

Pošto sačuvate svoje lične podatke kartice, možete ih objediniti i tako kreirati neki skup novčanika. Skup novčanika možete koristiti da u toku pretraživanja preuzmete podatke novčanika iz različitih kartica.

1. Pristupite novčaniku i odaberite *Nač. novčanika*.
2. Da kreirate novi skup, način rada novčanika, pritisnite **Dodaj**.
3. Popunite naredna polja, pa pritisnite **OK**. Neka polja sadrže podatke koji se biraju iz novčanika. Te podatke morate da sačuvate, memorišete, pre nego što budete mogli da kreirate neki skup, način rada novčanika.

- *Sledeće izaberite platnu karticu* - odaberite neku karticu iz liste platnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu lojalnosti* - odaberite neku karticu iz liste internih, popustnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu pristupa* - odaberite neku karticu iz liste pristupnih kartica.
- *Sledeće izaberite karticu s info o korisniku* - odaberite neku karticu iz liste korisničkih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu placanja* - odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke* - odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite adresu isporuke računa* - odaberite neku adresu iz liste adresnih kartica.
- *Sledeće izaberite metodu isporuke računa* - odaberite način dostave priznanice, računa; *Potvrda na telefonski broj* ili *Potvrda na e-mail adresu*.
- *Ime načina novčanika*: unesite ime za dati skup.

Podešavanje novčanika

Pristupite novčaniku i odaberite *Podešavanja*. Odaberite:

- *Promeni šifru*, da promenite šifru novčanika.
- *ID radio frekven.* da postavite RFID šifru.

Vodič za plaćanje pomoću novčanika

- Da obavite neku kupovinu, pristupite sajtu željenog servisa koji podržava korišćenje novčanika. Vidite [Povezivanje na servis](#) na stranici 169.

Odaberite proizvod koji želite da kupite i pre kupovine pažljivo pročitatje sve informacije koje su date.

Napomena: Tekst možda ne stane u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte i pročitatje kompletan tekst pre same kupovine.

- Da platite svoju kupovinu, telefon Vas pita da li želite da koristite novčanik ili ne. Telefon takođe traži i vašu PIN šifru novčanika.
- Odaberite karticu kojom želite da izvršite plaćanje iz liste *Platna kartica*. Ako je obrazac koji primite od provajdera servisa prema ECML specifikaciji, telefon automatski popunjava podatke iz kreditne kartice ili skupa novčanika u modulu Novčanik.
- Potvrdite kupovinu i informacija će se proslediti.
- Eventualno ćete primiti potvrdu prijema ili digitalnu priznanicu za kupovinu.
- Da zatvorite Novčanik, odaberite *Zatvori novčanik*. Ako novčanik ne koristite 5 minuta, on se automatski zatvara.

Napomena: Ako ste pokušali da pristupite, ili ste pristupili poverljivim podacima koji zahtevaju unos šifre (recimo, vaš bankovni račun), ispraznite keš memoriju svog telefonskog aparata posle svake takve upotrebe.

Za pražnjenje keš memorije, vidite [Keš memorija](#) na stranici 176.

Sinhronizacija

Modul Sinhronizacija Vam omogućava da sadržaj svog kalendara, podatke o kontaktima i napomene sačuvate, prebacite na neki Internet server (mrežni servis) ili u kompatibilni PC računar. Ako ste podatke sačuvali na nekom Internet serveru, svoj telefon možete sinhronizovati startovanjem sinhronizacije sa telefona. Takođe možete sinhronizovati podatke kontakata, kalendara i napomene sa odgovarajućim podacima koji se nalaze u vašem PC računaru, ali startovanjem sinhronizacije sa računara. Kontakti na SIM kartici se neće sinhronizovati.

Imajte na umu da odgovaranje na dolazni poziv u toku sinhronizacije istu prekida, pa je potrebno da je startujete ponovo.

Sinhronizacija sa telefonskog aparata

Pre sprovođenja sinhronizacije sa vašeg telefonskog aparata, neophodno je da uradite sledeće:

- Da se pretplatite na neki servis sinhronizacije. Za detalje u vezi raspoloživosti i za parametre podešavanja servisa sinhronizacije, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.
- Da preuzmete parametre sinhronizacije od svog operatora mreže ili provajdera servisa: vidite [Podešavanja sinhronizacije](#) na stranici 158.
- Da podesite parametre, podešavanja veze neophodne za sinhronizaciju. Vidite [Podešavanje telefonskog aparata za neki servis](#) na stranici 168.

Da započnete sinhronizaciju sa svog telefonskog aparata:

1. Aktivirajte podešavanja veze neophodna za sinhronizaciju. Vidite [Podešavanje telefonskog aparata za neki servis](#) na stranici 168.

2. Pritisnite **Meni**, odaberite redom *Rokovnik, Sinhronizacija, Podešavanja* pa *Aktivna Internet sinh. podešavanja*. Dodite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**. Markirajte podatke koje treba sinhronizovati. Vidite *Podaci koji se sinhronizuju* u delu *Podešavanja sinhronizacije* na stranici 158.
3. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik, Sinhronizacija* pa *Sinhroniši*.
Pošto potvrdite, markirani podaci aktiviranog skupa će biti sinhronizovani.
Imajte na umu da prva sinhronizacija, ili ponovljena prekinuta sinhronizacija, može potrajati i do 30 minuta ako su kontakti ili kalendar ispunjeni.

Podešavanja sinhronizacije

Parametre, podešavanja sinhronizacije možete primiti i kao OTA poruku od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Za prijem podešavanja u formi OTA poruke, vidite deo [OTA servis parametara](#) na stranici 49.

Ručno unošenje parametara

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Rokovnik, Sinhronizacija* pa *Podešavanja*.
2. Odaberite *Aktivna Internet sinh. podešavanja*. Dodite do skupa koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.
Potrebno je da aktivirate skup u kojem želite da sačuvate parametre, podešavanja sinhronizacije. Skup je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa nekim servisom.
3. Odaberite *Izmeni aktivna podeš. Internet sinh..* Odaberite pojedinačno parametre i unesite potrebne podatke.
  - *Naziv podešavanja*. Unesite ime za skup podešavanja i pritisnite **OK**.

- *Podaci koji se sinhronizuju.* Markirajte podatke koje želite da sinhronizujete, *Kontakti, Kalendar* ili *Napomene*, pa pritisnite **Završi**.
- *Adrese baze podataka.* Odaberite *Baza podataka kontakata, Baza podataka kalendara* ili *Baza podataka napomena*.
- *Korisničko ime.* Ukucajte korisničko ime i pritisnite **OK**.
- *Lozinka.* Ukucajte lozinku i pritisnite **OK**. Potvrdite unetu lozinku i pritisnite **OK**.
- *Sinhronizacioni server.* Ukucajte naziv servera i pritisnite **OK**.
- *Podešavanja veze,* da definišete podešavanja veze neophodna za sinhronizaciju. Vidite [Ručno unošenje parametara servisa](#) na stranici 169.
Odaberite pojedinačno svaki od parametara i unesite potrebne vrednosti. Za parametre, podešavanja, obratite se operatoru mreže ili provajderu servisa.
Odaberite *PC sinhronizaciona podešavanja* da unesete podešavanja sinhronizacije koju inicira server. Odaberite i unesite *Korisničko ime* i *Lozinka*.

Sinhronizacija sa kompatibilnog PC računara

Za sinhronizaciju podataka kontakata, kalendara i napomena sa kompatibilnog PC računara, možete koristiti IC vezu, Bluetooth vezu ili kabl za prenos podataka. Za to je neophodno i da na PC računaru bude instalisan programski paket PC Suite. Startujte sinhronizaciju sa računara iz programskog paketa PC Suite.

■ Aplikacije (Meni 8)

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Igre

Igre koriste zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Pritisnite **Meni** i odaberite **Aplikacije**. Prikazuje se lista foldera. Odaberite **Igre**, pa zatim:

- **Izaberi igru**, dođite do neke samostalne igre ili nekog skupa igara (ime zavisi od same igre) i pritisnite **Otvori** da igru startujete. Za funkcije kojima možete da pristupite kada pritisnete **Opcije** u listi igara, vidite deo [Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija](#) na stranici 161.
- **Dopuna igara**, da u telefon preuzmete neku igru. Vidite [Preuzimanje igre ili aplikacije](#) na stranici 162.
- **Memorija**, da vidite količinu memorije koja je na raspolaganju za instalisanje igara i aplikacija.
- **Podeš. aplikacije**; da podesite zvuke, osvetljenje i vibraciju za datu igru.

Imajte na umu da igranje nekih igara brže prazni bateriju (pa je eventualno potrebno telefon priključiti na punjač).

Kolekcija

Kolekcija koristi zajedničku memoriju; vidite [Zajednička memorija](#) na stranici 27.

Pritisnite **Meni** i odaberite *Aplikacije*. Prikazuje se lista foldera. Odaberite *Kolekcija* pa zatim:

- *Izaberi aplikaciju*, dođite do neke samostalne aplikacije ili nekog skupa aplikacija (ime zavisi od same aplikacije) i pritisnite **Otvori** da aplikaciju startujete. Za funkcije kojima možete da pristupite kada pritisnete **Opcije** u listi aplikacija, vidite deo [Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija](#) na stranici 161.
- *Dopuna aplikacija*, da u telefon preuzmete neku aplikaciju. Vidite [Preuzimanje igre ili aplikacije](#) na stranici 162.
- *Memorija*, da vidite količinu memorije koja je na raspolaganju za instalisanje igara i aplikacija.

Imajte na umu da rad nekih aplikacija brže prazni bateriju (pa je eventualno potrebno telefon priključiti na punjač).

Ostale opcije koje su na raspolaganju za aplikaciju ili grupu aplikacija

- *Obriši*, da obrišete aplikaciju ili skup aplikacija iz telefonskog aparata.
Imajte na umu da ako obrišete fabrički instalisanu aplikaciju ili grupu aplikacija, iste možete eventualno ponovo preuzeti u telefon sa adrese www.nokia.com.
- *Detalji*, za dodatne informacije o aplikaciji.

- *Ažuriraj verziju*, da proverite da li je na raspolaganju novija verzija aplikacije (mrežni servis).
- *Web strana*, za dodatne informacije ili podatke za aplikaciju na Internetu. Ovo je mrežni servis, i ovaj meni će se prikazivati jedino ako je uz aplikaciju data i Internet adresa.
- *Web pristup*, da ograničite pristup aplikacije mreži. Odaberite: *Prvo pitaj* i aparat će tražiti odobrenje za pristup mreži, *Dozvoljeno* da pristup mreži dopustite, ili *Nije dozvoljeno* da pristup mreži zabranite.
- *Spoji preko*, da aktivirate skup veze koji želite da aplikacija koristi. Možete odabrati *Uobičajeno* ili *Internet*.

Preuzimanje igre ili aplikacije

Vaš telefon podržava J2ME™ Java igre i aplikacije. Pre preuzimanja neke aplikacije ili igre, proverite da li je ona kompatibilna sa vašim telefonom. Nove Java aplikacije možete da preuzimate (mrežni servis) na više načina:

- Pritisnite **Meni**, i odaberite redom *Aplikacije*, *Kolekcija* pa *Dopuna aplikacija* ili pritisnite **Meni** i odaberite redom *Aplikacije*, *Igre* pa *Dopuna igara*.

Prikazuje se lista raspoloživih adresa pretraživača. Odaberite *Još adresa*, da pristupite listi adresa u meniju *Servisi*; vidite deo *Adrese (bukmark oznake)* na stranici 174.

Odaberite odgovarajuću adresu za povezivanje na željeni sajt. Ako povezivanje ne uspe, verovatno se ne može pristupiti datoj stranici preko trenutno odabranih podešavanja servisa. U tom slučaju, uđite u meni *Servisi*, aktivirajte

drugi skup parametara servisa; vidite [Povezivanje na servis](#) na stranici 169. Pokušajte da se povežete na sajt.

Za podatke o dostupnosti različitih servisa, cene i način tarifiranja, obratite se svom operatoru mreže i/ili provajderu servisa.

- Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Linkovi preuzim*. da preuzmete odgovarajuću aplikaciju ili igru; vidite [Pretraživanje stranica servisa](#) na stranici 170.
- Upotrebite program Nokia Application installer iz paketa PC Suite da preuzmete aplikaciju u svoj aparat.

Napomena: Imajte na umu da Nokia ne garantuje za aplikacije sa drugih sajtova. Ako se odlučite da sa njih preuzimate Java aplikacije, potrebno je da preuzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

Imajte na umu da igra ili aplikacija koja se preuzima može da bude sačuvana u meni *Igre* umesto u meni *Kolekcija*. Sadržaje preuzimajte samo iz izvora u koje imate poverenje.

Dodaci

Diktafon

Možete snimati delove govora, recimo imena i telefonske brojeve da biste ih kasnije zapisali.

Napomena: Pridržavajte se svih lokalnih zakona koji regulišu snimanje poziva. Ne koristite ovu mogućnost protivzakonito.

Snimanje

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Diktafon*.
2. Da snimanje započnete, odaberite *Snimi*. Da snimanje započnete u toku veze, pritisnite **Opcije**, pa odaberite *Snimi*. Dok snimate telefonski razgovor, svi učesnici u vezi čuju tihi pisak.

U toku snimanja, telefon držite u normalnom položaju uz uvo.
3. Da snimanje prekinete, pritisnite **Prekini**. Telefonski aparat memoriše snimak u folder *Audio snimci* u meniju *Galerija*.
4. Da preslušate prethodni snimak, odaberite *Pusti posl. snimlj.*. Da snimak pošaljete kao multimedija poruku, ili preko IC ili Bluetooth veze, odaberite **Pošalji**.

Lista snimaka

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci, Diktafon* pa *Lista snimaka*. Prikazaće se lista foldera u okviru *Galerija*. Dodite do *Audio snimci*, pritisnite **Otvori**, i moći ćete da odaberete neku opciju za rad sa datotekama u *Galerija*. Vidite *Galerija (Meni 5)* na stranici 140.

Kalkulator

Kalkulator vašeg telefonskog aparata sabira, oduzima, deli, množi, diže na kvadrat, izračunava kvadratni koren i konvertuje valute.

Ovaj kalkulator ima ograničenu tačnost i može doći do grešaka u zaokruživanju, posebno kod dugih deljenja.

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Kalkulator*.

2. Kada se na ekranu prikaže "0" ukucajte prvi broj proračuna, pritisnite za decimalni zarez ili, ako je preklopnik otvoren, odgovarajući simbol na čet tastaturi.

3. Pritisnite **Opcije** i odaberite *Dodaj*, *Oduzmi*, *Pomnoži*, *Podeli*, *Kvadriraj*, *Kvadratni koren* ili *Promeni znak*.

Kada je preklopnik otvoren, možete koristiti i odgovarajuće matematičke simbole računskih operacija, ako su na raspolaganju.

Savet: Ili, pritisnite jednom za sabiranje, dva puta za oduzimanje, tri puta za množenje i četiri puta za deljenje ako kalkulator koristite sa zatvorenim preklopnikom.

4. Unesite drugi broj.

5. Za rezultat, pritisnite **Rezultat**. Ponovite potreban broj puta korake 3 do 5.

6. Da započnete novi proračun, prvo pritisnite i držite **Obriši**.

Izračunavanje konverzije valuta

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije*, *Dodaci* pa *Kalkulator*.

2. Da sačuvate kurs, pritisnite **Opcije** pa odaberite *Kurs*. Odaberite jednu od prikazanih opcija. Ukucajte kurs valuta, pritisnite za decimalni zarez, pa **OK**. Kurs ostaje u memoriji dok ga ne promenite drugom vrednošću.

3. Da sprovedete konverziju valuta, ukucajte iznos koji konvertujete, pritisnite **Opcije** pa odaberite *U domaću* ili *Ustranu*.

Konverziju valuta možete izračunavati i u pasivnom režimu. Ukucajte iznos valute koji konvertujete, pritisnite **Opcije**, i odaberite *U domaću* ili *Ustranu*.

Tajmer

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Tajmer*. Unesite vreme u satima i minutima i pritisnite **OK**. Ako želite, napišite tekst napomene koja će se prikazati po isteku postavljenog vremenskog perioda, pa pritisnite **OK** da započnete odbrojavanje.

- Da promenite vremenski period za odbrojavanje, odaberite *Izmeni vreme*, ili da zaustavite tajmer, odaberite *Zaustavi tajmer*.

Ako vreme alarma istekne kada je aparat u pasivnom režimu, on će se oglasiti alarmom i paliti i gasiti tekst napomene ako je ona postavljena, ili u suprotnom *Vreme tajmera je isteklo*. Alarm prekidate pritiskom na bilo koji taster. Ako se ne pritisne nijedan taster, alarm se automatski prekida u roku od 30 sekundi. Da zaustavite alarm i obrišete napomenu, pritisnite **Izađi**. Pritisnite **Restart** da restartujete tajmer.

Štoperica

Pomoću štoperice možete da merite vreme, međuvremena ili prolazna vremena. U toku merenja vremena mogu se koristiti ostale funkcije telefonskog aparata. Da ostavite štopovanje vremena u pozadini, pritisnite taster .

Napomena: Upotreba štoperice troši bateriju i vreme autonomije aparata se skraćuje. Obratite pažnju da ne ostavite merenje vremena u pozadini dok obavljate druge radnje sa aparatom.

Merenje iz delova i merenje prolaza

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Štoperica*. Odaberite *Merenje iz delova* ili *Merenje prolaza*, pa pritisnite **Počni**. Ako ste postavili merenje vremena u pozadini, možete odabrati *Nastavi*.

2. Pritisnite **Podeli** da zabeležite međuvreme, **Prolaz** da zabeležite prolazno vreme ili **Prekini** da prekinete merenja vremena. Zabeležena međuvremena i prolazna vremena koja se nalaze ispod ukupno izmerenog vremena možete prelistati.
3. Pritisnite **Sačuvaj** da sačuvate međuvremena i prolazna vremena kao skup merenja. Da poništite tajmere ili da nastavite odbrojavanje, pritisnite **Opcije** pa odaberite **Poništi** ili **Počni**.

Pregled i brisanje vremena

Pritisnite **Meni**, odaberite *Aplikacije, Dodaci* pa *Štoperica*.

Ako štoperica nije već poništena, možete odabrati *Pokaži zadnje* da pogledate poslednje izmereno vreme. Odaberite *Vidi vremena* i prikazaće Vam se lista imena ili konačnih vremena skupova merenja. Odaberite skup merenja koji želite da pogledate.

Da obrišete memorisana vremena, odaberite *Obriši vremena*. Odaberite *Obriši sve* ili *Jedno po jedno*, dodite do vremena koje želite da obrišete i pritisnite **Obriši**.

■ Servisi (Meni 9)

Napomena: Vaš telefonski aparat mora biti uključen da biste mogli koristiti ovu funkciju. Ne uključujte telefon ako je zabranjena upotreba mobilnih telefona ili ako njihova upotreba može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Razni provajderi održavaju sajtove posebno namenjene mobilnim telefonima na kojima nude usluge kao što su, vesti, izveštaji o vremenu, bankarske usluge, polasci i vremena letenja, rasonoda i igre. Koristeći višenamenski pretraživač svog telefona možete pretraživati sajtove koji koriste Wireless Mark-Up Language (WML) ili Extensible HyperText Markup Language (xHTML) jezik, ili mešavinu ova dva jezika.

Za raspoloživost servisa, kao i za cene i pretplatu, proverite kod svog lokalnog operatora celularne mreže i/ili provajdera servisa čiji servis želite da koristite. Provajderi će Vam takođe dati i uputstva o korišćenju njihovih usluga.

Kako su ekran i memorija telefonskog aparata znatno manji od onih u računarima, stranice prezentacija će izgledati drugačije zbog ograničenih dimenzija ekrana.

Osnovni koraci za pristup i korišćenje servisa

1. Memorišite podešavanja, parametre servisa neophodne za pristup servisu koji želite da koristite. Vidite stranicu [168](#).
2. Uspostavite vezu sa odabranim servisom. Vidite stranicu [169](#).
3. Započnite pretraživanje stranica servisa. Vidite stranicu [170](#).
4. Pošto završite pretraživanje, prekinite vezu sa servisom. Vidite stranicu [172](#).

Podešavanje telefonskog aparata za neki servis

Parametre servisa možete dobijati u obliku OTA poruke od operatora mreže ili provajdera koji nudi servis koji želite da koristite. Parametre možete unositi i ručno ili ih dodavati i menjati pomoću paketa PC Suite.

Za više informacija i pravilne parametre, podešavanja, obratite se svom operatoru mreže ili provajderu koji nudi servis koji želite da koristite.

Za prijem podešavanja u formi OTA poruke, vidite deo [OTA servis parametara](#) na stranici [49](#).

Ručno unošenje parametara servisa

1. Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi, Podešavanja*, pa *Podešavanja veze*.
2. Odaberite *Aktivna servisna podešavanja*.
3. Dođite do skupa veze koji želite da aktivirate i pritisnite **Aktiviraj**.

Potrebno je da aktivirate onaj skup veze u koji želite da sačuvate podešavanja, parametre. Skup veze je grupa parametara neophodnih za uspostavljanje veze sa nekim servisom.

4. Odaberite *Izmena aktivnih serv. podešavanja*.

Odaberite svaki od parametara pojedinačno i unesite potrebne vrednosti na osnovu podataka koje ste dobili od svog operatora mreže ili provajdera servisa. Imajte na umu da se sva podešavanja vezana za nosač podataka nalaze u meniju *Podešavanja nosača*.

Povezivanje na servis

Kao prvo, proverite da su aktivirani parametri servisa koji želite da koristite. Da aktivirate parametre:

- Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Podešavanja*, pa *Podešavanja veze*. Odaberite *Aktivna servisna podešavanja*, dođite do skupa (parametara) koji želite da aktivirate, pa pritisnite **Aktiviraj**.

Drugo, povežite se sa servisom. Postoje tri načina za uspostavljanje veze:

- Otvorite početnu stranu servisa, recimo, houpmedž provajdera servisa: Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Početna strana*, ili u pasivnom režimu, pritisnite i držite . Kada je preklopnik otvoren, pritisnite odgovarajući numerički taster.
- Izaberite bukmark, adresu, datog servisa: Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Adrese* i odaberite bukmark, adresu. Ako adresa ne funkcioniše sa trenutno aktivnim parametrima servisa, aktivirajte neki drugi skup parametara servisa i pokušajte ponovo.
- Ukucajte adresu servisa: Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa zatim *Idi na adresu*. Ukucajte adresu datog servisa i pritisnite **OK**.
Imajte na umu da nije potrebno unositi prefiks http:// ispred adrese; biće automatski dodan.

Pretraživanje stranica servisa

Pošto ste uspostavili vezu sa servisom, možete početi pretraživanje njegovih stranica. Funkcije tastera telefonskog aparata se mogu razlikovati od jednog do drugog servisa. Pratite tekst uputstva na ekranu telefonskog aparata. Za detaljnije informacije obratite se svom provajderu.

Imajte na umu da ako je za tip veze odabran EGPRS, u toku pretraživanja se prikazuje ikonica u levom gornjem uglu ekrana. Ako u toku EGPRS veze primite poziv ili tekstualnu poruku ili uputite poziv, u gornjem desnom uglu ekrana prikazaće se ikonica koja označava da je EGPRS veza zadržana (stavljena na čekanje). Nakon toga, telefon pokušava da ponovo uspostavi EGPRS vezu.

Upotreba tastera telefonskog aparata u toku pretraživanja

- Pomerajte džojstik gore ili dole za kretanje po strani.
- Da odaberete neki istaknuti element na stranici, pritisnite kratko džojstik ili pritisnite .
- Da unesete slova ili cifre, koristite tastere - , a da unesete specijalni karakter, pritisnite taster . Kada je preklopnik vašeg telefonskog aparata otvoren, slova i brojeve unosite normalno.

Opcije u toku pretraživanja

Pritisnite **Opcije** i biće Vam na raspolaganju sledeće opcije. Provajder servisa može da nudi i druge opcije. Odaberite:

- **Početna strana**, da se vratite na početnu stranu servisa.
- **Prečice**, da otvorite novu listu opcija samo za datu stranicu.
- **Dodaj adresu**, da trenutnu stranicu sačuvate kao bukmark, adresu.
- **Adrese**. Vidite **Adrese (bukmark oznake)** na stranici 174.
- **Linkovi preuzim.**, da prikazete listu adresa za preuzimanje sadržaja sa mreže.
- **Sačuvaj u folder**, da u odabrani folder sačuvate adresu trenutne stranice kao link za preuzimanje sadržaja.

- *Ostale opcije*, da prikazete listu dodatnih opcija, recimo, opcija novčanika ili nekih opcija zaštite.
- *Učitaj ponovo*, da ponovo učitate i ažurirate sadržaj otvorene stranice.
- *Prekini*. Vidite [Raskinite vezu sa servisom](#) na stranici 172.

Napomena: Ako ste pokušali da pristupite, ili ste pristupili poverljivim podacima koji zahtevaju unos šifre (recimo, vaš bankovni račun), ispraznite keš memoriju svog telefonskog aparata posle svake takve upotrebe.

Za pražnjenje keš memorije, vidite [Keš memorija](#) na stranici 176.

Direktno pozivanje

Višenamenski pretraživač podržava funkcije kojima možete pristupati u toku pretraživanja. Možete uputiti govorni poziv, poslati DTMF tonske sekvence u toku govornog poziva i sačuvati ime i telefonski broj sa neke stranice.

Raskinite vezu sa servisom

Da prekinete pretraživanje i raskinete vezu, pritisnite **Opcije** i odaberite *Prekini*. Kada se prikaže *Prekini pretraživanje?*, pritisnite **Da**.

Ili pritisnite dva puta. Telefonski aparat raskida vezu sa datim servisom.

Podešavanje izgleda višenamenskog pretraživača

U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Podešav. izgleda*, ili u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Podešavanja* pa *Podešavanje izgleda*. Odaberite:

- *Prelom teksta* pa zatim *Uključen* ako želite da se tekst nastavlja u naredni red ili odaberite *Isključen* ako želite da se on na kraju reda skraćuje.
- *Veličina slova* i odaberite *Mali*, *Normalna* ili *Velika*.
- *Prikaz slika* i odaberite *Ne* ako ne želite da se slike na datoj prezentaciji, stranici prikazuju. Ovo može da ubrza pretraživanje stranica koje sadrže dosta slika.
- *Upozorenja*; odaberite *Upozor. za vezu koja nije bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada u toku pretraživanja prelazite sa bezbedne (štićene) na neštićenu (otvorenu) vezu. Odaberite *Upozor. za stavke koje nisu bezbed.* pa zatim *Da* da podesite telefon da Vas upozorava kada se na nekoj bezbednoj (štićenoj) strani sajta nalaze neštićeni elementi, stavke. Imajte na umu da ova upozorenja ne garantuju bezbednost, zaštitu veze. Za dalje informacije, pogledajte deo *Sigurnost, zaštita pretraživača* na stranici 176.
- *Kodiranje znakova*, da odaberete koji će kodni raspored pretraživač koristiti za prikaz teksta na stranicama koje same ne daju takvu informaciju kao i da odaberete da li će se za slanje veb adresa na kompatibilne telefone uvek koristiti UTF-8 kodni raspored.

Kukice

Kukica, ili "kolačić", je podatak koji neki sajt, lokacija, unosi u keš memoriju pretraživača vašeg telefona. Taj podatak mogu biti, na primer vaše korisničke informacije ili vaše preferencije u pretraživanju. "Kolačići" se čuvaju dok ne ispraznite keš memoriju; vidite [Keš memorija](#) na stranici 176.

1. U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije, Zaštita* pa *Kukice*. ili u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite redom *Servisi, Podešavanje, Podešavanje zaštite* pa *Kukice*.
2. Odaberite *Dozvoljene* ili *Odbacuju se*, da dopustite, odnosno zabranite postavljanje "kolačića", kukica.

Adrese (bukmark oznake)

Imate mogućnost čuvanja adresa stranica u obliku bukmarka, adresa, u memoriji aparata.

1. U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije** i odaberite *Adrese*, ili u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Adrese*.
2. Dodite do željene adrese i pritisnite **Izaberi** ili pritisnite kratko džojstik da se povežete na stranicu na koju se data adresa odnosi, ili pritisnite **Opcije** da pristupite narednim funkcijama: *Vidi, Izmeni, Obriši, Pošalji, Nova adresa* ili *Sačuvaj u folder*.

Napomena: U vašem aparatu su možda već instalisane neke adrese Internet sajtova koji nisu ni u kakvoj vezi sa firmom Nokia. Nokia ne odobrava niti garantuje za ove sajtove. Ako se odlučite da im pristupite, potrebno je da preduzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi Internet sajt.

Primanje adrese

Kada neku adresu, bukmark oznaku, primite kao OTA poruku, pritisnite **Sačuvaj** da je dodate u listu adresa, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Vidi* ili *Odbaci*.

Preuzimanje

1. Da preuzmete dodatne melodije, slike, igre ili aplikacije u svoj telefon, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Linkovi preuzim..*
2. Odaberite *Preuzim. melodija*, *Preuzimanja slika*, *Dopuna igara* ili *Dopuna aplikacija*, da preuzmete dodatne melodije, slike, igre, odnosno aplikacije.

Napomena: Imajte na umu da Nokia ne garantuje za aplikacije sa drugih sajtova. Ako se odlučite da sa njih preuzimate Java aplikacije, potrebno je da preuzmete svu predostrožnost u smislu bezbednosti i sadržaja kao i za bilo koji drugi sajt.

Sadržaje preuzimajte samo sa izvora, sajtova u koje imate poverenje.

Servisni prijem

Telefonski aparat može da prima servisne poruke (dostavljene bez vašeg zahteva) koje Vam šalje provajder. Da postavite parametre, podešavanja, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi*, *Podešavanja* pa *Podešavanje servisnog prijema*. Odaberite:

- *Servisne poruke* pa *Uključene* da podesite telefon da prima servisne poruke.
- *Automatska veza* pa zatim *Uključene* da podesite telefon da automatski preuzima sadržaj koji se pominje u servisnoj poruci:

Da pogledate servisnu poruku koju ste primili, pritisnite **Prikaži**. Ako pritisnete **Izađi**, poruka se premešta u *Servisni prijem*. Kad kasnije želite da pogledate poruku, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa zatim *Servisni prijem*.

U toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Servisni prijem*. Dođite do željene poruke i pritisnite **Preuzmi** da preuzmete markirani sadržaj sa odgovarajuće veb stranice, ili pritisnite **Opcije** pa odaberite *Preuzmi*, *Detalji* ili *Obriši*.

Keš memorija

Podaci i servisi kojima ste pristupali se čuvaju u keš memoriji vašeg telefonskog aparata. Keš memorija je baferski memorijski prostor koji se koristi za privremeno smeštanje podataka. Da ispraznite keš memoriju:

- u toku pretraživanja, pritisnite **Opcije**, odaberite *Ostale opcije* pa *Obriši keš*, ili
- u pasivnom režimu, pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi* pa *Obriši keš*.

Sigurnost, zaštita pretraživača

Sigurnosna zaštita je neophodna za neke servise kao što su bankarski servisi i onlajn kupovina sa sajtova. Za takve vrste veza, neophodni su Vam sigurnosni sertifikati i eventualno sigurnosni, zaštitni modul koji se može nalaziti na vašoj SIM kartici. Za više informacija, obratite se svom provajderu.

Zaštitni modul

Zaštitni modul može da sadrži sertifikate kao i privatne i javne ključeve. Zaštitni modul može da poboljša bezbednost aplikacija koje se koriste iz pretraživača i da omogući upotrebu digitalnog potpisivanja. Sertifikate u zaštitni modul upisuje provajder servisa.

Pritisnite **Meni**, odaberite *Servisi, Podešavanja, Podešavanje zaštite* pa *Podešavanje zaštitnog modula*. Odaberite:

- *Detalji zaštitnog modula*, da vidite naziv zaštitnog modula, status, proizvođača i serijski broj.
- *Zahetv za PIN šifrom modula*, da podesite aparat da zahteva unos PIN šifre modula kada se koriste servisi, funkcije zaštitnog modula. Ukucajte šifru i odaberite *Uključen*. Da isključite zahtev za unos PIN šifre, odaberite *Isključen*.
- *Promeni PIN modula*, da izmenite PIN šifru modula, ako to vaš zaštitni modul dopušta. Ukucajte trenutnu PIN šifru modula, pa zatim dva puta novu šifru.
- *Promeni potpisni PIN*. Odaberite potpisni PIN koji želite da promenite. Ukucajte trenutnu PIN šifru, pa zatim dva puta novu šifru.

Pogledajte i deo [Pristupne šifre](#) na stranici 24.

Sertifikati

Postoje tri vrste sertifikata: serverski sertifikati, sertifikati ovlastioca i korisnički sertifikati.

- Telefon koristi serverski sertifikat radi poboljšanja zaštite, sigurnosti, veze između telefona i servera na kojem se nalazi sadržaj. Telefon prima serverski sertifikat od provajdera servisa pre uspostavljanja veze i njegova ispravnost se proverava preko sertifikata ovlastioca koji su memorisani u telefonu. Serverski sertifikati se ne memorišu.

Ako je ikonica sigurne veze prikazana u toku veze, prenos podataka između telefonskog aparata i servera na kojem se nalazi sadržaj je šifrovan.

- Sertifikate ovlastioca koriste neki servisi, kao što su bankarski servisi, za proveru autentičnosti drugih sertifikata. Sertifikate ovlastioca ili u zaštitni modul upisuje provajder servisa, ili se oni preuzimaju sa mreže ako dati servis podržava upotrebu sertifikata ovlastioca.
- Korisničke sertifikate korisnik dobija od Davaoca sertifikata (Certifying Authority). Korisnički sertifikati su neophodni, recimo, za digitalne potpise.

Važno: Imajte na umu da iako upotreba sertifikata u znatnoj meri umanjuje rizike koji prate povezivanje na mrežu i instalisanje softvera, oni se moraju ispravno koristiti da bi se obezbedile prednosti poboljšane zaštite. Postojanje sertifikata ne pruža samo po sebi nikakvu zaštitu; upravljač sertifikata mora imati ispravne, verodostojne, ili proverene sertifikate da bi se osigurala poboljšana zaštita.

Važno: Sertifikati su vremenski ograničeni. Ako se prikaže poruka "Sertifikat je istekao" ili "Sertifikat još uvek ne važi" iako bi sertifikat trebalo da je važeći, proverite da li su ispravno podešeni vreme i datum u telefonskom aparatu.

Važno: Pre nego što izmenite ove parametre, podešavanja, morate se uveriti da li zaista imate poverenje u vlasnika sertifikata, kao i da li dati sertifikat zaista pripada naznačenom vlasniku.

Digitalni potpisi

Sa ovim modelom telefona možete da pravite digitalne potpise. Potpis se može identifikovati kao vaš preko privatnog ključa zaštitnog modula i korisničkog sertifikata koji je korišćen za potpisivanje. Upotreba digitalnog potpisa se može smatrati isto kao i standardno potpisivanje nekog pravnog dokumenta.

Da stavite digitalni potpis, odaberite neki link na datoj stranici, na primer, naslov knjige koju želite da kupite i njenu cenu. Prikazaće se tekst za potpis (eventualno i iznos, datum, itd.).

Proverite da je u tom momentu tekst u zaglavlju **Čitaj** i da je prikazana ikonica digitalnog potpisa .

 Napomena: Ako se ikonica digitalnog potpisa ne pojavi, znači da je došlo do povrede tajnosti, sigurnosti, i ne bi trebalo da unosite nikakve lične podatke kao što su vaš potpisni PIN.

Da tekstu dodate digitalni potpis, prvo pročitajte kompletan tekst, pa zatim odaberite **Potpisi**.

 Napomena: Tekst možda ne stane u jedan ekran. Zato obavezno prelistajte kompletan tekst pre potpisivanja.

Odaberite korisnički sertifikat koji želite da upotrebite. Ukucajte potpisni PIN (vidite deo **Pristupne šifre** na stranici 24) i pritisnite **OK**. Ikonica digitalnog potpisa će se izgubiti, a dati servis može eventualno da prikaže potvrdu vaše kupovine.

■ SIM servisi (Meni 10)

Pored funkcija koje nudi telefonski aparat i vaša SIM kartica može da nudi dodatne usluge, servise kojima pristupate iz menija 10. Meni 10 će se prikazivati samo ako ga vaša SIM kartica podržava. Nazivi i sadržaji menija u potpunosti zavise od raspoloživih usluga.

 Napomena: Za podatke u vezi raspoloživosti, cene i informacije o načinu korišćenja SIM servisa obratite se prodavcu SIM kartice, tj. operatoru mreže, provajderu ili drugom dobavljaču.

Imate mogućnost da svoj telefonski aparat podesite tako da Vam prikazuje potvrđne poruke koje se razmenjuju između vašeg telefonskog aparata i mreže kada koristite SIM servise; izaberite *Da* za opciju *Potvrda akcija SIM servisa* u meniju *Podešavanje telefona*.

Imajte na umu da pristup ovim servisima može da podrazumeva slanje tekstualne poruke (SMS) ili obavljanje telefonskog poziva koji se naplaćuju.

7. Komunikacije sa PC računarom

Kada je vaš telefon povezan na kompatibilni PC računar preko IC, Bluetooth veze ili kablom, možete da šaljete i primete e-mail poruke kao i da pristupate Internetu. Svoj telefon možete da koristite sa brojnim aplikacijama, programima za povezivanje sa PC računarom i razmenu podataka, pod uslovom da ste pretplaćeni na neophodne mrežne servise.

Na Nokia veb sajtu, www.nokia.com, možete naći detaljnije informacije, kao i preuzeti potrebne datoteke.

■ PC Suite

Programski paket PC Suite sadrži sledeće aplikacije:

- **Nokia Application Installer**, koji služi za instalisanje Java aplikacija sa kompatibilnog PC računara u telefonski aparat, recimo igara i rečnika.
- **Nokia Image Converter**, koji služi za konverziju grafičkih datoteka u podržane formate pogodne za primenu kao portretne fotografije, u multimedija porukama ili za tapete, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.
- **Nokia Sound Converter**, koji služi za montažu polifonih melodija zvona podržanih formata kako bi bili kompatibilni sa vašim telefonskim aparatom, kao i za njihovo prebacivanje u telefonski aparat.

- **Nokia Content Copier**, koji služi za kopiranje podataka ili izradu rezervnih kopija podataka u vašem telefonu i njihovo prenošenje u kompatibilni PC računar ili drugi kompatibilni Nokia telefonski aparat.
- **Nokia Settings Manager**, koji služi za izmene i slanje veb adresa, bukmark oznaka, ili za ažuriranje skupova (parametara) veze.
- **Nokia Phone Editor**, koji služi za slanje tekstualnih (SMS) poruka i vršenje izmena kontakata u vašem telefonskom aparatu.
- **Nokia Phone Browser**, koji služi za pregled sadržaja foldera Galerija vašeg telefona na kompatibilnom PC računaru. Možete pretraživati grafičke i audio datoteke u memoriji telefonskog aparata i prenositi ih iz telefona u PC računar i obrnuto.
- **Nokia Multimedia Player**, koji služi za prikazivanje multimedija (MMS) poruka, audio i video snimaka. Takođe možete da pravite i liste numera svojih omiljenih multimedija datoteka.
- **Nokia PC Sync** za sinhronizovanje kontakata, kalendara, lista obaveza i napomena između telefona i kompatibilnog PC računara, lokalno koristeći IC i Bluetooth bežične veze ili data kabl, ali i preko udaljenog servera koristeći servis OMA sinhronizacije podataka.
- **Nokia Modem Options** sadrži parametre, podešavanja za HSCSD i GPRS veze.
- **Nokia Connection Manager** služi za biranje tipa veze između PC računara i telefona.

- **Language Selection**, koji služi da izaberete jezik na kojem će se odvijati instalacija programa PC Suite i koji će se koristiti u radu aplikacije.
- **HTML Help** kao pomoć u korišćenju aplikacije.

Institucija zaštite autorskih prava može da sprečava kopiranje, modifikovanje, prenos ili prosleđivanje nekih slika, tonova zvona ili drugog sadržaja.

EGPRS, HSCSD i CSD

Vaš telefon možete da koristite za EGPRS (poboljšani GPRS), HSCSD (brzi prenos podataka sa komutacijom linije) i CSD (prenos podataka sa komutacijom linije, *GSM podaci*) servise za prenos podataka.

Za detalje u vezi raspoloživosti i pretplate na data servise (prenos podataka), obratite se svom operatoru mreže ili provajderu.

Imajte na umu da korišćenje HSCSD servisa prazni bateriju vašeg aparata brže od standardnih govornih i data veza. Za vreme prenosa podataka, telefon ćete morati eventualno da prikopčate na punjač.

Vidite [Podešavanje EGPRS modema](#) na stranici 133.

■ Korišćenje komunikacionih programa za prenos podataka

Informacije u vezi upotrebe komunikacionih programa za prenos podataka potražite u dokumentaciji koja ide uz njih.

Imajte na umu da nije preporučljivo pozivanje ili primanje poziva dok je aparat povezan na računar, pošto to može da dovede do prekida rada.

Da biste ostvarili bolje rezultate, u toku prenosa podataka aparat postavite na stabilnu podlogu sa tastaturom okrenutom nadole. Nemojte da pomerate aparat niti da ga držite u ruci u toku prenosa podataka.

8. O bateriji

■ Punjenje i pražnjenje

Vaš telefonski aparat se napaja energijom iz akumulatorske baterije sa mogućnošću ponovnog punjenja.

Imajte na umu da se potpune eksploatacione karakteristike nove baterije postižu tek posle dva ili tri kompletna ciklusa punjenja i pražnjenja!

Baterija se može puniti i prazniti stotine puta ali će se na kraju istrošiti. Kada je radno vreme (vreme razgovora i vreme spremnosti za rad) znatno kraće od normalnog, vreme je da se kupi nova baterija.

Koristite samo one baterije koje je odobrio proizvođač telefona i punite ih samo punjačima koje je isti odobrio. Iskopčajte punjač kada se ne koristi. Ne ostavljajte bateriju priključenu na punjač duže od jedne sedmice, jer joj prekomerno punjenje može skratiti vek trajanja. Ako se i ne koristi, potpuno puna baterija će se vremenom sama isprazniti.

Ekstremni temperaturni uslovi mogu uticati na sposobnost punjenja Vaše baterije.

Upotrebljavajte bateriju samo za ono za šta je namenjena.

Nikada ne koristite oštećeni punjač ili bateriju.

Ne izlažite bateriju kratkom spoju. Slučajan kratak spoj može da nastane ako neki metalni predmet (novčić, spajalica ili hemijska olovka) prouzrokuje direktno spajanje + i - izvoda baterije (metalne trake na bateriji), na primer, kada nosite rezervnu bateriju u džepu ili tašnici. Kratkim spajanjem izvoda može se oštetiti baterija ili predmet kojim se spaja.

Ostavljanje baterije na toplim ili hladnim mestima, kao što je zatvoreni automobil u letnjim ili zimskim uslovima, smanjuje kapacitet i vek trajanja baterije. Držite bateriju uvek pri

temperaturi između 15 °C i 25 °C (59 F i 77 F). Telefon sa zagrejanom ili hladnom baterijom može privremeno da ne radi, čak i kada je baterija potpuno napunjena. Eksploatacione karakteristike baterija su posebno ograničene pri temperaturama znatno ispod tačke mržnjenja.

Ne bacajte baterije u vatru!

Baterije odlažite u skladu sa lokalnim propisima (n.pr. recirklaža). Ne odlažite ih kao kućni otpad.

ČUVANJE I ODRŽAVANJE

Vaš telefon je proizvod visokog kvaliteta konstrukcije i izrade i njime treba postupati pažljivo. Dole dati saveti će Vam pomoći da ispunite obaveze koje su date u garanciji i da uživate u ovom proizvodu dugi niz godina.

- Držite telefonski aparat i sve njegove delove i pribor van dohvata dece.
- Održavajte ga suvim. Atmosferske padavine i vlaga, kao i sve vrste tečnosti ili vlage mogu sadržati minerale koji prouzrokuju koroziju elektronskih kola.
- Ne upotrebljavajte telefon, niti ga držite na prašnjavim i prljavim mestima. Njegovi pokretni delovi se mogu oštetiti.
- Nemojte držati telefon na mestima sa visokom temperaturom. Visoke temperature mogu da skrate vek trajanja elektronskih uređaja, da oštete baterije i da deformišu ili istope neke plastične materijale.
- Nemojte držati telefon na mestima sa niskom temperaturom. Kada se telefon zagreje (do svoje normalne temperature), u unutrašnjosti se može pojaviti vlaga koja može da ošteti štampane ploče sa elektronskim kolima.
- Ne pokušavajte da otvorite telefon. Nestručno rukovanje ga može oštetiti.
- Čuvajte telefon od padova, potresa ili udaraca. Grubo rukovanje može da prouzrokuje lomljenje unutrašnjih štampanih ploča sa elektronskim kolima.
- Za čišćenje telefona nemojte da upotrebljavate jake hemikalije, rastvarače za čišćenje, ili jake deterdžente.
- Ne bojte telefon. Boja može blokirati pokretne delove aparata i ometi pravilan rad.

- Koristite samo isporučenu antenu ili odobrenu zamenu. Neodobrene antene, modifikacije ili priključci mogu oštetiti telefon i predstavljati kršenje propisa kojima se regulišu radio uređaji.

Sve gornje sugestije se u istoj meri odnose na telefonski aparat, punjač i sav pribor. Ukoliko neki od njih ne funkcioniše ispravno odnesite ga u najbliži kvalifikovani servis. Osoblje servisa će Vam pomoći i, ukoliko je potrebo, obaviti servisiranje.

VAŽNE INFORMACIJE U VEZI BEZBEDNOSTI

■ Bezbednost saobraćaja

Ne koristite mobilni telefon dok vozite motorno vozilo. Uvek osigurajte telefon u njegovom držaču; ne stavljajte telefon na putničko sedište ili na mesta sa kojih u slučaju sudara ili iznenadnog kočenja može da sklizne.

Zapamtite, bezbednost saobraćaja je uvek na prvom mestu!

■ Radno okruženje

Imajte na umu da treba da se pridržavate svih posebnih propisa koji važe u svakoj oblasti i da isključite svoj telefon uvek kada je zabranjena njegova upotreba, ili kada ona može da prouzrokuje smetnje ili opasnost.

Koristite telefon samo u njegovim normalnim radnim položajima.

Delovi telefonskog aparata imaju magnetna svojstva. Telefonski aparat privlači metale pa osobe sa slušnim aparatima ne treba da ga drže na uvu na kojem je slušni aparat. Telefon uvek držite u držaču pošto slušalica može da privuče metalne materijale. Ne stavljajte kreditne kartice ili druge medije sa magnetnim zapisom u blizinu telefona pošto se na njima upisani podaci mogu tako izbrisati.

■ Elektronski uređaji

Većina savremene elektronske opreme je zaštićena od radiofrekventnih signala. Ipak, izvesna elektronska oprema može da bude nezaštićena od radiofrekventnih signala Vašeg mobilnog telefona.

Pejsmejkeri

Proizvođači pejsmejкера preporučuju minimalno rastojanje od 20 cm (6 inči) između mobilnog telefona i pejsmejкера kako bi se izbegle moguće smetnje kod rada pejsmejкера. Ove preporuke se poklapaju sa nezavisnim istraživanjima i preporukama Wireless Technology Research. Osobe sa pejsmejkerima:

- Kada je telefon uključen treba uvek da ga drže na rastojanju većem od 20 cm (6 inči) od svog pejsmejкера;
- Ne bi trebalo da nose telefon u džepu na grudima;
- Treba da koriste uvo na suprotnoj strani od pejsmejкера kako bi mogućnost stvaranja smetnji svele na minimum.
- Ukoliko imate bilo kakav razlog da posumnjate da dolazi do smetnji, odmah isključite svoj telefon.

Slušni aparati

Neki digitalni mobilni telefoni mogu da stvaraju smetnje izvesnim slušnim aparatima. U slučaju takvih smetnji, konsultujete se sa svojim provajderom.

Ostali medicinski uređaji

Rad bilo kojih radiopredajnih uređaja, uključujući i celularne telefone, može da stvara smetnje u funkcionisanju neadekvatno zaštićenih medicinskih uređaja. Konsultujte lekara ili proizvođača medicinskih uređaja da biste utvrdili da li su uređaji adekvatno zaštićeni od spoljne energije radiofrekventnih talasa, ili ukoliko imate neka druga pitanja. Isključite svoj telefon u zdravstvenim ustanovama kada u njima istaknuta pravila nalažu da to učinite. Bolnice ili zdravstvene ustanove možda koriste opremu koja može da bude osetljiva na spoljnu energiju radiofrekventnih talasa.

Motorna vozila

Radiofrekventni signali mogu da utiču na nepropisno instalisane ili neadekvatno zaštićene elektronske sisteme u motornim vozilima (na pr. elektronski sistemi za ubrizgavanje goriva, elektronski sistemi za zaštitu od proklizavanja (zaštitu od blokiranja), elektronski sistemi za regulaciju brzine, sistemi sa vazдушnim jastukom). Za to se u vezi Vašeg vozila informišite kod proizvođača ili njegovog predstavnika. Takođe konsultujte i proizvođača druge opreme koja je dodatno instalisana u Vašem motornom vozilu.

Istaknuti natpisi

Isključite svoj telefon u svakom objektu gde to zahtevaju istaknuti natpisi.

■ Potencijalno eksplozivne atmosfere

Isključite svoj telefon kada se nalazite u nekoj sredini sa potencijalno opasnom atmosferom i pridržavajte se svih znakova i uputstava. Varnice u takvim sredinama mogu da prouzrokuju eksploziju ili požar što može dovesti do telesnih povreda ili čak i smrti.

Korisnicima se savetuje da isključe telefon kada se nalaze na mestima za točenje goriva (pumpnoj stanici). Korisnici se upozoravaju da treba da se pridržavaju ograničenja u pogledu upotrebe radio opreme u skladištima goriva (skladište goriva i distributivni centri), hemijskim postrojenjima ili na mestima gde se vrši miniranje.

Sredine sa potencijalno eksplozivnom atmosferom su često, ali ne uvek jasno obeležene. To su najčešće potpalublja čamaca, mesta za transport ili skladištenje hemikalija, motorna vozila sa pogonom na tečni (propan-butan) plin, zone u kojima vazduh sadrži hemikalije ili čestice, na primer žita, prašinu ili metalni prah, kao i sve druge sredine u kojima se obično preporučuje da isključite motor automobila.

■ Motorna vozila

Samo kvalifikovano osoblje bi trebalo da servisira telefon ili da ga instalira u motorno vozilo. Pogrešno instalisanje ili servisiranje može da budu opasno i da poništi sve garancije za aparat.

Proveravajte redovno da li je celokupna oprema mobilnog telefona u Vašem vozilu propisno montirana i da li pravilno funkcioniše.

Ne držite niti nosite zapaljive tečnosti, gasove ili eksplozivne materije na istom mestu gde držite telefon, njegove delove ili pribor.

Kod motornih vozila koja su opremljena vazдушnim jastukom, imajte u vidu da se vazdušni jastuk naduvava velikom silom. Ne postavljajte nikakve predmete, uključujući i fiksne i prenosne bežične uređaje, u prostor iznad vazdušnih jastuka, niti u zonu naduvavanja vazdušnog jastuka. Ukoliko je oprema mobilnog telefona za automobil nepropisno instalisana a vazdušni jastuk se naduva može doći do ozbiljnih povreda.

Upotreba Vašeg telefona u vazduhu je zabranjena. Isključite svoj telefon pre ulaska u avion. Upotreba mobilnih telefona u avionu može da predstavlja opasnost za funkcionisanje aviona, da dovede do prekida bežične telefonske mreže, i da bude protivzakonita.

Nepoštovanje ovih uputstava može da dovede do privremenog obustavljanja ili uskraćivanja korišćenja telefonskih usluga, ili do preduzimanja sudskog postupka, ili do oba.

■ Hitni poziv

Važno: Ovaj telefon kao i svaki bežični telefon radi koristeći radio signale, bežične i zemaljske mreže kao i funkcije koje programira sam korisnik. Iz tog razloga uspostavljanje veze u svim uslovima se ne može garantovati. Zato se ne biste nikada trebalo oslanjati samo na mobilni telefon za uspostavljanje važnih komunikacija (na pr., pozivi za hitnu medicinsku pomoć).

Hitni pozivi možda nisu mogući na svim mrežama mobilne telefonije ili pri korišćenju neke usluge mreže i/ili neke mogućnosti telefona. Proverite to kod lokalnog provajdera.

Slanje hitnih poziva:

1. Uključite telefon ukoliko nije uključen. Proverite da li je jačina signala adekvatna. Neke mreže zahtevaju da je važeća SIM kartica pravilno uložena u telefon.
2. Pritisnite potreban broj puta (na primer da biste prekinuli vezu, izašli iz menija i sl.) da obrišete sadržaj ekrana i aparat aktivirate za telefoniranje.
3. Unesite broj službe pomoći za svoju trenutnu lokaciju (na pr. 112 ili neki drugi zvanični broj službe pomoći). Brojevi službe pomoći su različiti za različite lokacije.
4. Pritisnite taster .

Ako su aktivirane određene funkcije, možda ćete prvo morati da ih isključite pre nego što budete mogli da uputite poziv službi pomoći. Konsultujte ovo Uputstvo i Vašeg lokalnog provajdera usluga celularne mreže.

Kada šaljete poziv službi pomoći, obratite pažnju na to da date sve neophodne informacije što je moguće tačnije. Upamtite da je Vaš mobilni telefon možda jedino sredstvo komunikacije na mestu događaja nesrećnog slučaja; ne prekidajte vezu sve dok Vam se ne dozvoli da to učinite.

■ Informacije o sertifikaciji (SAR)

OVAJ MODEL TELEFONSKOG APARATA ZADOVOLJAVA ZAHTEV EKSPOZICIJE RADIO TALASIMA

Vaš bežični telefonski aparat je radio predajnik i prijemnik. On je projektovan i proizveden tako da ne prelazi granične vrednosti zračenja za ekspozicije energiji radiofrekventnih talasa koje preporučuju međunarodne smernice (ICNIRP). Te granične vrednosti su deo sveobuhvatnih smernica i one određuju dopuštene nivoe energije radiofrekventnih talasa za opštu populaciju. Ove smernice su razvile nezavisne naučne organizacije putem periodičnih i detaljnih procena naučnih studija. Ove smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu koja je namenjena da osigura bezbednost svih osoba bez obzira na starosnu dob ili zdravstveno stanje.

Standard za ekspoziciju za mobilne telefone koristi jedinicu mere poznatu kao Stepen specifične absorpcije, ili SAR (Specific Absorption Rate). SAR granična vrednost naznačena u tim međunarodnim smernicama iznosi 2,0 W/kg*. Testovi za određivanje SAR vrednosti sprovode se za standardne radne položaje sa telefonskim aparatom koji emituje na svojoj najvećoj atestiranoj snazi u svim ispitivanim frekventnim opsezima. Mada je SAR vrednost ustanovljena za najveći atestirani nivo snage, stvarna SAR vrednost telefonskog aparata u radu može biti značajno ispod te maksimalne vrednosti. Ovo je stoga što je aparat projektovan da radi na više nivoa snage kako bi koristio samo onoliku snagu koja je potrebna da dospe do mreže. Generalno, što ste bliže baznoj stanici, snaga predaje telefonskog aparata je niža.

Najviša SAR vrednost za ovaj model telefonskog aparata testirano za držanje na uvu je 0,82 W/kg. Mada mogu postojati razlike u SAR vrednostima za različite telefone i različite položaje, sve one zadovoljavaju odgovarajuće međunarodne smernice za ekspoziciju radiofrekventnim talasima.

Ovaj proizvod zadovoljava smernice za ekspoziciju radiofrekventnim talasima kada se koristi bilo u normalnom položaju, uz uvo, ili kada je odvojen od tela najmanje 2.2 cm. Kada se

koristi futrola, kopča za pojas ili držač za nošenje na telu, isti ne bi trebalo da sadrži metal a trebalo bi da održava proizvod odvojen od tela najmanje 2.2 cm.

* SAR granična vrednost za mobilne telefone u javnoj upotrebi iznosi 2,0 W/kg. u proseku raspoređeno na deset grama telesnog tkiva. Smernice sadrže i značajnu sigurnosnu rezervu radi dodatne zaštite ljudi kao i na račun kompenzacije mogućih odstupanja u izmerenim vrednostima. SAR vrednosti mogu biti različite u zavisnosti od nacionalnih zahteva za izveštavanjem kao i od frekventnog opsega komunikacione mreže. Podatke o SAR vrednostima u drugim regionima možete naći u sklopu informacija o proizvodu na adresi www.nokia.com.

